

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

ljubljska banka

Temeljna banka Gorenjske Kranj

Gorenjc in banka — formula prihranka

3. STRAN

5. STRAN

8. STRAN

Gospodarska zbornica Slovenije predlaga program razbremenitve gospodarstva

Gospodarstvu se pod težo obremenitev šibijonoge

Kranjske Prešernove nagrade

PRIZNANJA LJUBITELJSKI KULTURNI DEJAVNOSTI

Dr. Ivan Kežar, avtor studije o raziskovalni in inventivni dejavnosti v jeseniški občini v letu 1987

Marsikdo ne razmišlja, ali bo jutri tapete delal ali ovce pasel

Za večjo prometno varnost

Prometno varnost bo moč izboljšati le z združenimi močmi. To je bila osnovna ugotovitev z uvodnega dela posveta, ki so ga 1. in 2. decembra 1988 pripravili za predstavnike članic republiškega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in vodstva SPV iz slovenskih občin v republiškem centru za obrambno usposabljanje v Poljčah. Udeležencem posveta sta v uvodu spregovorila predsednik SPV SRS Ivan Winkler in namestnik republiškega sekretarja za notranje zadeve Branko Bračko, ki sta opisala varnostne razmere na slovenskih cestah in označila pomen akcije za zmanjšanje števila prometnih nesreč. Janko Pirkovič iz republiškega komiteja za promet in zveze pa je pojasnil pripravljenost prometnih organizacij za sodelovanje v akciji - 10 %. Posvet so nadaljevali z delom po skupinah, kjer so obravnavali konkretna vprašanja, od katerih je odvisna varnost v prometu. Žal kar iz 12 občin ni prišel nihče na posvet, zato so izrazili upanje, da ne bo tudi vključevanje v skoraj začetno akcijo za izboljšanje prometne varnosti samo delno. Več o tem v današnji Kroniki!

SE PRIPOROČA

MLIN

V PREDOSLJAH

JOZE DOLHAR

Dajmo, hitro, preden bo zvonilo... Foto: F. Perdan

Mladi iščejo svojega predsednika

Množina v eni osebi

Jeseniška in kranjska občinska mladinska organizacija bosta v kratkem času zamenjali svoje vodstvo. Iz množice evidentiranih bodo imeli delegati, kot vse kaže, možnost zelo omejene izbire. Bodo funkcionarji prišli do svojih položajev zgledujoč se na svoje starejše, bratske organizacije?

Gorenjska se ni v zadnjih letih nikoli prav posebno bohotila z obsežno izbiro mladih, ki bi bili zainteresirani (in sposobni) prevzeti najodgovornejše (plačane) funkcije v posameznih občinskih konferencah. Vzroke za to gre iskati v splošni družbeni krizi, fenomenu besede, ki ga vsi tako radi vsakodnevno uporabljamo. V tem pogledu namreč gorenjski mladinci prav v ničemer ne zaostajajo za ostalimi predeli republike.

Ce smo lahko še nedolgo tega povsem z gotovostjo trdili, da na prvih mestih v občinskih organizacijah nismo mogli zaslediti mladih, ki niso bili deležni "žegnane" tako imenovane (včasih se zdi, da prav vsemogočne) kadrovske koordinacije uradne občinske politike, bi se danes stvari počasi le morale menjati. Seveda ne gre podcenjevati (proklamirane) avantgardne vloge partije, ki bo bržčas poskušala še nekaj časa z mehanizmi zakulisnih iger množicam predstavljati "prave mladince".

Ce je glede na čas za Jesenice gornje razmišljanje verjetno že prepozno, za Kranj kaj takšnega seveda še ne velja. Pravzaprav bo prav zanimivo spremljati, kako se bodo razpletli kadrovske dogovori, koliko novosti bomo lahko zasledili in koga bomo lahko februarja predstavili z oznako predsednik.

Zanesljivo je, danes politična funkcija za marsikoga ni niti najmanj interesantna, gotovo pa je tudi, da za Gorenjsko lahko pomenijo sveži, aktualni in neobremenjeni mladinski kadri pomembno pridobitev. Ugotovljati gre namreč, da pod naslovom gorenjskega političnega prostora ostaja še vse preveč praznega prostora in zakaj ga ne bi začeli zapolnjevati prav mladi?

Vine Bešter

Jesen — Foto: F. Perdan

Pameti dajmo svobodo

Tisto, kar vodi in vleče svet naprej niso lokomotive, temveč ideje, je zapisal francoski pisatelj in mislec Victor Hugo. Pisatelj rek je star, vendar je kar pravišnji za današnje naše razmere, ko mislimo predvsem na preteklost in sedanjost, premalo ali skoraj nič pa na prihodnost. Primerna se mi je zdela, da jo uporabim ob prebiranju študije o razvojnoraziskovalnem delu v jeseniški občini in stanju inventivne dejavnosti. Jeseniška spoznanja mirne duše lahko presadimo v večino slovenskih občin. V mnogih so razmere in zavedanje o pomenu teh dejavnosti še na nižji ravni kot na Jesenicah.

Da smo pamet in ideje, zazrte v prihodnost, trdno priklenili na naš škodljivi tradicionalizem in samozadovoljstvo, da nam danes pač še gre, jutri bo pa že kako, potrjuje samo nekaj ugotovitev iz jeseniške študije. Nad polovico proizvodnih programov je starejših od deset let, v razvitih državah pa je delež tako starih programov le malenkosten in je večina na strani programov, mlajših od pet let. Človek dobi vtis, da na prihodnost ne mislimo kaj dosti in planiramo od danes do jutri, sicer ne bi bil odstotek tistih, ki sploh nimajo programov razvojnoraziskovalnega dela kar visok. In še redki raziskovalci, razen svetlih izjem, v resnici to niso. Na Jesenicah so na primer ugotovili, da zaposleni na razvojnoraziskovalnem področju le 30 odstotkov svojega časa porabijo za delo, za katerega so zadolženi, oziroma plačani. Večinoma plačani za delovno mesto, ne pa posebej nagrajevani za nove ideje, zamisli, novosti. Razen tega pa smo do učinkov razvojnega in raziskovalnega dela nestrpni, saj hočemo učinke čez leto, dve, raziskovalno delo pa je predvsem načrtovanje na daljši rok, grajeno na pričakovanih učinkih. Nihče pa ni črna ovca, če raziskava ne da pričakovanega učinka. Bistvo je namreč, da je bila sproščena pamet, da se je ideja osvobodila spon in da, čeprav trenutno poražena, išče naprej. Marsikatero ubijemo tudi s tem, da z uresničitvijo dobre zamisli mečkamo. Pri nas imamo primere, še posebej pri inventivnih, množičnih pobudah, da koristen in za uporabnega ocenjen predlog valjamo po predalih tudi deset ali več let, ko pa pride v proizvodnjo, je zastarel. Fiat je na primer nov, zboljšan motor spravil od ideje do redne proizvodnje v dveh letih.

Dajmo torej pameti in idejam več svobode. Domačim in tujim, saj slednje lahko samo spodbujajo doma rojene. Zavist je škodljiva, saj pregovor, da več glav več ve, še vedno velja.

J. Košnjek

ZIS oblikoval osnutek zakona o podjetjih

Samostojen poslovni subjekt

Beograd, — Zvezni izvršni svet je na včerajšnji seji pod predsedstvom Branka Mikulića izoblikoval osnutek zakona o podjetjih. Osnutek izhaja iz stališč, sprejetih v okviru reforme gospodarskega sistema. Podjetje postaja temeljni gospodarski subjekt.

V prihodnje bo to samostojna gospodarska in poslovna celota, ki bo opravljala gospodarsko dejavnost in ustvarjala prihodek s prodajo izdelkov in storitev na trgu. Po tem predlogu bodo podjetja lahko samostojno uravnavala svojo poslovno in razvojno politiko, svojo notranjo organizacijo in širše povezovanje organiziranja, sama si bodo izbirala poslovodne organe. Osnutek zakona razčlenjuje tudi vse oblike podjetij. Po obliki lastnine bodo to družbena, zadružna, mešana in zasebna podjetja. V družbenem podjetju bodo delavci svobodno odločali o oblikah svojega delovnega in samoupravnega organiziranja, združevanja, povezovanja in sodelovanja oziroma upravljanja z delom in s poslovanjem podjetja.

V mešanem podjetju bodo delavci upravljali delo in poslovanje podjetja v skladu z višino vloženih družbenih sredstev in svojim delom, medtem ko bosta položaj delavcev v zasebnem podjetju urejala zakon in kolektivna pogodba.

ZIS je že v soboto izoblikoval predlog zakona o bankah in drugih finančnih organizacijah. Zakon izhaja iz ustavnega določila, po katerem se banke samostojne finančne organizacije, ki svojo dejavnost opravljajo glede na tržne razmere. Ustanoviteljski sklad banke ne bo smel biti manjši od šestih milijard dinarjev. Med ustanovitelji bank bodo lahko tudi vse družbenopravne osebe, če bodo na trajni podlagi vložile svoj ustanoviteljski delež v bančne sklade. Tudi banka je po tem predlogu lahko ustanoviteljica druge banke. V osnutku zakona še piše, da lahko banko ustanovi najmanj deset ustanoviteljev.

Varnostna osveščenost na preizkusu

Bodo amaterjem sledili profesionalci?

V Sloveniji že več let ugotovljamo, da postajajo naše ceste iz dneva v dan nevarnejše. Slišali smo nenehna opozorila, da se zaradi obsega prometnih nesreč bližamo pravi nacionalni katastrofi. Žal pa doslej ni nihče kaj dosti ukrenil za spremembo razmer, oziroma so bila posamična prizadevanja preveč razdrobljena, da bi kaj zalegala.

Prvi, ki je temu sklenil napraviti konec, je bil republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Letos se je lotil priprave programa za vseslovensko akcijo, s katero naj bi prihodnje leto zmanjšali število prometnih nesreč glede na povprečje zadnjih treh let vsaj za 10 odstotkov. Doslej je že večkrat sklical aktiviste iz občinskih svetov, da bi jih seznanil z namenom in cilji akcije ter razširil njihovo delo v domačem okolju. Temu je posvetil tudi nedavni posvet v Poljčah, kjer je udeležencem v skupinskem delu predstavil sistem spremljanja prometnih nevarnosti, prometno signalizacijo in razsvetljavo kot dejavnika varnosti, ukrepe za izboljšanje prometne varnosti na področju vzgoje in izobraževanja ter zdravstva, med drugim pa še novosti zakona o temeljnih varnostnih cestnega prometa.

Ob upoštevanju dejstva, da v teh svetih delujejo posamezniki na povsem prostovoljni osnovi, jim je moč izreči pohvalo za spodbudo k reševanju zapletene problematike in strokovnem pristop k organiziranju akcije -10%. Verjetno pred začetkom akcije ne bi bilo umestno razmišljati, ali so prav ti sveti prvi dolžni poskrbeti za reševanje strokovnih zadev, za katere so poklicno zadolženi drugi posamezniki. Gotovo pa je prav, da slednje opozorimo na njihove pizive k sodelovanju v akciji. Ne moremo tudi mimo resnice, ki smo jo slišali na posvetu, da je moč pričakovati zmanjšanje števila prometnih nesreč samo ob povečanju hkratnega ukrepanja pri voznikih, vozilih in cestah.

Ostaja torej vprašanje, ali bodo amaterjem sledili profesionalci? Če bodo strokovnjaki posnemali delo prostovoljcev v svetih, se gotovo ni bati za uspeh akcije. Na skupnem preizkusu bo njihova in naša varnostna osveščenost.

Stojan Sajce

GORENJSKI GLAS
GRAFIČNE STORITVE

TOMAŽ GERDINA

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Težave z veleposlaništv

Naša vlada torej ne namerava izročiti varnostnika z jugoslovanskega veleposlaništva v Sidneyju avstralskim preiskovalnim organom, ki naj bi ugotavljali njegovo krivdo ali nedolžnost oziroma raziskali upravičenost njegovega postopka, zaradi katerega je bil eden izmed udeležencev protijugoslovanske manifestacije ranjen. Ne zanima nas pravni vidik tega problema, to je, ali je varnostnik lahko deležen diplomatske imunitete ali ne; o tem so zakoni, o njih razpravljajo pravniki.

Bolj zanimivo se zdi vprašanje, zakaj je bilo sploh treba reagirati s pištolo, če niso bila neposredno ogrožena življenja naših ljudi v veleposlaništvu. Nekako ne gre v glavo podoba varnostnika, ki skuša s pištolo umiriti tisočpetsto glavo množico, zlasti če gre za podivjane teroriste, kot je mogoče prebrati v nekaterih naših medijih. Ali ne bi bilo bolj pametno poklicati avstralsko policijo ali katere druge varnostne organe, ki so po tamkajšnjih zakonih zadolženi za varovanje diplomatskih predstavnikov. In če je tak poziv morda bil, potem je treba zahtevati, zakaj avstralska policija ni posredovala, če so bila ogrožena življenja in lastnina ali državni simboli. Logično je, da naše oblasti zahtevajo iskanje in kaznovanje krivcev, prav tako pa je logično, da Avstralcji zahtevajo postopek, kakršnega predvidevajo njihovi zakoni. Kakorkoli, ko boste ta članek brali, bo morda naše veleposlaništvo v Sidneyju že zaprto, morda pa se bosta vladi sporazumeli kako drugače.

In še preden se bo razpletla avstralska diplomatska afera, je tu že nova, ameriška. Po Tanjugovem sporočilu so v Chicagu aretirali jugoslovanskega generalnega konzula in še nekatere, med njimi tudi direktorja Ljubljanske banke. Sumijo jih tako imenovanega pranja denarja oziroma rokovalja z denarjem, pridobljenim s prodajo heroina. Ameriško televizijsko sporočilo celo dodaja, da ni jasno, ali se je konzul s tihotapljenjem ukvarjal po ukazu svoje vlade ali iz povsem osebnih motivov.

Skratka, v prihodnjih dnevih lahko pričakujemo kopico sporočil, razlag, in na drugi strani protestov in nasprotnih obtožb. Tako se je na dveh med seboj močno oddaljenih koncih sveta spet zamajalo nekaj, čemur naši politiki pravijo ugled Jugoslavije, če je od tega ugleda po dogodkih v državi sploh še kaj ostalo. In kot smo že dejali, ko boste te vrstice prebirali, se bodo zadeve tako v ZDA kot v Avstraliji morda že razpletle na način, da bo volk sit in koza cela, morda pa bomo časno ostali brez dveh konzularnih predstavnikov in z malo manj ugleda.

Zmaga mrtvega bataljona

Slavnostni govornik bo Janez Stanovnik

Radovljica, 2. decembra - V spomin na dogodek pred 45 leti, ko je na Gorelju na Pokljuki padel bataljon Prešernove brigade, je vsako leto slovesnost z naslovom Zmaga mrtvega bataljona. Letošnja bo v soboto, 17. decembra, ob 12. uri pri spomeniku na Gorelju. Slavnostni govornik bo Janez Stanovnik, predsednik predsedstva SR Slovenije, ki se bo po proslavi udeležil tudi srečanja borcev, mladine in vojakov v vojašnici na Rudnem polju. Kot je povedal Marko Bezjak, predsednik pripravljalnega odbora, sicer predsednik radovljiške občinske skupščine, se bodo že jutraj začela športna tekmovanja. Smučarski klub Dol bo organiziral tekmo v biatlonu, kranjski Triglav smučarske skoke na obnovljeni skakalnici, borci pa se bodo pomerili v smučarskem teku.

C. Z.

Odpis davka od kmetijstva zaradi škode po suši

Pol gajbe krompirja za davek

Škofja Loka, 20. novembra - Na poljih, travnikih in v sadovnjakih škofjeloških kmetov je letošnja poletna suša pojedla približno tretjino pridelkov ter s tem povzročila 4,41 milijarde dinarjev škode. Občinski izvršni svet je zato predlagal upravi za družbene prihodke, naj prouči, ali je mogoče kmetom vsaj malo pomagati z odpisom davka od kmetijstva.

V upravi so dali zakone pod lupo in ugotovili, da ukinitve davka od kmetijstva ni mogoča, mogoče pa so oprostitve in olajšave. Predlaga, naj bi kmetom za ugotovljeni odstotek povzročne škode (30 odstotkov) prihodnje leto znižali oziroma odpisali davek od kmetijstva.

V škofjeloški občini je blizu deset tisoč zavezancev za davek od kmetijstva. Približno šest tisočim ga uprava za družbene prihodke sploh ne odmerja, ker imajo preizkušene katastrofske dohodek, okrog devetsto pa jih je oproščenih plačila, ker so kmetije višinske. Davek od kmetijstva bo torej prihodnje leto odmerjen le za tri tisoč zavezancev.

Tudi sicer bo učinek olajšav predvsem moralno dejanje. V upravi za družbene prihodke so namreč izračunali, da bodo v občinsko blagajno dobili z davkom nič več in nič manj kot 36 milijonov dinarjev. Pomeni, da pride na kmetijo komaj deset tisočakov davka ali, merjeno v "naturalijah", pol gajbe krompirja. Vseh prispevkov, ki jih kmetije plačujejo (za skupnost pokojninsko-invalidskega zavarovanja, zdravstvo, davke) se bo letos zbralo le za milijardo dinarjev.

Občinska uprava za družbene prihodke je zaradi škode po suši kmetom že odložila plačilo četrte akontacije davkov in prispevkov od kmetijstva. Razen tega bo komisija za oceno škode poslala odbor za plan in finance republiške skupščine skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja predlog, da se prihodnje leto za 30 odstotkov zmanjšajo tudi prispevki kmetov za to zavarovanje. Vredno je poskusiti, čeprav skupnost priznava samo odložitve plačil, pa še te dokaj nerada.

H. Jelovčan

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trziča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: **Stefan Žargi** (glavni urednik in direktor), **Leopoldina Bogataj** (odgovorna urednica), **Jože Košnjek** (notranja politika, šport), **Marija Volčjak** (gospodarstvo, Kranj), **Andrej Zalar** (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), **Lea Mencinger** (kultura), **Helena Jelovčan** (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), **Cveto Zaplotnik** (kmetijstvo, kronika, Radovljica), **Darinka Sedej** (razvedrilo, Jesenice), **Danica Dolenc** (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), **Stojan Saje** (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), **Danica Zavrl-Zlebir** (socialna politika), **Dušan Humer** (šport), **Vilma Stanovnik** (Tržič, turizem), **Vine Bešter** (mladina, kultura), **Franc Perdan** in **Gorazd Sinik** (fotografija), **Igor Pokorn** (oblikovanje), **Nada Prevc** in **Uroš Bizjak** (tehnično urejanje) in **Marjeta Vozlič** (lektoriranje).

Naročnina za 2. polletje 34.000 din

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 - Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 - Telefoni: direktor in glavni urednik 2-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

Zakaj se (tudi) v Škofji Loki odmikajo načrti stanovanjske graditve?

Ne morem kupiti stanovanja, bom raje sam gradil

Škofja Loka, 1. decembra - V teh skupnih besedah je zajet večji del resnice, zakaj je v škofjeloški občini razmerje med individualno in blokno gradnjo doseglo negativno vrelišče (71 : 29) in je že popolnoma jasno, da so načrti stanovanjske graditve za to petletko utopični; namreč 1233 stanovanj bo namreč zgrajenih le 840. Vendar pa tudi gradnja v lastni "režiji" ni več, kar je bila; manjka zazidljivih parcel, manjka denarja, posojila so zaradi velikega R domala samomorilska. In ker je urejeno stanovanjsko vprašanje eden od glavnih spodbujevalcev za dobro počutje in delo človeka oziroma obratno, je škofjeloški sindikat pred dnevom republike pripravil delovnih sestankov z namenom, da ugotovi vzroke zaostajanja gradnje za načrti, predlaga konkretne rešitve, izoblikuje model, ki bo ob vse bolj plitvih žepih tako družbenim kot zasebnim graditeljem omogočil, da stanovanjska gradnja vendarle ne bo pretirano zastala.

Zaradi vse večjega pomanjkanja kvalitetnega denarja za gradnjo je po besedah Miha Bizjaka iz občinske stanovanjske skupnosti edina rešitev v uveljavljanju pravil gospodarjenja tudi na tem področju. Ravno v Škofji Loki so letos med prvimi v Sloveniji naredili droben korak, ko so za posojila iz sredstev vzajemnosti uvedli revalorizacijo (s fiksnim 30-odstotno obrestno mero). Po tej poti gre tudi vse več podjetij, ki uvajajo različne obresti, njihovi sindikati pa želijo poenotenje.

V stanovanjski skupnosti zdaj še predlagajo, da bi za občinski solidarnostni sklad, ki je bil doslej prvenstveno namenjen za gradnjo družbenih stanovanj za na novo priseljene delavce oziroma za "neselektivno in neučinkovito družbeno pomoč", prispevno stopnjo povečali na 1,80 odstotka (osnova kosmati osebni dohodek) in v njenem okviru namenili 0,10 odstotka strogo za prenovo. Obenem bi ukinili vzajemnost in ta denar pustili v podjetjih, ki se že zdaj raje odločajo za delitev posojil za gradnjo, saj na ta način ustrezajo večjemu številu delavcev.

Prenizke stanarine

S sedanjimi stanarinami v Škofji Loki (in tudi drugje) ne morejo niti pošteno vzdrževati družbenih stanovanj, kaj šele, da bi z njimi gradili nova. Samo za vzdrževanje stanovanj bi morale stanarine znašati 3,56 odstotka vrednosti stanovanjskega sklada! V Škofji Loki se zavzemajo za povišanja stanarin na vsake tri mesece. Kljub nizkim

stanarinam pa v Centru za socialno delo vedo povedati, da je letos do novembra prejelo subvencije k stanarinam 210 ljudi, kar je približno deset odstotkov več kot celo minulo leto.

Matvez Dagarin, stanovanjska zadruga Sora: »Strah nas je vsakega povišanja stanarin, še bolj ekonomskih stanarin, strah nas je, da bi pred leti dana posojila za gradnjo ali nakup stanovanj, ki so danes smešna, vsaj delno revalorizirali, samo sedanjih visokih revalorizacijskih obresti nas očitno ni strah. Iz ene skrajnosti gremo v drugo. Zveza stanovanjskih združenj Slovenije je naslovila na stanovanjsko-komunalno banko pobudo za "normaliziranje" revalorizacijskih obresti.«

Štiri plače za kvadratni meter stanovanja

Vendar pa je po mnenju Jožeta Hauptmanna iz Lokainvesta treba gledati predvsem razkorak med povprečno plačo in cenno kvadratnega metra stanovanja. V letih med 1976 in 1980 je bil en meter vreden 1,2 plače, ob nedavni predaji novega bloka v Žireh (kjer pa je bila cena še zelo ugodna) 4,2 plače, drugo leto najbrž ne bo več dovolj pet, šest plač. Bolj kot v neobvladljivih stroških gradnje je problem v prenizkih plačah. V ceni kvadratnega metra stanovanja pomenijo stroški gradbenih in obratniških del 35, največ 40 odstotkov, ostalo so stroški infrastrukture in cena kapitala.

Propadajoče in zanemarjene družbene stavbe

Bo zdravstvo rešilo zdravilišče v Dvorski vasi?

Radovljica, 2. decembra - Propadajoče in slabo vzdrževane družbene (občinske) stavbe so kot trni, ki stalno bodejo in zbadajo odgovorne občinske moze in pristojne oblastne, upravne in strokovne organe. Ljudje, ki jim ni vseeno, kaj se dogaja (in kaj bo) z družbenim imetjem, hočejo odgovore in za besedami tudi dejanja. Za radovljiško občino lahko rečemo, da je v zadnjem času (tudi zaradi javne kritike) le storila nekaj korakov naprej.

Dvorske garaže Vile Bled, na katere so ljudje kazali s prstom in ob njih vzdihovali stavke o neizkoriščenih možnostih blejskega turizma, so danes lično urejena Pristava z nizom trgovinice in s ponudbo za boljše blejske domače in tuje goste. Rikljev objekt ob Blejskem jezeru bo dobil novo, lepšo podobo in sodobno "vsebino" že do svetovnega veselaškega prvenstva, torej prej kot v enem letu. Kot kaže, bo kmalu tudi znano, kakšna bo usoda blejskih vil Peričnik in Ciklama. Na sestanku, ki je bil novembra v Radovljici, so predstavniki zrenjaninske občine, ki

je lastnica stavb, povedali, da nameravajo preurediti vili za letovanje otrok. Ker je območje, kjer stojiata, namenjeno za visokokakovostni turizem, so se dogovorili, da jim bo radovljiška občina poskušala čimprej priskrbeti ustrezno zamenjavo na Bledu ali kje drugje. Kaj to pomeni? Vili naj bi spet postali radovljiški, blejski. Če se bo to res zgodilo, potem se v kraju ne bodo mogli več izgovarjati z besedami "saj nič ne moremo".

Tudi na nedavni seji izvršnega sveta, na kateri so obravnavali pobudo o združitvi tozda Psihiatrična bolnica Begunje in

delovne organizacije (z osmimi zaposlenimi) Zdravilišče Tone Čufar v Dvorski vasi, je izbilo na dan vprašanje, v kakšnem stanju so zdravilišče in ostale stavbe. Iz poročila, ki ga je pripravila komisija za vzdrževanje občinskih stavb, je razvidno, da so objekti slabo vzdrževani in da bi bili potrebni kar precej močnih denarnih "injekcij". Še v najboljšem stanju je grad; upravno stavbo, ki je bila zgrajena pred dobre četrto stoletje, je že načel zob časa (luknje v strehi, dotrajani žlebovi in stavbno pohištvo). Podobno velja za stanovanjski dvojček; bazena, ki že

dolgo nista v uporabi, pa sta popolnoma zapuščenata in sta tudi cer zanemarjena.

Samo formalna sprememba organiziranosti (združitve v Psihiatrično bolnico Begunje) bi čez ne predstavljala dolgoročne rešitve za zdravilišče, saj je mogoče verjeti, da bi zdaj precej obbožano zdravstvo zmoglo vlagati v objekte. Radovljiški izvršni svet je ravnal kar pametno, ko je med drugim sklenil, da nobenem primeru ni dovoljen "odtujitev" zemljišča in objekta in da nepremičnine ob morebitnem prenehanju bolnišnične dejavnosti spet preidejo v občinsko upravljanje. Kot kaže, so v občini s tem vsaj malo zavarovali za primer, če bi, denimo, prihodnosti katera od gostinskih turističnih organizacij (ali celo zasebnik) pokazala zanimanje za zdravilišče v Dvorski vasi.

C. Zaplotnik

Prednostna stanovanjska lista - lista želja, obupa in brezupnosti

Moje sanje - družbeno stanovanje

Radovljica, 2. decembra - Televizijska reklama "moje sanje - lepo stanovanje" postaja v sedanjih družbenih in gospodarskih razmerah aktualna kot "moje sanje - družbeno stanovanje". Vse večji je namreč pritisk na stanovanjske komisije v delovnih organizacijah in na vse skromnejši "fond" solidarnostnih stanovanj, ki jih vsako leto razdeljuje stanovanjska skupnost. Razlogov za to ne bi posebej naštevati, ker so ugotovili, da gospodarstvo je (z izjemo nekaterih delovnih organizacij) izčrpano in se ubada samo s sabo, življenjski standard se je znižal, zasebna gradnja stanovanj pa močno upočasnjena, tudi zato, ker je sposojeni denar v razmerah trištevilične inflacije dobil realno ceno.

Ko pregledujemo prednostno listo upravičencev do solidarnostnih stanovanj v radovljiški občini (na njej je 163 imen), zaključuje predvsem troje. Na listi je zelo veliko število mladih družin (do 30 let in z najmanj enim otrokom) - kar triindevetdeset. Čeprav naj bi po socialistični viziji vsak še v času delovne dobe prišel do primerne stanovanjske, se to načelo v praksi ne uveljavlja: vse več radovljiških upokojevcem trka z neresnim stanovanjskim problemom na vrata stanovanjske skupnosti. In tretjič: na listi je največ proslincev iz delovnih organizacij, kjer dosegajo skromne rezultate. Iz kroparskega Plamena jih

je devet, veliko tudi iz gostinstvo-turističnih organizacij in iz tekstilne industrije (iz Almirne šest, iz Vezenin pet), zelo malo pa, denimo, iz begunjskega Elana (eden) in iz blejskega LIP-a (dva).

Ker je solidarnostno (družbeno) stanovanje ljudem z nizkimi plačami domala edino upanje, nekateri ne izbirajo načinov, kako bi zasedli čim višje mesto na prednostni listi. V skorumpirani družbi, kot je naša, je težko stodoštotočno verjeti vsakemu zdravniškemu potrdilu, prav tako potrdilu davčne uprave o tem, da proslilec ni lastnik nepremičnin (hiše, kmetije, zemlje) nekje v Srbiji, Črni gori, Bosni ali kje

druge. Tudi v strokovni službi radovljiške stanovanjske skupnosti potrjujejo, da so primeri, ko ljudje živijo bolje, kot kažejo dokumenti. Pri praksi realnega socialnega položaja proslincev bi lahko zelo pomembno vlogo odigrale krajevne skupnosti, ki tudi najbolj poznajo njihove razmere (in zasluge), vendar je letos to nalogo dobro opravila le ena Bohinjska Bistrica.

Ob tem, da je letos 50 proslincev prepozno poslalo prošnje na razpis in da jih je 87 poslalo pomanjkljivo dokumentacijo ali

tudi sicer ni izpolnjevalo pogojev, pomeni že sama uvrstitve na prednostno listo upanje na solidarnostno stanovanje, vendar upanje, ki je za tiste, za katere silno skromno Društvo ni že podatek, da bo v enem letu dobilo stanovanje le vsega 10 do 15 odstotkov proslincev. Prihodnje leto pa se bo spet vse začelo znova, le z eno razliko: stanovanjski pravilnik naj bi poleg socialnih meril vseboval tudi ekonomska. Dober delavec morda bi tudi pri stanovanju imel prednost pred slabim.

C. Zaplotnik

VABILO

V Občinski organizaciji Rdečega križa Kranj že nekaj let organiziramo sosedsko pomoč in nego na domu za ostarele in bolne občane. K sodelovanju vabimo dekleta in žene, ki imajo veselje in smisel za delo s starejšimi ljudmi. Organizirali bomo brezplačen 18-urni tečaj o domači negi bolnika. Pridobljeno znanje boste lahko s pridom uporabili tudi za pomoč svojim družinskim članom.

Če imate čas in želite dodatno nekaj zasluziti, se oglasite v Občinski organizaciji Rdečega križa Kranj, cesta JLA 16 (za gasilci oz. Zavarovalnico) ali nas pokličite po telefonu 25-564, vsak dan od 7. do 14. ure in ob sredah od 7. do 16. ure.

Prisrčno vabljeni!

Občinska organizacija Rdečega križa Kranj

Gospodarska zbornica Slovenije predlaga program razbremenitve gospodarstva

Gospodarstvu se pod težo obremenitev šibijonoge

Kranj, decembra - V Gospodarski zbornici Slovenije so pripravili program razbremenitve gospodarstva, ki naj bi skupne obremenitve gospodarstva s sedanjih 60 odstotkov zmanjšal na 40 odstotkov glede na neto sredstva gospodarstva, s čimer bi uveljavili približno takšne obremenitve, kakršne je imelo gospodarstvo leta 1970. Odtlej so namreč nenehno rasle, navkljub pogostim pozivom o zmanjšanju obremenitev, tako rekoč uveljavilo se je pravilo, da so se obremenitve vselej povečale, kadar so politiki veliko govorili o tem, da jih je potrebno zmanjšati. Strah, da bo tudi tokrat tako, je zategadelj upravičen, ne odpravljajo ga niti obljube, da bo program doživel skupščinsko obravnavo, požigajo pa pravkar sprejeti ustavni amandmaji, ki odpirajo tudi možnost dodatne obremenitve gospodarstva. Prekladanje iz žepa v žep, kakor mnogi že pravijo razbremenitvam, bo kot vse kaže zmoglo ustaviti le shirano gospodarstvo, ki se mu pod težo obremenitev vse bolj šibijo noge.

Gospodarstvu ostanejo le štiri desetine

Desetina, ki so jo podložni kmetje plačevali graščaku, je dandanes nostalgiji spomin, obremenitve gospodarstva so vsepo vsod po svetu večje, pri nas veliko, veliko večje. Rečemo lahko, da je desetina postala že pred dvema letoma polovica, letos pa skoraj šestdesetina in gospodarstvu tako ostanejo le še štiri desetine pogaje.

Zaradi nenehnih sprememb obračunskega sistema, zlasti v zadnjih letih, je pri nas težko napraviti dobre primerjave, pri prikazu obremenitev gospodarstva so zato v Gospodarski zbornici uporabili primerjavo obremenitev z neto sredstvi gospodarstva. Leta 1970, ko so bile obremenitve še znosne, so znašale 44 odstotkov, nato pa so vztrajno naraščale in leta 1986 presegle neto sredstva gospodarstva, saj so bile že 55 odstotne. Lani so narasle na 56, letos pa na 59 odstotkov.

Če se spomnite, kdaj je bilo izrečenih največ besed o nujnosti razbremenitve gospodarstva, potem zlahka ugotovite, da naša uvodna trditev drži.

Obremenitve prehitel plače in akumulacije

Zanimivi so tudi podatki, kako obremenitve zmagujejo v tekmi s plačami in akumulacijami, saj so bile od leta 1970 naprej še enkrat hitreje. Če bi bila, denimo, rast obremenitev in čistih osebnih dohodkov usklajena, potem bi bile sredi letošnjega leta obremenitve le 48 odstotne in ne 59 odstotne, kolikoršnje so bile, drugače povedano, morale bi biti kar za 11 strukturnih točk nižje.

Ker morajo biti - v vseh družbenih sistemih - osebni dohodki stabilnejši od akumulacije, je seveda jasno, da so naraščajoče obremenitve posušile predvsem akumulacije, katere delež v ustvarjenem družbenem proizvodu je nenehno padal, od 15,7 odstotkov leta 1970 na 6,2 odstotka sredi letošnjega leta.

Opozorila iz Save so bila upravičena

Morda se še spomnite, kako so v kranjski tovarni Sava na začetku letošnjega leta opozarjali, da je negospodarstvo prenos nekaterih obveznosti iz dohodka na osebne dohodke in obratno izkoristilo za povečanje obremenitev gospodarstva. Zdaj namreč tudi slovenski podatki, ki jih vsebuje program gospodarske zbornice, kažejo, da je temu res tako, realne obveznosti iz dohodka in osebnih dohodkov gospodarstva so letos za 13 odstotkov večje kot lani, od tega za 12,5 odstotkov za skupno porabo in ostale obveznosti za 18 odstotkov.

Opozoriti velja tudi na to, da navkljub t.i. sidrom še vedno nastajajo presežki v prilivih, ob polletju je bila pri skupni porabi meja presežena za 2 odstotka, pri splošni pa

za 3,5 odstotkov, kar govori o tem, da celotni način prilaganja prispevnih stopenj še vedno ni dober, pa tudi o tem, da negospodarstvo nikoli ne potegne krajšega konca.

Poleg tega je način financiranja skupne in splošne porabe izredno zapleten, največja računska operacija v Jugoslaviji, kakor pravijo nekateri. Predvsem to velja za princip plačevanja prispevkov iz osebnih dohodkov po sedežnem in domicilnem principu, zaradi tega se del sredstev preliva tudi v druge republike. Statistika ocenjuje, da je v Sloveniji zaposlenih približno 50 tisoč delavcev, ki so stalno prijavljeni izven nje. Tovrstni odliv sredstev pa se je letos zaradi že omenjenih prenosov prispevkov še povečal. Težave pa povzročajo tudi razlike pri osebnih dohodkih, ki nastajajo zaradi dokajšnjih razlik pri prispevnih stopnjah.

Omejitev presegel tudi prometni davek

Najpomembnejši vir izvirnih proračunskih prihodkov je prometni davek, ki je za gospodarstvo posredna obremenitev. Ob polletju je za 48 odstotkov presegel dovoljeno rast, kar pomeni, da je bilo z njim zbranih 205 odstotkov več sredstev kot lani v tem času, temu so seveda botrovala predvsem višje cene, ki so prehitvale rast dohodka in osebnih dohodkov.

Tarifa prometnega davka je pri nas veliko bolj razčlenjena kot v razviti Evropi, zbirna splošna stopnja pa še enkrat višja, zategadelj je gospodarstvu in ljudem več kot potrebna močna tovrstna razbremenitev.

Pod predpasnikom celo več denarja

Po uradnih podatkih je delež proračuna federacije v družbenem proizvodu 6,5 odstoten, v kar pa seveda ni všteta izvenproračunska poraba, ki je po podatkih v Ekonomski politiki 10. oktobra letos znašala približno 8.000 milijard dinarjev, zdaj menda že 9.000 milijard dinarjev, kar pomeni, da je za tisoč milijard večja kot proračunska poraba in da se pod predpasnikom pretoči celo več denarja kot na mizi. Za primerjavo povejmo še to, da izvenproračunska poraba v federaciji znaša toliko, kot bi zneslo dvajset republiških proračunov v Sloveniji.

Izvenproračunska poraba ima pokritje v zakonih, ki so bili soglasno sprejeti, toda problem je v tem, da gospodarstvo plačuje po enakih ključih, nazaj pa dobivajo denar le nekateri. Problem torej ni le v obremenitvah, temveč tudi v administrativnem razporejanju sredstev, ki ima seveda velike razsežnosti.

Težko breme so tudi carinske dajatve

Mednarodne primerjave pokažejo, kako zelo je obremenjeno naše gospodarstvo. Čeprav pri zajemanju javnih izdatkov

Takoj naj bi:

- znižali uvozne dajatve za polovico,
- znižali stopnjo prometnih davkov za polovico,
- presežke v sisih odpravili z znižanjem stopenj,
- ukinili davek na dohodek tozdiv ali znižali stopnjo davka iz osebnih dohodkov za 70 odstotkov,
- uveljavili obrestovanje obvezne rezerve pri Narodni banki Jugoslavije.

Prihodnje leto pa naj bi:

- prenesli izvenproračunsko porabo federacije v njen proračun,
- z racionalizacijo uprave stvarno zmanjšali splošno porabo za 20 odstotkov,
- na podlagi 50 odstotkov znižanih stopenj poenostavili tarifni sistem prometnih davkov z določitvijo največ pet tarifnih skupin in znižanja maksimalne stopnje od 700 na 100 odstotkov,
- omogočili svobodno oblikovanje osebnih dohodkov institucijam, ki bodo porabo zmanjšale za več kot 20 odstotkov,
- poenostavili obračunavanje davkov in prispevkov (uveljavitev sedežnega principa, ključni programi na republiški ravni),
- s spremembami sistemskih zakonov bistveno poenostavili poslovanje,
- davke in prispevke naj bi plačevali tudi izubarji,
- združevanje sredstev v sisih materialne proizvodnje bi prenesli v ceno izdelkov in storitev,
- uveljavili stvarno višino zajamčenega osebnega dohodka in dejansko socialno pomoč, ne pa subvencioniranje posameznih izdelkov in storitev,
- radikalno zmanjšali število institucij od federacije do občine,
- poenostavili tudi odločanje.

obstajajo med državami metodološke razlike, jo je vendarle moč potegniti s povprečno stopnjo javnih izdatkov v družbenem proizvodu. Če si ogledamo razvite države, nam je najbližja Italija, kjer je obremenitev gospodarstva 47,2 odstotna, v Avstriji je 38,9 odstotna, v ZR Nemčiji 30,4 odstotna, v ZDA 24 odstotna in v Švici 20,4 odstotna. Raven obremenitve seveda omejuje konkurenčno sposobnost pri nastopanju na tujih trgih.

Zelo pa je naše gospodarstvo obremenjeno tudi z izdatki ob uvozu blaga, uvozne dajatve so pri nas kar 20 odstotne, blizu nam je le Turčija z 12 odstotnimi uvoznimi dajatvami, vse druge dežele pa imajo manj kot 4 odstotne, ZR Nemčija celo 0,01 odstotne. Kaj to pomeni za naše vključevanje v Evropo, denimo, za dogovore z EFTO, si seveda lahko mislite, saj so problemi na naši, ne na njihovi strani.

M. Volčjak

Čigavi bodo ključi

Bodo delavcem vzeti ključi tovarni ali pa jih bodo šele zdaj dejansko dobili v roke.

O samoupravljanju dandanes govorimo zelo malo ali skoraj nič. Nihče ga ne več postavlja v središče pozornosti, celo vsi ti, ki so si vrsto let gradili politično kariero s pripovedkami o samoupravljanju. Tudi vsi njegovi kritiki zdaj molče, kakor da ne- čje pokvariti zatona poetičnega razdobja samoupravljanja.

Kaže, da je trenutno v modi stara ljudska modrost, ki pravi, kdor molči, stotim odgovori. Kajti vse bolj molčeči tudi sicer zdajne čase postajajo mnogi naši predsedniki, čeprav nikakor ni moč reči, da ljudem nimajo kaj povedati, bolj bo držalo, da jih v teh težkih časih nočejo dodatno razburjati.

Vendar se sem in tja le pojavijo vprašanja, navadno iz ust ljudi, ki vzbujajo vtis, kakor da niso doumeli sporočila tega molka. Pogosto so zelo neposredna, kakršnega smo denimo pred kratkim slišali v Kranju: kaj bodo zdaj delavcem ključe vzeli?

Takšna vprašanja imajo seveda izvor v parolah, ki so sprem- ljale uvajanje samoupravljanja in najbolj pripravna je bila seveda tista o ključu kot simbolu lastnine, ki so ga na najrazličnejših slove- nostih izročali delavcem v roke. Zdaj leže pozabljeni, na zapra- šenih poticah, v tem je prav tako veliko simboličnosti, saj je bistvo samoupravljanja že dolgo odrinjeno, o presežni vrednosti delavci že zdavnaj ne odločajo več, če sploh kdaj so. Kaj ni najboljši dokaz nesamoupravljanja vse večji normativizem, ki ga je še najlažje po- nazoriti z vse bolj debelimi uradnimi listi, v petletnem razdobju 1983-1987 je bil kar tri in pol krat zajetnejši kot v petletki 1960-1964. Pa to še ni vse, dejansko imamo še en uradni list, ki mu pravijo navodila službe družbenega knjigovodstva. V tem strahot- nem normativizmu, ko je bolj ali manj tako rekoč predpisano vse, o samoupravljanju resnično ni duha in sluha, mnogi pravijo, da je celo v tovarnah zoženo zgolj na odločanje, koga bodo sprejeli v službo in koga ne.

Torej še zdaleč ne gre za to, da bi delavcem jemali ključ iz rok, kako le, če ga dejansko nimajo in ga nikoli niso imeli. Takšna in podobna vprašanja so le pesek v oči. Raje se torej vprašajmo, ga bodo z gospodarsko reformo dobili v roke ali ne? Bodo pa ga, če bo jasno potegnjena meja med samoupravljanjem in poslovanjem, če bodo resnično lahko izbrali in kontrolirali direktorja in če bodo konec leta odločali o delitvi dobička.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Novembra cene poskočile za 13,3 odstotke

Sveži statistični podatki pravijo, da so novembra cene na drobno v primerjavi z oktobrom poskočile za 13,3 odstotkov. Spomniti velja, da je bila oktobra še večja, saj je dosegla 19 odstotno rast. Novembra so na podražitve najbolj vplivale nove cene elektri- čne energije, naftnih derivatov in številnih živil ter drugih izdel- kov in storitev. Drobnoprodajne cene so le novembra 228,9 odsto- tkov višje kot novembra lani, v primerjavi z decembrom pa so bile višje za 209,7 odstotkov, kar pomeni, da smo ciljno inflacijo, ki naj bi znašala 95 odstotkov, nekajkrat presegli. Dodajmo še statistične podatke o precejšnji rasti življenjskih stroškov, novembra so bili 14,4 odstotke večji kot oktobra, v primerjavi s lanskim novembrom pa za 220,7 odstotkov, od januarja do novembra pa je bila v primer- javi z lanskim povprečjem rast življenjskih stroškov 172,1 odstot- na. Da so se podražili vsi izdelki in storitve, ki so življenjskega po- mena, vam seveda ni potrebno pripovedovati, to vsak dan občuti- mo vsi, eni bolj drugi manj.

V DELOVNI HALJI

Anica Jeras iz Lesnine:

Zaradi ugodnih kreditov prodaja še vedno raste

Res je, da so cene pohištva visoke in človek, ki že dalj časa ni ku- poval tega blaga ima občutek, kot da se je moralo pri prodaji vse ustaviti. V kranjski Lesnini pa smo se prepričali ravno o nasprot- nem. Prodaja še vedno dobro teče, zahvala pa gre predvsem res iz- redno ugodnim kreditom.

"Trenutno imamo izredno ugo- den kredit na 3 in 6-mesečno obročno odplačevanje," pove Anica Jeras, blagajničarka in referentka za potrošniška po- sojila v kranjski Lesnini. "Obrestna mera je samo 12-od- stotna, to je letna obrestna me- ra, tako da pride na pol leta obračunanih le 3,19 odstotka od vrednosti nakupa in na 3 mesece samo 1,84-odstotne obresti. To je praktično skoraj brezobrestni kredit. Pod temi pogoji prodajamo pohištvo skoraj 90 odstotkov vseh naših proizvajalcev. Prav zaradi te ugodnosti odobrimo dnevno v vseh treh Lesninah prodajalnah - v kranjskih dveh in jeseniški - od 15 do 60 takšnih kreditnih nakupov.

Res pa je, da smo pri odobravanju kreditov oziroma izpolnje- vanju kreditnih pol zelo natančni. Kupec sme svoj osebni dohodek obremeniti s kreditom le do tretjine. Zato izjave na blagajni, da je "zadosti plače" ne veljajo. V vseh delovnih organizacijah so danes že računalniško obdelani osebni dohodki in za vsakega delavca je natančno izračunana obremenjenost. Tudi dinar ne sme iti preko tretjine osebnega dohodka. Nič več ne sme iti po domače, kot mor- da pred leti, vse mora odgovarjati predpisom. Kreditni pogoji mor- ajo biti natančno izračunani, kreditne pole opremljene z vsemi potrebnimi žigi in podpisi. To ni naša muha, kot morda kdo tule pri kreditnih misli. Moramo biti dosledni. Vse kredite imamo zavarova- ne, vendar, če karkoli spregledamo in pride potem do težav pri od- plačevanju obrokov, nosimo breme sami. Zato, če je potrebno, gre- mo tudi na dom po podpis. Zgodilo se nam je na primer, da so prišli s kreditnimi polami otroci, češ da oče ne more, ker je invalid. Pa smo šli na dom. Največkrat se zatake prav pri višini obroka. Če je kupčeva kreditna sposobnost manjša, kot je predvideval, se pogo- sto dogaja, da mora prvi obrok plačati višji. Takrat je seveda pri blagajni slaba volja. Toda drugače ne gre."

D. Dolenc

ureja MARIJA VOLČJAK

S kemično analizo tal do gospodarne porabe (rudninskih) gnojil

Pretiravanja in gnojenja na pamet

Kranj, 2. decembra - Čeprav so v Sloveniji in tudi na Gorenjskem še kmetije, kjer v svojo škodo varčujejo pri porabi rudninskih gnojil (na leto ga potrosijo le nekaj vreč), pa smo hkrati priča tudi nasprot- nemu pojavu - pretiravanju, prekomernemu trošenju, zapravljanju denarja... Pretiravajo predvsem nekateri vinogradniki, zelenjadarji, hmeljarji in pridelovalci krompirja; obstajajo pa dokazi, da večina družbenih posestev pretirano gnoji skoraj vse "kulture".

V Sloveniji je količinska po- raba rudninskih gnojil že kar precej velika - okrog 116 kilogra- mov na hektar kmetijske zemlje (v Avstriji in Italiji po 140 kilo- gramov, v Španiji 50, na Nizo- zemskem 340, v Evropi pred tre- mi leti 143 kilogramov...), vendar so strokovnjaki, še zlasti dr. Mirko Leskošek z Biotehniške fakultete v Ljubljani, prepriča- ni, da bi lahko s to količino pora- bljenih gnojil dosegli več, če bi jih znali bolj gospodarno upora- biti. Za kaj pravzaprav gre? Če-

prav je znano, da je kemična analiza zemlje oziroma kontrola rodovitnosti tal in gnojenja, os- nova za pravilno, zadostno (ne preskromno in ne pretirano) gnojenje, pa se kmetje še vedno bolj malo odločajo za analize. (Eden od razlogov za to je tudi cena.) V zadnjih treh letih je bi- lo v Sloveniji na leto povprečno analiziranih okoli deset tisoč vzorcev zemlje, kar je glede na slovensko velikost še enkrat manj kot v sosedni Avstriji. Za- misel, da bi postopoma analizi-

rali zemljo iz vseh kmetijskih parcel, pa je za zdaj še utopijska ali kvečjemu pobožna želja. Če vemo, da so v naši republiki že pred tremi desetletji analizirali po sedem tisoč vzorcev na leto, zdaj pa jih le tri tisoč več, potem je več kot očitno, da je napredek

na tem področju počasen in kaj- pak obremenjen s starimi nava- dami in načini. Pa ne gre le za strokovnost dela in za gospodar- no porabo gnojil, temveč tudi za vprašanje, kako zboljševati ro- dovitnost tal in hkrati razbreme- njevati okolje.

C. Zaplotnik

Sodelovanje s kenijsko poštno-telegrafsko družbo

Iskra dobavila tovarno telefonov

Kranj, 5. decembra - V kenijskem mestu Gilgil so danes ob prisot- nosti kenijskega predsednika Daniela Arapa Moia svečano odprli tovarno za sestavljanje Iskrinega telefonskega aparata ETA 80, ustrezno pogodbo o dobavi tovarne telefonov je Iskra s kenijsko po- štno-telegrafsko družbo KPTC podpisala septembra lani.

V novi kenijski tovarni bodo montirali telefonske aparate ETA 85 UKK in ETA 87 UKK po tehnologiji Iskre. Letna zmogljivi- vost tovarne je 100 tisoč telefon- skih aparatov, vrednost celotne- ga projekta pa okrog 1 milijon ameriških dolarjev. Kenijska družba KPTC je na podlagi Iskrinega projekta sama zgradi- la ustrezno tovarniško zgradbo, ki so jo postavili v sklopu širše-

ga proizvodnega telekomunika- cijskega kompleksa v mestu Gil- gil, približno 120 kilometrov se- verozahodno od glavnega mesta Nairobi. Iskrin delež v projek- tu je obsegal nabavo in montažo vse potrebne proizvodnje in kon- trolne opreme, zagotovitev po- trebnega šolanja kadrov že predhodno v kranjski tovarni in nato v Keniji, tehnično organi- zacijo izvedbe projekta in za-

gonsko tehnično vodstvo ter nadaljnjo strokovno pomoč, do- kler bo potrebna.

Iskra so vsaj deset let doba- vljala kenijski tovarni sestavne dele in podsestavice, pri čemer bo nudila tudi vse tehnične izbolj- šave na samem telefonskem aparatu kot tudi ustrezni proiz- vodni in kontrolni opremi. S tem so vzpostavili trajnejši poslovni odnos, ki obeta, da se bo razširil tudi na druge telekomunikacij- ske proizvode Iskre, ki so po- trebni za uresničitev ambicioz- nih načrtov Kenije na področju telekomunikacij.

Keniji poslej ne bo potrebno stalno uvažati telefonskih apa- ratov. Ker bo v novi tovarni do- sežena njihova potrebna stopnja standardizacije, bo njihovo vzdr- ževanje lažje in izbor rezervnih delov manjši. Iskra pa je družbi KPTC dala tudi licenco za izvoz v sosednje afriške dežele, kot so Etiopija, Zambija, Tanzanija, Uganda in druge dežele srednje in vzhodne Afrike, kar seveda predstavlja osnovo za nadaljnje povečanje proizvodnih zmogljivi- vosti. Za Iskro torej uresničitev tega projekta predstavlja po- membno referenco na afriškem trgu.

M V

Trideset novih stanovanj - Primestna krajevna skupnost Trata je s 4200 prebivalci med največjimi, po starosti (povprečno nekaj nad trideset let) pa med najmlajšimi v škofjelški občini. V vodstvu krajevnih skupnosti pravijo, da je v novem delu naselja prebivalce težko zainteresirati za kakšno družbeno ali društveno dejavnost oziroma akcijo. Prav gotovo bo drugače, ko bo gradnja v tem delu krajevnih skupnosti končana in se bodo stanovanjci nekako ustalili. Trenutno je tik pred vselitvijo blok z okrog 30 stanovanj, v drugi fazi pa bo v tem delu zgrajenih še okrog 60 stanovanj. V tem mladnem naselju pa je trenutno največja prostorska stiska v šoli in vrtcu. Na sliki: stanovanjski objekt s 30 novimi stanovanji. - A. Ž.

Zanimivo predavanje

Trata - Krajevna skupnost Trata v Škofji Loki, ki je tudi letos pripravila zanimiv jesensko-zimski cikel predavanj, vabi tokrat na predavanje K2 - drugi najvišji vrh na svetu. Zanimivo predavanje bo v četrtek, 8. decembra, ob 18. uri v predavalnici osnovne šole Cvetka Golarja na Trati. Tokrat bo predaval Andrej Štremfelj.

A. Ž.

Prireditve v Šenčurju

Šenčur - V spomin na 10. december 1942, ko je bila v Šenčurju ustanovljena Kokrška četa, so se v nedeljo, 4. decembra, v krajevni skupnosti Šenčur začele prireditve, ki bodo ob krajevnem praznovanju na programu cel teden. Tako bo danes (torek) v športnem parku ob 17. uri namiznoteniški turnir, jutri ob 18. uri pa bo v Domu upokoencev slavnostna seja sveta krajevnih skupnosti. V četrtek ob 17. uri bo v telovadnici osnovne šole košarkarski turnir, v petek pa bo najprej na programu pohod od spomenika do spomenika, ob 17. uri pa se bo v športnem domu začel brzopotezni šahovski turnir. Osrednja proslava s podelitvijo priznanj in kulturnim programom pa bo v soboto, 10. decembra, ob 18. uri v Domu Kokrške čete.

A. Ž.

DOPISNIKI SPOROČAJO

Poučna ekskurzija

Ciril Rozman piše, da so bili kmetje, člani samoupravnih organov Gozdnega gospodarstva Bled, konec novembra na zanimivi in poučni ekskurziji. V Komendi so najprej obiskali lončarsko zadruho in si nato v Mengšu ogledali semenarno in drevesnico Seme-sadike. Gozdne in tudi okrasne sadike gojijo na 60 hektarih. Na gradu Krumperk pa so si ogledali tudi konjeniški center biotehnične fakultete univerze Edvarda Kardelja. Najbolj navdušeni pa so bili nad obiskom kmetije v Črnem grabnu, kjer mladi kmet s prirejenimi stroji obdeluje zelo strma zemljišča. Redi predvsem krave mlekarice in ima vzporedno tudi prirejo mesa.

Letni sindikalni sestanki

V radovljiški občini so se začele priprave na letošnje članske sindikalne sestanke. V sindikalnih organizacijah naj bi bili do konca decembra, pa konferenca osnovnih organizacij sindikata v občini pa najkasneje do 20. januarja. Poleg ocene letošnjega dela bodo na teh sestankih sprejemali programe za leto 1989, piše **Jošt Role**.

Delo kluba zadovoljnih abstinentov

Jošt Role nam je poslal tudi zapis z občnega zbora članov Kluba zadovoljnih abstinentov Donat iz Radovljice, ki so ga imeli minuli mesec. Klub je danes eden najbolj delavnih in ima 42 članov. Občni zbor so sklicali novembra, v mesecu boja proti alkoholizmu in narkomaniji, ker so pričakovali tudi udeležbo predstavnikov družbenopolitičnih organizacij. Žal, jih ni bilo! Klub je v zadnjem letu organiziral proslave, srečanja, izlete, posredoval pri organizacijah združenega dela za zaposlitev svojih članov (doživeli so zgolj razočaranja), skrbel za stik s družbenopolitičnimi organizacijami, z interesno skupnostjo socialnega skrbstva in še posebej z zdravstveno službo. Ko so ocenjevali delo kluba in posameznikov, so bili še najbolj nezadovoljni z nerednim obiskom nekaterih članov na klubskih srečanjih. Medtem ko nekatere organizacije združenega dela ne kažejo pravega razumevanja (zlasti sindikati in SZDL), pa velja pohvala Zdravilišču Rogaška Slatina, po katerem ima klub tudi ime Donat, ljubljanski Metalki, Mercatorju Ljubljana, skupnosti socialnega skrbstva in telesnokulturni skupnosti Radovljica. Na zboru so izrekli pohvalo Psihiatrični bolnišnici Begunje, Zdravstvenemu domu Radovljica in sedanjemu dolgoletnemu predsedniku kluba Zdravku Pikonu. Za petletno neprekinjeno abstinenco je predsednik Pikon podelil na zboru priznanja (diplome) Francu Blazniku, Cirilu Jelovčanu in Jožetu Marklju.

Razstava ob tednu kulture v Naklem - Letošnji enajsti teden kulture so v Naklem proslavljali konec novembra skupaj s 25-letnico turističnega društva oziroma turizma. Med prireditvami v tednu kulture je bila tudi posebna razstava Turistično društvo skozi čas, še bolj pa so presenetili nekateri domači umetniki. To vsekakor velja za slikarko Lucijo Šubic, Daneta Šemrova, za rezbarja Janeza Vovka, kamnoseka Borisa Udovca in druge, piše **Drago Papler**.

- Foto: G. Šinik

ureja **ANDREJ ŽALAR**

Krajevna skupnost Kamna gorica

Gradbeni odbor je »držal« besedo

Kamna gorica, 5. decembra - 6. marca letos so se v krajevni skupnosti Kamna gorica v radovljiški občini glasovanjem na referendumu odločili o samoprispevku. Takrat se je prek 80 odstotkov vseh volivcev v krajevni skupnosti odločilo, da bodo redno plačevali samoprispevek. V program, ki so ga na ta način podprli, pa so zapisali Izgradnja mrliških vežic. Že v pripravi na referendum pa sta se vodstvo krajevnih skupnosti in tudi gradbeni odbor obvezala, da bodo mrliške vežice že letos do konca oktobra pod streho. Tako kot so držali besedo krajan, ki so predlagali razpis referendumu o krajevnem samoprispevku za izgradnjo prepotrebnih vežic in se potem na glasovanju tudi odločili zanj, je »držal« besedo tudi gradbeni odbor. Oktobra so vežice imele streho.

Marsikje v radovljiški občini, pa tudi nekaterih drugih krajevnih skupnostih na Gorenjskem, kjer so slišali za razmišljanja Kamnogoričanov, so menili, da se v teh časih z referendumom spuščajo v svojevrstno avanturo. Inflacija in časi niso danes niti najmanj podobni (še manj pa naklonjeni) obdobjem, ko so bile celo redke krajevnih skupnosti ali občine, kjer ni bilo takšnega ali drugačnega (referendumskega) samoprispevka.

V Kamni gorici pa so takrat razmišljali drugače. Takšnih in drugačnih prispevkov od praga do praga, od hiše do hiše je bilo v krajevni skupnosti že precej. Morda je bil tudi to eden od vzrokov, da je nekdanja enotnost v krajevni skupnosti čez čas malce oslabela in se sprevrgla že kar v nekakšno mrtvilo. Tako so ocenili, da pri referendumu ne gre zgolj za finančno plat skupne akcije, marveč tudi za neke vrste moralne povezanosti, pripadnosti in aktivnosti v krajevni skupnosti.

»Odločitev, da gremo v referendum, smo takrat podprli v vseh organizacijah in na vseh zboreh,« se spominja **Andrej Potočnik**, predsednik krajevnih konference socialistične zveze v Kamni Gorici. »Priznam pa, da se mi je osebno zdel program malce »korajzen«, saj prej že nekaj časa v krajevni skupnosti ni bilo prave aktivnosti.

Andrej Potočnik

Danes sem zadovoljen, pa ne le jaz, vsi. Uresničen je bil namreč osnovni namen v naši krajevni skupnosti: Od besed k dejanjem. Uspešnemu referendumu je takoj sledila akcija. Razumljivo pa je, da smo se zaradi zahtevnosti programa pri nekaterih drugih načrtovanih delih znašli v časovni stiski. Predvsem smo nekaj komunalnih del, kot so urejanje potokov, cestišč, dohodov, morali zato preložiti na prihodnje leto. Poskušali smo tudi s telefonijo in s kabelsko ter

Gradbeni odbor je »držal« besedo; vežice so pod streho. Prihodnje leto morajo biti končane, pravijo...

satelitsko televizijo za celo dolino. Tudi to smo za zdaj odložili. Vendar pa menim, da zaradi tega uresničevanja letošnjega programa ne smemo kritizirati.

Pa vendar gradnja vežic letos ni bila edina stvar, ki so se je lotili v krajevni skupnosti. Spomnili so imeli na primer veliko očistevalno akcijo, kjer so se posebej izkazali šola in mladina ter gojenci Zavoda Matevža Langusa. Obnovili so tudi 50 metrov dolge rake v Kamni gorici in jih »oblekli« v aluminij. Pa tudi potoke so čistili. Pri teh delih

so že v začetku avgusta v krajevni skupnosti zabeležili prek 1000 udnariških ur.

»V začetku septembra pa smo potem kopali v temelje za vežice,« pravi predsednik sveta krajevnih skupnosti in predsednik gradbenega odbora **Janez Cengle**. »Zemlja dela smo zaupali Gradbenemu podjetju Gorenje, ki je do konca septembra končal deli do plošče. Potem pa se je začelo udarno delo, ki je trajalo polnih 38 dni. Če nas je priganjal. Zato dela nismo mogli več no organizirati tako, kot smo prvotno načrtovali in se tudi dogovarjali. Delovni program smo morali sestavljati sproti, za vsak naslednji dan posebej.

Janez Cengle

Zato nekateri niso prišli na vrsto, da bi izpolnili obveznosti, ura pa je bila precej dolga. Nekateri pa jih naredili tudi v 20. kot 20; vendar so poravnali in s tem tudi omogočili Kamnogoričanom začetek gradnje. Seveda pa velja pohvala in zahvala tudi vsem v krajevni skupnosti, ki so kakorkoli prispevali, da naredili toliko, kot so načrtovali.

Ob uresničitvi za letošnji načrtovani referendumskega programa pa ne zasluži pohvale le vodstvo oziroma gradbeni odbor Kamnogoričanov, da so se posebej hvaležni za prizadevanje, sodelovanje in pomoč Lipničanom in njihovemu gradbenemu odboru za izgradnjo skupnih mrliških vežic. Lipničani so namreč svoje obveznosti takoravnali in s tem tudi omogočili Kamnogoričanom začetek gradnje. Seveda pa velja pohvala in zahvala tudi vsem v krajevni skupnosti, ki so kakorkoli prispevali, da naredili toliko, kot so načrtovali.

»In nenazadnje,« pravi **Janez Cengle** »vsega tega ne bi mogli narediti brez razumevanja in pomoči Alpdoma, občinskih skupščin, Jelplasta Kamna gorica, Plame na iz Kroke, Cestnega podjetja Kranj in Gradbenega podjetja Gorenje iz Radovljice. Skratka, delo nas je v krajevni skupnosti združilo in prihodnje leto nadaljujemo.«

A. Žalar

Pohvala za Toneta

Kakšen strah neki...

Velesovo, decembra - »Kaj takega, kot letos, ko je novembra zapadel prvi sneg, vsi, ki hodimo na Kravac, se nismo doživeli. Tovor-njak s plugom in posipalcem je prišel prav na Kravac in očistil cesto. Menimo, da voznik Tone zasluži javno pohvalo in želimo, da ga obiščete...

Takšno telefonsko sporočilo smo dobili v uredništvo tik pred prazniki. Ko smo se izvedeli, da je bil voznik tovarnjaka Tone Ropret iz Velesovega, smo ga laže in kar hitro našli, saj je bil na primer njegov oče (prav tako Tone), ki je zdaj predsednik sveta krajevnih skupnosti Velesovo, do upokojitve tudi dolga leta pri Cestnem podjetju Kranj.

Tone Ropret-mlajši, ki je tudi že 25 let pri Cestnem podjetju Kranj, je bil minulo soboto dopoldne doma. Imel je prosto soboto, vendar je bil kar malce nestrpen, saj je bilo tudi tokrat vreme takšno, da bi ga lahko vsak hip poklicali, da mora na cesto. Predvsem pa je bil prese-nečen nad našim obiskom. Ko smo mu povedali, po kakšni poti smo tokrat prišli, je rekel:

»Ah, zaradi Kravca. Spominim se, ja. Bilo je 23. novembra, ko mi je vodja rekel, da bi morali opraviti pogodbeno naročilo za Gradbinca, ki dela na Krav-

cu. Želeli so, da bi jim splužili cesto; in najbrž bo zaradi del na Kravcu potrebna še kakšna vožnja ta mesec. Vodja me je takrat vprašal, ali upam s plugom na Kravac, ker pač najbolje poznam cesto... Zakaj pa ne, sem menil, če je takšno naročilo, ga je pač treba opraviti...«

Za številne ljubitelje Kravca, tudi smučarji so bili že gor, je bil Tonetov prihod res prava senzacija. Priti ob tako visokem snegu, kot je bil takrat, s tovarnjakom na Kravac, res ni mačji kašelj. Zato je vse »Kravčane« (kasneje pa tudi druge, predvsem domače) še najbolj zanimalo, ali ga je bilo kaj strah.

»Kakšen strah neki? Vedno in povsod se držim pravila, da je strah volit in da ima velike oči. Seveda pa pri delu, kadar gre za varnost, ni dobro pretiravati. Vrsto let sem že voznik tovarnjaka pri Cestnem podjetju Kranj in pozimi ne tvegam brez verig. Da namestim verige, porabim deset minut; brez njih pa bi lahko ure in ure tical kje v snegu; lahko pa bi bilo še huje...«

Tonetovo pravilo, ki tudi ob prostem času vedno rad pomaga ali v stiski priskoči na pomoč, je: Vsakega dela se je treba lotiti skrbno in odgovorno. Pri cestah še posebej velja, kadar jih pozimi vzdržuješ, da jih moraš imeti rad. »Če se je pozimi ne boš pravočasno, skrbno in odgovorno lotil, ti bo pokazala hrbet in jo bodo lahko samo še zaprli. Meni se kaj takega na cestah, za katere sem bil pozimi zadolžen, še ni zgodilo... Če pa ste me zaradi cest že obiskali, bi rad izkoristil priložnost: Vsem voznikom želim srečno vožnjo tudi v novem letu. Za varno (cesto) pa bom tam, kjer bom delal, skrbel jaz...«

A. Žalar

Pridobitev za športno dejavnost - v krajevni skupnosti Podnart v radovljiški občini, kjer trenutno plačujejo že tretji samoprispevek, pravijo: »Vse kar imamo, smo pravzaprav sami naredili.« Pred leti so na primer gradili športno igrišče, zdaj imajo tudi objekt za normalno delo te dejavnosti (na sliki). Sicer pa so letos za vse vasi nabavili zabojnike za odpadke, 42 gospodinjstev bo preko krajevnih skupnosti dobilo telefone, v krajevne ceste so letos vgradili za 76 milijonov dinarjev asfalta, skrbeli so za čisto okolje, zdaj pa bodo skrbeli za pluzenje in posipanje cest, itd. Prihodnje leto jih čaka obnova Doma kulture v Podnartu, za katero zbirajo denar iz tretjega samoprispevka. - A. Ž. - Foto: F. Perdan

PRITOŽNO KNJIGO, PROSIM

Kdo je odgovoren?

Na cesti Toneta Tomšiča na Jesenicah, pri hiši št. 28, stoji ob pločniku drog za javno razsvetljavo. Na pločniku pa je napravljen jašek za priključek. Jašek je sicer pokrit, vendar ga že nekaj let načenja zob časa. Luknje okrog jaška so vsak dan večje. Nikogar pa ni, ki bi poškodbo popravil. Kaže, da odgovorni čakajo, da bo najprej prišlo do nezgode...

Jože Mrovlje

Težave z imeni - Kranjskogorci imajo težave z imeni, ki jim jih drugi kar naprej pačijo: Prisank v Prisojnik, Pišenco v Piš-nico, Martuljk v Martuljek... Zadnje čase ne vedo niti, ali se gora piše z veliko ali malo začetnico. Neki »malar« pa je Podkoren »prekrstil« kar v Podkopen... - Lojze Kerštan

Kranjske Prešernove nagrade

PRIZNANJA LJUBITELJSKI KULTURNI DEJAVNOSTI

Kranj - Sinoči so v Prešernovem gledališču podelili letošnja priznanja kranjske Kulturne skupnosti za dosežke na področju ljubiteljske kulture v tem letu. Kot je znano, so se pred letom dni v Kranju odločili ta priznanja podeljevati na obletnico rojstva pesnika Franceta Prešerna.

Veliko Prešernovo plaketo so prejeli trije nagradenci: Jožica Debelak, Janez Foršek in Miha Štefe.

JOŽICA DEBELAK je prejela veliko Prešernovo plaketo za mentorsko delo s šolskimi folklornimi skupinami. S folklornimi je pričela ukvarjati pred štiriindvajsetimi leti, ko je za proslavo postavila priložnostno skupino, v kateri nastopila. Od takrat nenehno seznanja šolske otroke z ljudskimi izročili. Danes je mentorica treh folklornih skupin na Osnovni šoli Bratstvo in znanost v Kranju, v teh skupinah pa je kar okoli 150 otrok.

koncerte v Radencih, na Bledu, na Joštu, Škofji Loki, Kranju in koncerta na dvodnevem gostovanju v Furlaniji.

MIHA ŠTEFE je prejel Veliko Prešernovo plaketo za dolgoletno vsestransko delovanje v ljubiteljski kulturi. Že skoraj dvajset let je član KUD Dobrava Naklo, več let je bil tudi predsednik društva. Vsa leta je bil pobudnik in organizator Tednov kulture v Naklem. Tu je tudi organizator vseh dramskih predstav, režiral je več kot deset predstav, odigral celo vrsto vlog, igral na deskah Prešernovega gledališča.

Razen tega je Miha Štefe že osemnajst let član recitatorske skupine v Iskri, na osnovni šoli v Naklem pa že več let uspešno vodi dramski krožek. Za svoje bogato kulturno delo je pred leti že prejel Malo Prešernovo plaketo.

Podeljenih je bilo tudi osem Malih Prešernovih plaket. Prejeli so jih:

Ivan Kranjc je prejel priznanje za svoje delo na področju zborovskega petja. Bil je soustanovitelj Obrtnega moškega pevskega zbora. Pred tem je sodeloval pri velenjskem pevskem zboru, pri zboru Svoboda Primskovo kar dvajset let, pri Prešernovem zboru dvajset let in šest let pri zboru Svoboda Tržič. Zveza kulturnih organizacij Slovenije ga je za delo na področju zborovskega dela že pred časom odlikovala z Zlato Gallusovo značko.

KUD Dom učencev in študentov Ivo Lola Ribar Kranj je prejel priznanje za razvejano in pestro kulturno dejavnost. Kulturne skupine združujejo učence iz različnih okolij Slovenije, pa tudi drugih republik. Učenci delujejo v dramskih skupinah, foto krožku, krožku za oblikovanje, izdajajo domsko glasilo, vključujejo se v plesne tečaje, prirejajo predavanja, razstave, obiskujejo abonmajske predstave v gledališču in v kinu, pomembnejše likovne razstave. Veliko truda je bilo vloženega v iskanje poti, kako mlademu človeku privzgojiti vso lepoto jezikovnega izražanja, odrskega udejstvovanja in pri tem upoštevati navade krajev in kulturnih okolij, iz katerih prihajajo učenci.

Mateja Jaklin je prejel priznanje kot dolgoletna članica skupine Sava Kranj. Ko je pred leti opravila republiški seminar za vodje folklornih skupin, jo pričela učiti mlade plesalce, opravljala je zahtevno korepetitorsko delo ter strokovno vodila starejše skupine.

Janja Kraševac je prejela priznanje za organizacijsko delo na področju zborovskega petja. Vrsto let je članica APZ France Prešeren, že drugi mandat pa je tudi predsednica zbora. Organizacijsko delo v zboru zahteva veliko dela, časa in potrpežljivosti, njena zasluga pa je racionalnejše delo v izvršnem odboru, prizadevanja za svobodno menjavo dela in za to, da ima APZ France

Prešeren kot prvi zbor na Slovenskem svojega pedagoga pevske tehnike.

Lea Mencinger je prejela priznanje za novinarsko delo na področju kulturnih dejavnosti. Odkar je prevzela uredništvovanje kulturne strani, je kulturna dejavnost dobro predstavljena, saj zavestno sledi ljubiteljski dejavnosti tako v Kranju kot tudi na Gorenjskem. Bogate so njene predstavitve kulturnih ustvarjalcev, uspehi skupin so vedno zabeleženi. V njenih člankih se kaže poglobljen odnos do ljubiteljstva in želja predstavljati to nenehno gibanje sprotno, zanimivo in objektivno.

Metka Štucin je prejela priznanje za ljubiteljsko delo v kulturi. Veliko je pomagala pri organizaciji Tednov kulture v Naklem, sodelovala kot recitatorica, igralka, pa tudi režija ji ni tuja. Veliko se ukvarja tudi z mladimi. Posebej rada dela v dramski sekciji, kjer kot slavistka skrbi za pravilno izgovorjavo, jasnost besed in igralčev odnos do jezika. Že nekaj let je tudi lektorica glasila Naklan'ce.

Janez Zlindra je prejel priznanje za delo na filmskem področju. Vrsto let je član Kino kluba Duplje in nekaj časa tudi njegov predsednik. Pod njegovim vodstvom je delo v klubu ponovno zaživelo in se razmahnilo. Večkrat je prejel najvišje nagrade za svoje filme: film Kam je bil na primer najboljši pionirski film v Sloveniji in Jugoslaviji. Dva filma pa sta bila na dosedanjih festivalih posebej pohvaljena, tudi na zadnji reviji filmskih skupin oktobra v Kranju.

Franci Žizmond je prejel priznanje za delo na folklornem področju, saj se s tem ukvarja že blizu šestnajst let. Bil je plesalec pri Folklorni skupini Predoslje, nato pa pri Folklorni skupini Iskra, kjer je tudi prevzel nalogo gospodarja. Obenem skrbi za nabavo novih noš, za njihovo izvirnost ter kvaliteto izdelavo, saj ima skupina na programu tudi plesne druge narodnosti. Nepogrešljiv je tudi pri organizaciji nastopov in turnej.

Tretja premiera v Prešernovem gledališču

IZ PRAVLJIČNOSTI V STVARNOST

Kranj — Teater za otroke je zelo občutljiva zadeva. Premišljena režija in ironizirana karakturna igra v Cesarični in pastirju odmevata pri mladih gledalcih

Slej ko prej ostaja neizpodbitno dejstvo, da se z uprizarjanjem predstav za najmlajše in mlade gledalce na Slovenskem nihče ne ukvarja sistematično. Gledališče, ki ima v svojem nazivu poudarjeno oznako mladinsko, se s to zvrstjo ukvarja le poredkoma, ker se je pač usmerilo v iskanje novih oblik in eksperimentiranje, kar seveda noče biti očitke, marveč zgolj ugotovitve. Vendar sta prav zaradi tega »specializiranega« gledališča tako Drama v Ljubljani kot Mestno gledališče ljubljansko v minulih dvajsetih letih izločili iz repertoarja mladinske predstave; Drama zdaj to zvrst spet uvaja z Minoličevim Vilinčkom z lune. Sicer pa vsa druga slovenska »pokrajinska« gledališča redno uvrščajo v svoj spored po eno igro za otroke in to praviloma ob izteku leta, kar je povezano z večjimi ali manjšimi evforijami dedka Mraza. Tako tudi Prešernovo gledališče v Kranju, ki je letos uprizorilo Cesarično in pastirja Nicholasa Stuarta Graya v režiji Lojzeta Domajnka ta dokaj samosvoj režiser je tudi v minulih sezonah uprizoril več posrečenih predstav, od Kekeca do Achardove komedije A me vzamete zraven. Hotenje, ki ga izpričujejo predstave same, je razvidno: uporabiti priložnost za kolikor tolikor spodobno predstavno.

Cesarično in pastirja, ki je nastal po Andersenovi pravljici Svinjski pastir, je v prevodu Marije Lužnik uprizorilo že tedanje Mladinsko gledališče (v svojem prvem delu) leta 1962. Z besedili za otroške predstave je nenehno velika zadrega; nekateri avtorji so pomrli, drugi so se upehali, nemara bi kazalo ponovno uprizoritveno preverjati zdaj že klasika slovenske mladinske dramatike Pavla Golio. Dramaturške kompozicije teh starejših besedil namreč omogočajo tako karakturno oblikovanje likov kot dramsko akcijo. To se je izkazalo tudi s Cesarično in pastirjem.

V tej pravljici se namreč razpredajo povsem vsakdanje človeške zadeve, kar je Domajnкова uprizoritev s svojo redukcijo oseb in teksta še poudarila in usmerila pozornost na medčloveška razmerja. Tu se razrešujejo skrbi akvamarinskega kralja (Tine Oman), povsem očetovske skrbi zaradi čudaških sinov, spakujočega se, gospodskega princa Akvana (Matjaž Višnar) in vrtnarstvu zavezanega princa Marina (Ivo Godnič). Podobno se dogaja tudi pri sosedu, cesarju Pavlu Rakovcu in njegovi trmoglavki princeski Juditi Zidar z Bernardo Oman, ki je iz dvorne dame postala princeskina prijateljica.

Pojči lonček in čudežna vrtnica sicer ostajata pravljici na rekvizitu, toda liki so taki, kot jih lahko srečamo na Pungartu ali na Britofu ali kjerkoli. In končno, da si princ Marin pridobi cesarično z vztrajanjem v vlogi svinjskega pastirja, pomeni pogumno, če ne že kar etično dejanje, ki mora navdušiti mladega gledalca.

Za vse to dogajanje je primerna sinhrona scena po zasnovi Vasje Repinca, saj razvidno označuje kraje dogajanja in omogoča širok prostor gibanja, pa tudi njen estetski okvir je opazen; značajske motivirani so tudi kostumi po zamisli Karin Košak. Kompozicije predstav je vsekakor posrečena, ne bi pa ji škodovalo nekaj več izrazne zagretosti in dinamike, do česar pa bo z uigranostjo verjetno še prišlo.

France Vurnik

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši je na ogled razstava *Sodobna prizadevanja za likovno opremo Prešernove hiše in Krst pri Savici Ivana Seljaka - Čopiča*. V Mestni hiši pa je na ogled razstava *likovnih del umetnikov iz Zemuna* - Mirjam Repič - Lekić, Mihaila Pisanjuka in Milorada Rašića - Raše. V Stebrišni dvorani Mestne hiše je odprta razstava *Miniature z Juljskih Alp v letih 1915-1917*.

Danes, v torek, ob 18.30 v Mali galeriji Mestne hiše odpirajo razstavo kiparskih in grafičnih del *akad. kiparja Borisa Sajovic*.

V četrtek, 8. decembra, ob 17. uri se v Domu JLA v Nazarjevi ulici znova po krajšem premoru začnejo *lutkovni četrtki*. Lutkovna skupina iz Naklega bo predstavila igrice Vžigalnik.

Danes, v torek, ob 20. uri bo v gradu Kieselstein ponovitev *plešno - gledališke predstave* po predlogi S. Becketta Prihaja in odhaja v izvedbi Plesnega gledališča MAS.

V galeriji Kavka razstavlja plastike iz žgane gline *akad. slikar Drago Bušič*. JESENICE - V razstavnem salonu Dolik je še ta teden odprta razstava likovnih del članov Dolika.

V galeriji Kamen so na ogled dela akad. slikarke *Alenke Kham - Pičman*. ŠKOFJA LOKA - V Groharjevi galeriji razstavlja *Janez Hafner*.

Zbirke Loškega muzeja so odprte samo ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure. KAMNIK - V veliki dvorani kina Dom Kamnik bo v četrtek, 8. decembra, ob 19. uri na sporedu znamenita zagrebška predstava *Gala. LJUBLJANA*. Danes, ob 19.30 bo v Narodni galeriji *koncert* Slovenskih madrigalistov ob izidu zvočne kasete.

NELAGODJE V PROSTORU

Ljubljana - V četrtek, 8. decembra, ob 19. uri bodo v Moderni galeriji odprli razstavo kiparke Dube Sambolec, ki se je s svojo piramido in polkroglu letos že predstavila na Beneškem bienalu v sekciji Aperto 88. Razstava bo odprta do 29. januarja 1989.

Boris Kuburič o lutkah

KAJ DELA SOVA POZIMI

Tržič - Potem ko je lutkovna skupina pri Mladinskem gledališču Tržič trinajstkrat(!) ponovila lutkovno igrico Polonce Kovač Kaj mora delati sova jeseni, bo čez dobrih štirinajst dni ista skupina pripravila novo lutkovno predstavo iste avtorice - Kaj mora narediti sova pozimi.

Seveda to še ne pomeni, da je predstava Kaj mora delati sova jeseni že odslužila svojemu namenu. Prav gotovo jo bodo tržiški lutkarji še ponovili kdaj kasneje, prav gotovo pa otrokom v Lešah pri Tržiču, saj so jim to obljubili.

Zdaj ste sredi priprav na novo lutkovno igrico. Ali so bili tržiški lutkarji vedno tako delavni?

»Se mi zdi, da tako delamo že kar okoli deset let. Nekaj zagnancev nas dela pri Mladinskem gledališču v skupini Smeh in kadar tako kaže, prirejamo vesele prireditve za odrasle, nemalokrat pa se lotimo tudi lutkovnih predstav. Za to drugo lutkovno predstavo bomo uporabili kar lutke iz prejšnje predstave, saj gre za enake lutke, le tekst je seveda drugačen. Zato bo lahko predstava tudi dokaj hitro nared - 20. decembra bo premiera.«

Bo to v Tržiču?

»Ne, v Ljubljani. Igrali jo bomo namreč kot novoletno predstavo za otroke kolektiva Beograjske banke. V Tržiču pa bo predstava 23. decembra. Dogovorili smo se za vrsto predstav, kar težko bo odigrati po pet, šest predstav na dan. Tudi v Kranj pridemo na nekatere šole in še morda kam.«

Ali vsa ta obujena lutkovna dejavnost pomeni, da so se v Tržiču povrnilo nekdanji zlati časi lutkarstva?

»Nekdaj je bila ta dejavnost pri nas res bolj živahna in tudi kvalitetna. Danes se žal ne moremo primerjati s skupinami, kot je recimo besniška. Sam se sicer ukvarjam z režijo predstav, vendar, da bi za kvaliteto predstav potrebovali še marsikaj. Iminenitno bi bilo, če bi za nas kdaj sceno in lutke naredil Saša Kump. Zdaj nam manjka lutkarskega znanja. Upam, da bomo to še nadoknadili. To, kar zdaj ponujamo otrokom, je sicer dobro, radi pa bi, da bi bilo še boljše. In ne samo za novo leto, ko skupaj z Društvom prijateljev mladine organiziramo lutkovna gostovanja po občini. Morda bomo kdaj spet tako dobri, da se bomo lahko predstavili tudi na kakšnem lutkovnem srečanju ob drugih lutkovnih skupinah.«

L. M.

O VODOMCIH — IZVEN UČNEGA NAČRTA

Jesenice — »Ključa do prirode notranje razvit in zdrav otrok ne bo nikoli izgubil, čeprav ga ne nosi obešenega okoli vratu, saj je vsako mlado živo bitje najzlahtnejši sad njene vsebine in oblike. Zato bodo človekovi svetovi — še tako polni in čudežni — kot je npr. svet računalnikov — vedno potrebovali svoj priroden temelj, svoje naravno etično ravnotežje, dokler bodo služili življenju in človeku...« Tako je pred leti zapisal pesnik in pedagog iz Kranjske gore Benjamin Gracer v svojem razmišljanju »Iskranje možnosti identifikacije z naravo prek literature«, objavljenem v jeseniških Listih. Sad tega razmišljanja je literarno — pedagoški projekt VO, DOMEK, ki so ga pod Gracerjevim mentorstvom udeležili tretješolske osnovne šole v Kranjski gori.

Ideja za ta projekt se je Gracerju porodila ob nenavadno živahnem odzivu njegovih učencev na knjigo češkega mladinskega pisatelja Karla Novyja »Ribčica v modrem zalivu«, iz drugih knjig iz življenja vodomcev. Otroci so pričevali v šolo iz revij izrezane fotografije teh vodoških odvodnih pričeval, članke in zapise o njih, vsi skupaj pa so šli celo k izviru Save Dolinke v Zelencih, kjer so nekoč živeli vodomci, pa so jih potem od tam pregnali, češ da uničujejo ribji zarad. (Zato tudi navidezni paradoks, ko otroci pri naštevaju prijateljev in sovražnikov teh ptic med prijatelje uvrstijo tudi ČLOVEKA, med sovražnike pa LJUDI...)

Gracerjevim šolarjem je kot osnovna literatura za projekt služila že omenjena knjiga »Ribčica v modrem zalivu«, iz drugih knjig in revij pa so izbrskali še vse drugo, kar je pri nas napisanega o vodomcih. Rezultat pogovorov, prostih spisov, risbic ter pesmic, ljudskih modrosti, znanstvenih faktov, mitologije o vodomcih in celo listanja po slovarjih, kjer so otroci zvedeli, kako se imenuje vomec v različnih jezikih, je posebna številka šolskega glasila, ki so jo v četrtek, 24. novembra, tudi javno predstavili na šoli, in sicer kar v razredu Gracerjevih tretješolcev. Predstavitvi je sledil krajši program z glasbo, plesom, deklamiranjem in pogostitvijo.

Treba je tudi povedati, da ti v vseh pogledih izvirni literarni — pedagoški projekti (na podoben način kot vodomci so poprej obdelali tudi druge teme — npr. človeka, sonce, knjigo — ki jim je bila na začetku leta posvečena že prva posebna izdaja šolskega glasila z naslovom ČLOVEK), niso zajeti v nobenem učnem načrtu, pač pa so zlahten sad učiteljeve zavzetosti in otroške radovednosti, radoživosti in domišljije.

E. Torkar

ureja LEA MENCINGER

ODMEVI

DEMOKRACIJE
NAJ BO RAVNO
PRAV

Že, že, toda, kdo bo presodil in določil, kdaj je demokracija ravno prav? Demokracije se ne da meriti na vatele, demokracija ali je ali je pa ni! In pa: kaj sploh je tale »demokracija«? Menda oblast ljudstva. Prva ustava naše republike je določala, da: »oblast izhaja iz ljudstva in pripada ljudstvu«. torej ljudstvu in nikomur drugemu! Samo ljudstvo je nosilec suverenosti in samo ljudstvo ima pravico, da si voli svojo oblast. Če, si kakšna politična grupacija lasti »vodilno vlogo« brez mandata ljudstva, je to uzurpacija oblasti. Moram pa reči, da sem prepričan, da bi partija, ki se je odločila za sestožbo oblasti, tisti hip, ko bi priznala politični pluralizem, postala normalna demokracijska stranka in najbrž še napredna povrh. Že, če pristane na svobodno volitve, si lahko pridobi legitimnost.

Tovariš Ferdo Tolar! Moj nastop na zborovanju v Ljubljani te moti? Kmečka zveza naj se bori za kmeta, v politiko pa naj se ne vtika? Da, da, Kmečka zveza se bori za kmeta, pri tem pa zadeva na - politiko. Kaj meniš, tov. Ferdo Tolar, ali naj Kmečka zveza zahteva samo višje cene - recimo mleka? To je

sicer nujno, ob tem pa dobro vem, da mnogi že sedanjih cen ne zmorejo več. Zakaj? Zato, ker nas je naš »sistem« pripeljal v tako godljo, da se iz nje ne vidimo. Če meni ne verjameš, pozorno preberi uvodnik v prazničnem »Gorenjskem glasu«, ki ga je napisal Milan Pintar. Prepričan sem namreč, da iz te naše godlje pridemo samo s spremembo našega »sistema«, torej z demokracijo. Bojim se pa, da nas bodo naše »reform« pripeljale v socialistični kapitalizem, ki bo slabši od kapitalističnega, da ne rečem kapitalističnega socializma.

Kmečka zveza si pa ne želi nikakršnega kapitalizma, pač pa resničen socializem, temelječ na resničnem samoupravljanju in resnični demokraciji.

Prav rada bi se Kmečka zveza zadrževala na področju kmečkega sindikalizma, moram pa reči, da pri naših politikih najdemo bore malo poslušala za naše probleme. Da ne bo navsezadnje treba, da se Kmečka zveza bori za delavce, vse dokler se ne bodo organizirali v svojo Slovensko delavsko zvezo. Državni sindikat je pač vse kaj drugega, kot organizacija, ki ščiti delavske interese.

Najbrž se bomo morali delavci in kmetje skupaj prizadevati za svoje stanovske pravice in za obče človekove pravice in temeljne svoboščine.

Ivan Oman

MAJHNA GRAJA
IN VELIKA
ZAHVALA(Letošnjim Čufarjevim
dnevom na rob)

Letošnji Čufarjevi dnevi na Jesenicah so bili zame velika priložnost, da se po dolgem obdobju, v katerem sem v odnosu do uradne jeseniške kulture nihalo od abstinence do diverzantstva, slednjič začnem obnašati, kot se spodobi - konstruktivno, resno in odgovorno.

Posledice te moje drže so bile take: prodajna razstava knjig jeseniških piscev, za katero sem material že nekaj tednov prej zbiral po vsej Sloveniji, ni bila uvrščena v uradni program Čufarjevih dnevov. Vanj sem jo moral vrniti sam in sicer tako, da sem naročil obvestila v radiu Triglav in v Železaru. Dokler sem imel stojnico s knjigami pod milim nebom pred Murko, mi je posel cvetel in niti zeblo me ni preveč, saj so me prijatelji pridno zalagali s čajem in rumom iz bližnjega bifeja, pa tudi zamenjal me je kdo, če je bila huda sila. Ko pa sem razstavo preselil v avlo gledališča, kjer se je odvijala večina prireditvev od Čufarjevih dnevih, se je že zapletlo: predsednica občinske kulturne skupnosti mi je že vnaprej dala vedeti, da bo na sobotni zaključni prireditvi gledališka avla rezervirana za slavnostni sprejem in pogostitev Čufarjevih nagradencev in gostov in da takrat tam s svojo stojnico nimam kaj iskati.

Tako je bila zatrtja moja privatna kulturna iniciativa v okviru Čufarjevih dnevov, (ki se je sicer skrivala pod firmo jeseniške literarne sekcije), saj bi prav na slavnostnem sprejemu, kjer se zbere vsa občinska kulturniška in politična smetana, lahko prodal največ knjig in na enem mestu pokazal, kaj vse je v zadnjem desetletju zraslo na knjižnem polju med Mežaklo in Karavankami. (In tega sploh ni tako malo: blizu 50 naslovov 25 avtorjev!) Stojnica s duhovno hrano se je tudi ob prazniku jeseniške kulture morala umakniti mizicam s prigrizki in napitki, četudi je gledališka avla dovolj velika, da bi se v njej našel prostor za eno in drugo.

Da pa ne bom - kot ponavadi - samo kritiziral, naj ta mali dopis zaključim z zahvalo. Zahvaljujem se odboru za podelitev Čufarjevih priznanj za letošnje ČUFARJEVO DIPLOMO, ki sem jo prejel za »knjižno ustvarjalnost in publicistično delo.« Diplomom bom dal v okvir in obesil nad pisalno mizo, da me bo nenehno spodbujala k še večjemu naporu na stmi poti do mojega življenjskega cilja: osvojitve VELIKE ČUFARJEVE PLAKETE, sila redke trofeje, s katero se v nepreglednem mnoštvu jeseniških kulturnih aktivistov in umetniških ustvarjalcev ponaša komaj nekaj čez 120 (sto dvajset) posameznikov in organizacij! Enako zahvalo kot Odboru sem dolžan tudi predlagatelju, Zvezi kulturnih organizacij Jesenice. Bil sem več kot prijetno presenečen ob tem predlogu, saj je predsednik te - iste ZKO še ne

tako dolgo tega moje publicistično delo javno, v Železaru, razglašal za »klobasarije«, mene kot pisca pa pomilovalno trepljal po ramenih kot »našega jeseniškega škrbonarčka«, ki vsevpriek »navzkrižno grizlja«. Kar vidim ga, našega predsednika, kako trmasto nasprotuje predlogu, ki se je v širokih javnih razpravah izoblikoval v bazi, in kako se mora nazadnje - dasi s stisnjenimi zobmi - le ukloniti mnenju večine...

Sicer pa - konec dober, vse dobro! Zato pa - hvala, hvala, tavzentkrat hvala!

Edo Torkar

IZ ZGODOVINE
★ NOB (35) Ivan Jan
O izgubah voditeljev NOB v 1942. letu

S kakšno silovitostjo so okupatorjeve enote po vsej Gorenjski, ki se ji niso ne mogli ne hoteli odreči, zasledovale in napadale partizane, najprepričljivejše govore številke padlih borcev in še posebej njihovih voditeljev, ki so bili najbolj izpostavljeni. Sploh so bili narodnoosvobodilnemu gibanju na Gorenjskem najhujši udarci zadani v 1942. letu. Zlasti po dražgoški bitki, ko so okupatorjeve sile okrepile in stopnjevale nasilje, so partizani doživljali pogoste izgube. Naj naštejem le nekatere. Najpreglednejše bo, če naštevam po mesecih.

Januar.

— V Lipanci je 19. s tremi soborci padel znameniti predvojni revolucionar Stane Bokal, tedaj komandir Prešernove-Poključke čete.

— Dva dni za tem je s šestimi borci v Poljanski dolini padel vodnik CB Rudi Robnik.

Februar.

— 8. je na Stirpniku skupaj s Tonetom Demšarjem padel znameniti komandir Jaka Bernard, eden najperspektivnejših poveljnikov, poznejši narodni heroj.

Marec.

— 10. so gestapovci zaradi izdaje ujeli neuklonljivega sekretarja PK KPS za Gorenjsko Toneta Dolinska-Metoda. Velika izguba.

— 11. je v Poljanski dolini spet padlo 7 borcev Loške čete, med njimi pa njen komandir Janez Bernik-Vajhjun.

— Najhujši udarec je sledil 27., ko je nad Crngrobom padlo 15 partizanov Selske čete CB, med njimi pa tudi voditelj NOB na Gorenjskem narodni heroj Stane Žagar-Gornik. Ob njem pa še: četni komandir in španski borcev oficir Matija Udvarc-Vajs, obveščevalec Ivan Tomažin, intendant Lojze Golob in drugi. Isti dan je pod Stolom padel komandir Jože Šavli.

— V Bohinju pa je bil ob padlem Avgustu Gasperinu 13. ujet in 19. aprila ubit predvojni revolucionar in smučar Tomaž Godec.

April.

— 16. so v Udinem borštu padli: komandir čete in član OK Kranj Stane Bečan, njegov brat Karel, organizator Jože Fink, prav tako Tine Teran in Slavko Šveglj.

— V Okrogelski jami je 22. v skupini padel tudi Stane Žagar, ml., a tudi komandir Kokske čete, predvojni revolucionar Lojze Hrovat.

Maja, junija in julija je padlo manj kadra, zato pa so toliko bolj v Begunjah in v Dragi streljali talce, predvsem izdane organizatorje OF in KP.

Julija, in sicer 13. na Bašelskem sedlu pa sta padla Franc Vodopivec-Ciril, član PK in Boris Ručigaj, sekretar OF za kranjsko okro-

INDUSTRIJA GOSTINSKE OPREME
IGO LJUBLJANA

Delavski svet DO IGO razpisuje dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

DIREKTORJA KOMERCIALNEGA SEKTORJA

Pogoji:

- visoka šola ekonomske ali strojne smeri
- tri leta delovnih izkušenj na vodilnih mestih
- aktivno znanje enega svetovnega jezika
- obvladanje predpisov s področja nabave in prodaje.

Izbrani kandidati bodo za opravljanje razpisanih del in nalog imenovani za dobo 4 let s tem, da so po poteku mandata lahko ponovno imenovani.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: DO IGO Ljubljana, Koprška 72 s posebno oznako »za razpisno komisijo«. Vse ostale informacije dobite na telefon 265-180.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izteku razpisnega roka.

PREJELI SMO

SUMLJIVI
NOČNI
OBISKI

Rad bi opozoril na primer, ki se je pripetil v nedelji zvečer ob 9 do 9,30. Neki sumljivi moški, oblečen v vojaško obleko, vendar vojak očitno ni bil, kajti kranjski vojaki hodijo ob nedeljah v mesto v lepi uniformi, medtem ko je bil ta oblečen v umazano, izrabljeno in zmečkano uniformo s pelerino in kapo z zavijki in ščitnikom. Kapo je imel malomarno pokrito in potegneno na oči, bil je temnejše polti in dolgih las, podolgovatega obraza, govoril je srbohrvaško pa tudi slovensčino je dobro obvladal. »Iskal« je neke ljudi, katerih imena si je sproti zmišljal. Bil je mlajši, pa tudi po vedenju sodeč še ni bil vojak. Bil je močan in srednje postave ter izredno odurnega pogleda. Zahteval je, naj mu odprejo, ker da ve, da tukaj stanujejo njegovi znanzi, predstaviti pa se ni hotel. Stal je pred vrati tako, kot stojijo tekači na startu na daljše proge. Govoril je, da ima on pravico zahtevati, da mu odpre-

jo, da bi se nekaj pogovoril. Zvonil je kar naprej, vendar le v pritličju, v nadstropja ni šel. Posebno vztrajen je bil tam, kjer je slišal ženski glas in se je po štirikrat vračal. Na srečo mu nobena in pritičju ni odprla, kajti njegovi nameni so bili očitni. Po polurnem nadlegovanju in zvočenju ter zahtevah, naj mu odpro, je končno le odšel. Naslednji dan smo primer prijaviteli. To vam sporočam, ker so takšni primeri že bili in vedno so sumljivi ljudje nekoga iskali, a niso pravzaprav vedeli koga in vedno so skušali priti v stanovanje. Če je bilo v hodniku več ljudi, pa so hitro odšli in se niso vrnili, čeprav jih je stranka v pritličju klicala nazaj. To je več kot očitno dokaz, da se zadnje čase vse več ljudi potepa in v večernih urah skušajo priti v stanovanje. In kakšni nagibi jih vodijo? Morda rop, morda posilstvo, kdo ve, morda pa eno in drugo, če ne še tretje, uboj? Zato želim opozoriti javnost v Kranju na ta primer oz. te primere, da bodo ljudje bolj pozorni. Znano je namreč, da ljudje posebno v blokih ne zapirajo večnih vrat, pa tudi kletnih ne. To pa je neposredna nevarnost pred zlikovci, ki jih je vedno več v našem mestu.

Ivan Šepetavc

Slavka Šarčević

IZ BELEŽNICE SOCIALNEGA
DELAVCA

2

Toda delo, delo v SOCIALI me je kaj kmalu »postavilo na noge«. Treščila sem ob tla in to tako dobesedno, da se nekaj časa nisem znašla. Kajti spoznala sem, da bi morali vsi ljudje tako misliti kot jaz, če bi se naj problemi reševali tako, kot bi bilo treba in kot sem želela in pričakovala.

Svoje poklicno delo sem začela v zdravstvu in kmalu občutila, da je SOCIALA v zdravstvu nekakšen tujek, saj se zadržava v že tako zelo utirjeno pot. Medicina zdravi največkrat oboleni organ, a bolnik kot psihosomatska celota s svojim socialnim okoljem se je postavil predme in z njim potreba, da ga kot takšno celoto tudi obravnavam.

Spoznala sem, da so imeli zdravstveni delavci različni odnos do SOCIALA in njenega »vmešavanja« pa tudi do bolnika, da je bilo z enimi lažje z drugimi težje najti prijeme in pristope.

Vidim prijatelji, da se tudi ti ne strinjaš povsem z menoj, a ker mislim, da ti bom najbolj popolno odgovorila s primerom, bom iz najbolj skritega kotička potegnila primer, ki mi je ostal v spominu zaradi njegove specifičnosti.

V bolnišnico je bil sprejet Rom, Matija, ki je živel napol civilizirano življenje. Pozimi je živel ob robu vasi, poleti v gozdu. Bil je zaposlen pri Gozdnom gospodarstvu. Po gozdovih je podiral drevje in pripravljval drva.

Ko je prišel v bolnišnico, je bil nemiren, in

»...gani so, naj ga še jaz vključim v obravnavo. V številnih razgovorih z njim sem ugotovila, da je hospitalizacija zanj nekaj, česar ne more sprejeti, kar skrajno težko prenaša. Rekel je, da ga vznemirjajo dolgi hodniki, da ga vznemirjajo ljudje, s katerimi je v neprestanih stikih, da pogreša svež zrak in širne gozdove. A vse to nekako uspeva premagati, ker ima otroke in se boji, da bi zboleli še oni, če bi se neozdravljen vrnil k njim.

Bolnik Matija je odhajal na dovoljene nekaj dnevne dopuste, ki pa jih je podaljševal in tako prišel navzkriž s hišnim redom. Ko se je zopet vrnil s takega podaljšanega dopusta, mu je bilo sicer dovoljeno, da nadaljuje zdravljenje, vendar zdaj tri mesece ni smel na dopust.

Matija ni zdržal, neke nedelje je ostal brez dovoljenja zunaj bolnišnice in naslednji dan so ga disciplinsko odpustili. Bolnik sam je prosil za omilitev kazni, vendar ni uspel. Moral je oditi v svoje »širne gozdove«.

Ta primer mi je ostal v spominu, ker je bil hkrati moj prvi večji neuspeh, ker nisem mogla dokazati, da Roma nikakor ne moremo obravnavati tako kot bolnika, ki je prišel v bolnišnico iz betonske kletke velikega mesta in mu prilagajanje na dolge hodnike in mravljišče ljudi ni pomenilo nobenega problema, medtem ko se je Rom v tem okolju počutil utesnjenega, da je bežal v prostranstva, ki so bila potrebna, da je po njegovih žilah spet zaplala nemirna nomadska kri.

Res je, ko praviš, prijatelj, da sta to dve skrajnosti. Strinjam se s teboj. Vendar ostajem pri tem, da je vsak človek, vsak bolnik osebnost z njemu lastnimi specifičnimi potrebami, reakcijami na notranje in zunanje vplive, s svojo preteklostjo in sedanjostjo in da je vse to potrebno zajeti v celovitost zdravljenja.

Toda čas je naredil svoje in tako se je marsikaj spremenilo. Tudi SOCIALA se je do neke mere vsidrala v zdravstvo.

Iz zdravstvene ustanove sem šla s službo v Center za socialno delo, kjer se je pred mano razgrnila vasa pisana paleta socialne problematike.

V začetku sem bila v centru za socialno delo prestrašena in skoraj obupana, posebej še, ko se je znanel pred mano kup spisov, na katerem je bilo zapisano »alkoholizem«. Zgrozila sem se in izgubila vsako zaupanje vase, v lastno znanje, ko sem prebirala te spise, saj o alkoholizmu nisem vedela veliko, morda nekaj več kot nič. V šoli smo tako malo spoznali to vrsto socialne patologije, a tako rekoč nič se nismo naučili, kako obravnavati alkoholike, skratka, kaj ni kako naj socialni delavec dela na področju alkoholizma.

Strmela sem v spise, strmela v ljudi in najraje bi zbežala nazaj — to sem šele takrat spoznala — v mirne vode prejšnje službe. Toda ostala sem, vztrajala in nekako je šlo naprej.

Začela sem nabirati znanje o alkoholizmu in takrat še tako borne literature. Iskala sem jo povsod, kjer sem menila, da bi jo lahko dobila. Začela sem se udeleževati vseh seminarjev s tega področja.

Polagoma sem prihajala do spoznanja, da je potrebno v delo na področju alkoholizma vlagati ogromno truda in znanja, da je potrebno jemati alkoholizem kot družben problem, da je potrebno animirati številne činitele in razne službe in da posameznik ali posamezna služba na tem področju ne more narediti veliko.

Ščasoma sem spoznala, da je odnos do alkoholistov popolnoma zgrešen, saj se je nanje gledalo kot na »garjeve ovce«, da je potrebno to gledanje spremeniti posebej še zato, ker tako malo vemo tem, zakaj neka oseba postane alkoholik, zakaj človeka alkohol zasvoji.

Danes, ko gledam nazaj na prehojeno pot na področju alkoholizma, vidim, da se da tudi na tem področju veliko narediti, toda to delo zahteva veliko znanja, močne volje in entuziazma, nadalje, je potrebno vanj vključiti številne službe in druge bene strukture. Zavedati se je treba, da mora biti obravnavna, zdravljenje in vključevanje alkoholistov v delo ali v razne ustanove neprekinjen proces.

Toda v centru za socialno delo se nisem srečevala le z alkoholizmom. Srečevala sem se s ljudmi, ki so se znašli v socialni stiski iz različnih vzrokov, srečevala sem se s ljudmi, ki so prihajali v konfliktne situacije sami s seboj, z okoljem, drugimi ljudmi.

Vsi ljudje, ki sem jih srečevala in so bili obremenjeni s problemi, so me strahotno obremenjevali, kajti živila sem v prepričanju, da moram vsakega pomagati, da razreši svoj problem, pomagati, pa čeprav se sama zlomim pri tem.

Po svojih močeh in s svojim znanjem sem prizadevala pomagati ljudem, toda bila sem strpna, če nisem znanala ali imela pozitivnih rezultatov in tako sem del vsakega problema sprejela globoko vase, ostal je v meni in nerazrešen sem nosila s seboj kot obremenitev. Spominjam se, kako sem se z vsemi močmi »zagrizla« v vsak primer in ga poskušala razrešiti. Toda pogosto sem doživela razočaranje, takrat ko sem videla pred seboj razrešitev, se vse je sesulo in bila spet tam na začetku. In to se je dogajalo in dogaja lo.

(SE NADALJUJE)

PROSO ZA ZDRAVJE IN LEPOTO

Poznavalec zdravilnih zelišč Ravius je okrog leta 1560 pisal o prosu med drugim, da "pomaga tistim, ki trpijo za vodenimi boleznimi (vodenico), in žene na vodo, prav tako pospešuje potenje. Proso čisti tudi črevesje, uporabljal ga je sv. Ambrozij in z njim zdravil revne ljudi, ki so trpeli za slabostjo in vročico."

Proseno kašo, ki jo vedno bolj spodiriva ovsena kaša, je v Evropi skoraj popolnoma spodrinil riž. Sodobna rastlinska biologija je proso spet uvrstila med zdravilne rastline, ker proso kot zdravilne diete ni mogoče dovolj priporočati. Če preklisla hrana črevesnim bakterijam škoduje, ali pa jih antibiotiki deloma ali celo popolnoma uničijo, pride do črevesnih bolezni, ki se najboljše zdravijo z dieto. Pri tem se proso prav dobro obnese, ker najdejo v njem črevesne bakterije ugodno bazično osnovo za razvoj, gnilobne bakterije pa se ne morejo več razvijati. Ker v naši "modernejši kuhinji" prevladujejo kisline, ki škodljivo vplivajo na črevesno floro, bi bilo zelo priporočljivo enkrat do dvakrat na teden obrok proso kot dietno hrano.

Proso v obliki dietne hrane je koristno tudi v kozmetiki. Nečista polt ima vzroke večinoma v prekisani krvi. Prezgodnje sivenje las tudi izvira med drugim iz pomanjkanja rudinskih snovi, prav tako krhki nohti. Dosledna uporaba proso v obliki diete na biološki podlagi bi privedla do uspešnejše kozmetike kot uporaba zelo dragih krem in pomad. Kozmetiko je treba predvsem izvajati od znotraj navzven: čiščenje krvi, zdravilna dieta in smiselno dopolnjevanje vseh manjkajočih vitalnih snovi, kakor jih lahko daje samo rastlina. Proso je odlično zdravilo proti revmatičnim in protinskim kopičenjem, ne čisti samo našo kri vseh škodljivih snovi, celotnemu organizmu dovaja snovi, ki so potrebne za obnavljanje, med drugim tako zelo pomembno kremenčevno kislino, in sicer topljivo kremenčevno kislino. Prav to pa vsebuje proso, podobno kot njivska preslica.

DIETIČNA PROSENA JED

Vzamemo manjšo ali večjo skodelico kakovostnega zlatega proso in jo namočimo v 5-kratni količini mrzle vode za 5 ur, pri čemer bo proso zelo nabreknilo. Zdaj segrejemo to proso na kašo, ki ji lahko dolijemo tudi vode, če jo je proso vsrkalo do kraja. Vode, ki smo jo uporabili za namakanje, ne smemo v nobenem primeru zlititi proč. Tej kaši dodamo dobro prgišče drobno narezane jušne zelenjave, čebule, korenja, peteršilja, pora in zelene. Šele na koncu, ko je kaša z zelenjavo kuhana, dodamo ščepec morske soli in malo sladke smetane. Kot dodatek k temu dietnemu obroku lahko jemo presno zeleno solato.

POSKUSIMO ŠE ME JABOLČNI ZAVITEK MALO DRUGAČE

Pred kratkim sem okušala tako dobro jabolčno sladico, da si ne morem kaj, da vam je, drage bralke, ne bi posredovala. Julka Erbežnikova iz Naklega mi je zaupala recept zanjo. Saj beseda "zavitek" ni prava, kajti nič se ne "zavija", temveč le potresa in nastane dobrota, ki se ji, povem vam, ne boste mogle upirati in bo pri marsikateri gospodinjici ostala za domačo sladico. Ta jabolčna sladica je zelo enostavna priprava in tudi draga ni. Pa poglejmo, kako se pripravi:

V skledi zmešamo po 1 čajno skodelico sladkorja, moke in belega zdroba ter dodamo 1 zavitek pecilnega praška in 1 zavitek vanilijevega sladkorja. Vse skupaj suho dobro premešamo. Pekač namažemo z margarinom in po njem potresemo 1/3 suhe mase. Nanjo potresemo 2/3 na rezine narezanih jabolč (za vso sladico potrebujemo 8 do 10 srednje velikih jabolč). Zatem jabolka v pekaču posujemo s sladkorjem, orehi in cimetom. Vsega naj bo zmerno, po okusu. Nato dodamo še preostali 2/3 suhe mase, po vrhu pa še 1/3 jabolč. Jabolka posujemo povrhu

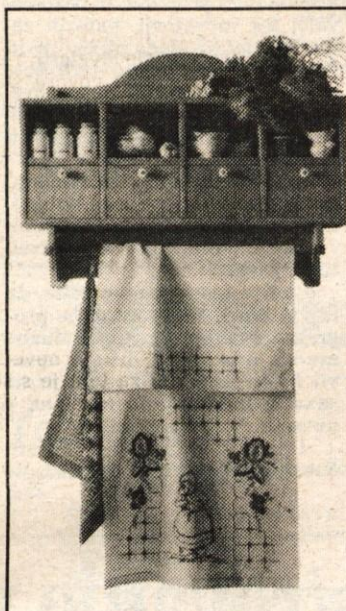
še z malo sladkorja in naribani mi orehi.

Nazadnje zvrkljamo 2 jajci v 2 čajnih skodelicah mleka. S tem polijemo maso po vsej površini in damo v pečico. Pečemo 45 minut pri 180 stopinjah C.

Če hočete, da bo ta jabolčna sladica še boljša, dodajte prvim jabolkom, ki sestavljajo srednjo plast, še nekoliko rozin, namočenih v rum, morda tudi pest kokosove moke. Z orehi ni treba pretiravati, potrebujemo le nekaj pesti, le za okus. No, le poskusite, boste videli, da boste navdušene. Dober tek!

Pa še to: vsaka gospodinja zagotovo pripravlja za svoje najdražje sladico, ki ji dobro "rata" in jo je osvojila za svojo domačo sladico. Zakaj ne bi pripravile le te zaupali tudi drugim. Sporočite nam, kako jo pripravljate, kaj vse potrebujete zanjo, tudi vse podrobnosti, ki so pomembne zanjo. Mi jih bomo objavili, dve gospodinjici, ki jih bomo izžrebali, pa bosta šli z nami na spomladanski Glasov izlet. Velja? Upamo, da nas boste zasuli s pismi!

D. D.

Moda naših babic se vrača — Se še spominjate izvezenih prtičev, ki so včasih krasile stene starih kuhinj? Poseben prtič je bil pri posodi z vodo, drugačen nad štedilnikom, spet drugače izvezen nad divanom. Tudi kakšen napis, ki se je lepo rimal, so imeli. Zdaj so vezene v kuhinji spet aktualne. Nemške gospodinjice, ki so še vedno zaljubljene v svoj čebulni vzorec na porcelanu, ga v prav tako modri barvi vežejo na kuhinjske brisače, na kratke zavese, na namizne prte in podobno. Če imate čas, če imate voljo, izvolite. Res pa je, da je lepa vezena bila in bo nekaj najlepšega.

Še en uspel tečaj šivanja mehkih igračk — Štirinajst deklet, mladih mamic in babic se je ves november na posebnem tečaju učilo krojenja in šivanja igračk iz blaga. Tečaj je organizirala Krajevna skupnost Kranj - Center, vodili pa sta ga Marija Hrovatin in Marta Uršič. Od vsepovsod so prišle tečajnice, celo iz Železnikov in iz Zirovnice, naredile pa so celo goro lepih, zanimivih in prijetnih igračk, s katerimi bodo razveseljevale otroke. Da je tečaj tako uspel se tečajnice in tovarišice zahvaljujejo tudi gorenjskim delovnim organizacijam, ki so jim pomagale pri tem: Gorenjski tisk je dal papir za krojenje, Odeja Škofja Loka jim je pomagala s polnilni, Tekstilindus in Gorenjska oblačila z ostanki blaga, Alpina Žiri pa s končki usnja. - Foto: D. Dolenc

PRAV JE, DA VEMO

Nekatere listnate begonije, predvsem kraljevske begonije, v teh temnejših dneh kaj rade odvržejo liste. Ko begonije nimajo več listov, jih smemo zelo malo zalivati. Vode skoraj ne potrebujejo, zato bi z zalivanjem ustvarili ugodne razmere za koreninska obolenja. Morajo pa ohraniti toplo sobo.

Kdor ima členaste kaktuse z mnogimi cvetnimi popki in bi želel, da mu zacveto za božič in novo leto, jih naj postavi na toplo. Kolikor bolj so na toplem, tem obilnejše jih moramo zalivati. Če se zemlja enkrat samkrat presuši, odpadejo popki. Ni pa treba, da bi rastlina stala na najbolj svetlem prostoru.

PET MINUT ZA BOLJŠI VIDEZ

KREPITEV LASNIH KORENOV

Za pripravo losjona potrebujemo 20 g tavžentrože, 50 g belega vina in 400 g vode.

Tavžentrožo kuhajte, dokler ne zavre, dodajte belo vino in spet kuhajte, dokler ne zavre, pustite, da se ohladi, precedite. Pripravili ste losjon, s katerim lahko popravite kakovost las, ker se po njem lasni koreni hitro okrepijo.

S konci prstov masirajte lasne korene s to zdravilno tekočino. Lase negujte dalj časa, saj so zdravi koreni pogoj, da bodo lasje zdravi in lepi.

ureja **DANICA DOLENC**

Jaz - tovarišica učiteljica

S hitrimi koraki se približujem razredu. Mulci kričijo drug čez drugega.

"Tako torej," pomislim, "namesto da bi ponavljali snov, se derejo kot zverine. Že prav. Dala jim bom kontrolno."

Predrami me reze glas, ki prevpije vse ostale: »Tovarišica gre! Na mah so vsi tihi kot miši. Vstopim. Razred vstane in zamrmra nekaj, kar naj bi pomenilo zdravo. Za hip obstanem in jih premerim. Vame se zazrejo pogledi prav vseh vrst. V njih odsevajo razigranost, zaljubljenost, strah, resnost, veselje, napetost in še kaj drugega. Tedaj ustrelim kot iz topa:

»Liste na mizo!« Pogledi postanejo plašni. Ugibam, kako bodo rešili naloge. Začne me gristi vest. Zakaj sem tako hudobna? Mar ne morem razumeti, da so mladi? Kaj so moja najlepša leta že utonila v pozabo? Skoraj me že preplavijo spomini, ko zaslišim pritaženo šepetanje. Spet sem v stari koži: »Mir! Naslednjič vam bom vzela liste!« Zdi se mi, da sem jih prestrašila. Zvonec zapoje. Vsi mrzlično zapisujejo še zadnje utrinke znanja. Poberem liste s težkim srcem. Se vedno se mi zdi, da je bila kontrolna krivična. Pri sebi sklenem, da jih ne bom ocenila. Samo pregledala bom, kako so kaj znali.

Popoldne se z zanimanjem usedem k popraviljanju. Pri vsaki kontrolni sem bolj začudena. Usta imam odprta od presenečenja, oči pa debelo gledajo. Kako je zdaj to? Vsi vse prav? Ne, to ne more biti res! Tedaj se domislim. Udarim se po glavi. Ko sem bila zatopljena v globokoumno razmišljanje o krivici, so vneto plonkali iz zvezkov. Rezultat: stoodstotno znanje.

Stopim v razred. Oči žarijo, željno pričakujoč petic. Poročam o odločitvi. A lučke v živih očeh ne ugasnejo. Podamo si nevidne roke. Spet smo prijatelji. Ah, ti moji solarčki.

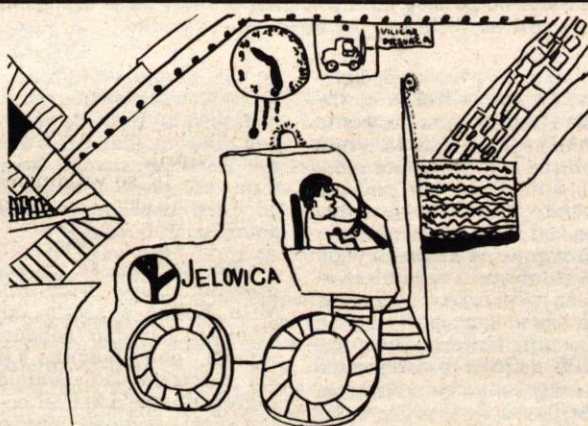
Tanja Soklič, 8. r. OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled

KDO GRE Z NAMI

Na pomladansko Glasovo turo po Sloveniji bomo povabili tudi nekatere od vas, mladih dopisnikov. Da se ne bi pretirano ubadali z mislijo, kako najbolj pravično deliti sedeže v avtobusu med številna vaša imena, bomo žrebali. Vsak mesec bomo izžrebali enega, ki je s svojim spisom, pesmijo, šalo, risbo sodeloval v naši rubriki. Septembrski izžrebanki Alenki Krt se je novembra pridružila Lavra Špiš iz 8. b. r. OŠ heroja Bračiča v Trzinu. Kdo bo dobil tretji sedež v avtobusu? Pišite in rišite čim več in čim bolje, da boste prišli na časopisno stran, v poštev za žrebanje!

IZ ŠOLSKIH KLOPI

Obiskali smo Jelovico

Bili smo na obisku v tovarni. Smo četrtošolci. Letos se učimo o gozdu. Zdaj vsi vemo, da je gozd veliko bogastvo narave in ga znamo ceniti. Naši gozdovi zaradi onesnaženja ozračja propadajo, zlasti iglavci. Vsi bi se morali zavzeti za čistejši zrak in za zdrave gozdove.

V Jelovici smo si ogledali pot od hloda pa do izdelka, okna. Delavci pri žagah imajo zelo težko delo. Pomislili smo, kako jih zebe, ko pritisne mraz. Delavci pri strojih imajo odgovorno delo. Čudili smo se tudi, kako držijo v obratih, kjer lepijo in lakirajo. Nas je kar dušilo v grlu. Cenimo delo, ki ga opravljajo. Tovariši, ki nas je vodil, nam je povedal, kako se trudijo za kakovost izdelkov. Težko je s prodajo, smo zvedeli. Pa smo razmišljali: je kakšna pot iz te krize? Kdaj bomo lahko spet več gradili? Ko bomo odrasli, bi vsi radi sezidali tople domove, v katere bi vstavili okna, ki jih naredijo v Jelovici. Učenci 4. d. r. OŠ Petra Kavčiča Škofja Loka, risbico je narisala

Tamara Završnik

Anketa

Kaj delaš med odmorom?

Pripravljam se na pouk. Klemen, 8. a

Nič. Niko, 6. b

Včasih se pogovarjam ali pa se učim. Lucija, 7. a

Pestujem knjigo. Vinko, 7. a

Se učim ali pa se pogovarjam. Tanja, 5. a

Učim se. Simon, 5. a

Sedim v garderobi. Simona, 5. a

Pišem nalogo. Matej, 6. a

Se podim. Robi, Primož, 5. b

Pogovarjam se. Barbara, 4. b

Učim se in sedim. Izabela, 5. b

Sedim. Nevenka, 5. b

Tina Zupančič, 5. a. r. OŠ bratov Žvan Gorje

Sneg

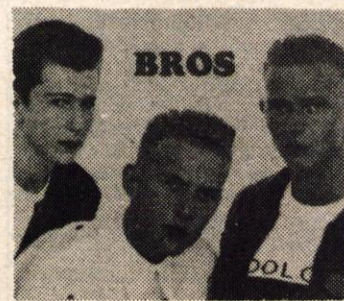
Ko sem se zbudil, sem pogledal skozi okno. In kaj sem videl? Videl sem, kako pada sneg. Hura, sem vzkliknil. Popoldne se bom lahko že smučal. In šel sem v šolo. Komaj čakam, da bo konec pouka.

Anže Kusterle, 2. c. r. OŠ Cvetka Golarja Škofja Loka

Moj dom je v Preddvoru

Pri nas doma živimo Aleksandra, mami, oči in jaz. Mi imamo kuhinjo, dnevno sobo, kopalnico, hodnik in spalnico. Z Aleksandro imava vsaka svojo sobo. Oči dela na Jezerskem, mami pa v Kranju. Aleksandra hodi v sedmi razred, jaz pa v prvega. Katja Zupanc, 1. a. r. OŠ Matije Valjavca Predvor

REZERVIRANO ZA ZVEZDE

Zdravo! Glasbo angleškega tria Bros najbrž obožujete, pa sem se zato odločila, da vam fante tudi drugače predstavim. Skupino sestavljata dvojčka Matt (vokal) in Luke Goss (bobni) ter Craig Logan (bas kitara). So še najstniki, stari med 18 in 19 leti. Rodili so se: Craig Logan 22. aprila 1969 v Kirkaldyju na Škotskem, Matt 29. septembra 1968 v Londonu, njegov brat Luke pa je prikočal na svet nekaj minut kasneje.

Do sedaj so Brosovci posneli tele pesmi: When will I be famous, Drap the bay, I owe you nothing in I quit. Za tiste, ki bi jim radi pisali, prilagam še naslov: Bros, c/o DBS records, 17-19 Soho Square, London W1, Great Britain.

Pišite, koga bi radi videli v tej rubriki, predlagajte, vprašajte! Pa lep pozdrav.

Vaša Marjeta

Starši so bili na govorilnih urah

Ura je petnajst minut čez štiri. Mami odhaja na govorilne ure. Skušam se zbrati in napisati domačo nalogo. Številke in besede se mi mešajo pred očmi, a z mislimi sem v šolski učilnici, kjer pred odprto redovalnico sedi mami in si skrbno ogleduje vsako številko, zapisano pod mojim imenom. Njenega obraza ne razločim dobro, a vidim njeno roko, ki hitro zapre redovalnico. Moja domišljija presega vse meje, sploh se ne morem zbrati in napenjam ušesa ob vsakem šumu.

Nekdo odpre vrata. Mami. Njen obraz je nasmejan in to mi pove vse. Pri srcu mi je mnogo lažje in kar malo domišljam stopam po kuhinji, nato pa nemoteno dokončam nalogo.

Helga Dobrin, 6. a. r. OŠ heroja Grajerzja Trzin

MORDA NISTE VEDELI

Kdaj so pri nas začeli igrati nogomet?

Na ozemlju današnje Jugoslavije so začeli igrati nogomet v osemdesetih letih prejšnjega stoletja. Menda so prvi igrali neki Angličani in naši delavci, ki so v Zupanji v letih od 1880 do 1884 gradili tovarno tanina. Prvi nogometni klub pa so leta 1903 ustanovili v Zagrebu.

ureja **HELENA JELOVČAN**

Tudi drugi večer ljudskih godcev in pevcev je uspel

Najlepše so narodne viže

Kranj, 3. decembra - Turistično društvo Kranj si je resno zastavilo nalogo, da bo vsako leto pripravilo večer ljudskih godcev in pevcev. Lani je bilo prvič, letos drugič, obakrat zelo uspešno. Morda je lani predolgo trajalo, zato pa je bilo letošnje krajše, a toliko bolj kvalitetno. Najbolj pa je treba pozdraviti mlade, ki so se tokrat odzvali v izredno velikem številu in so neizpodbitno poročili, da bomo še lahko doživljali tako prijetne večere ob ljudski glasbi in pesmi.

Letošnja ekipa ljudskih godcev je bila dokaj pisana in pomlajena. — Foto: D. D.

Osemnajst godcev in pevcev je tokrat nastopilo, igrali so največ na harmonike in citre, celo staro lajno je prinesel seboj Zdravko Debeljak iz Selške doline. Izredno je spet navdušil mladi citrar Aleksander iz Kranja, pa Matija Naglič iz Čirč in Alojz Debeljak iz Stražišča, ki sta vneto raztegovala meh in ubirala poskočne, nič manj pa korajžni najmlajši harmonikar Aleš Meglič iz Kranja. Skratka, bil je lep večer. Morda bi bilo treba za prihodnje okorajčiti tudi drugačne godce. Kot bi pozabili na klarinet, na trobento, na pastirsko piščal. Tudi ti instrumenti so včasih krajšali dolge zimske ure. Prepričani smo, da bo prihodnji tak ljudski večer še bolj popestren.

Tudi drugi večer ljudskih godcev in pevcev je uspel. K temu so pripomogle tudi številne gorenjske delovne organizacije in zasebniki. Občinski sindikalni svet je tudi tokrat brezplačno dal na voljo dvorano v Delavskem domu, za zakusko godcem, ki so prav tako brezplačno igrali, so poskrbeli Mesarija Arvaj, Neoplanta Kranj, ABC Pomurka Škofja Loka, Živila Kranj, Peks Škof-

Aleksander Primc, mladi citra iz Kranja, je še enkrat dokazal, da je na tem starem instrumentu pravi virtuoz. — Foto: D. D.

ja Loka, Ajda Kalan je napovedovala, tudi brezplačno, zakusko pa so pripravili prav tako brezplačno v restavraciji Park.

D. Dolenc

Na Pintarjevem kmečkem turizmu pri Sv. Duhu

Jabolčni štruklji hišna posebnost

Škofja Loka, 4. decembra - Za Pintarjev rod pri Sv. Duhu je značilna podjetnost. Že sedem desetletij je njihova kmetija znana po izvrstnem kislem zelju, sedanji gospodar Franc, ki je svoje čase izdeloval mline za koruzo, pa se je od maja naprej zapisal kmečkemu turizmu. Turizem ga je mamil še takrat, ko so se v škofojloški kmetijski zadrugi kmetje šele začeli o njem pogovarjati. Celo novo hišo je pred dvema desetletjema gradil za ta namen. Žal se mu je posrečilo šele zdaj, ko so otroci odrasli, samostojni, in je v ženi Heleni dobil trdno oporo.

V treh različno velikih jedilnicah lahko Pintarjevi postrežejo sedemdeset gostom. Helena je največ za štedilnikom. Zadnje čase, ko je gneča vse večja, ji pride pomagat ena od sosed. Posebnost njene kuhinje so jabolčni štruklji, ki jih dela po receptu Francove matere. Na jedilniku pa so seveda tudi številne druge dobrote: pečenka, piščanec, vse vrste domačih klobas, krače. Ni pa ne zrezkov, ne pomfrij, niti ne jedi z žara, ki so jih polne naše gostilne in restavracije.

»Ljudje prihajajo z različnih koncev,« pravi Franc Pintar, »največ pa iz Škofje Loke, Ljubljane, Kranja. December je že »razprodan«. Mislim, da jim je všeč naša hrana pa gostoljubje. Z ženo veva, da samo poln krožnik in kozarec nista dovolj, da ne odloča niti nekoliko nižja cena, kot jo imajo gostilničarji (zaradi davkov). Gostje rabijo vzdušje. Ni nama težko zaigrati; žena na harmoniko, jaz na metlo ali »kruglo«, tudi zapojeva, da je le dobra volja.« Franc Pintar se z nasmeškom spomni družine Nizozemcev, ki so bili to poletje teden dni v gosteh in niso mogli prehoviti, kako dobro jim je bilo.

V kmetijski zadrugi Škofja Loka Pintarjeve spodbujajo k še večjemu razcvetu turizma. »Spomladi nameravamo graditi teraso, zraven še malo igrišča za otroke, da jim ne bo dolgčas in se staršem ne bo tako mudilo. Ko se bo starejši sin preselil v novo hišo, bomo dobili prostor za nove sobe in garaže za goste. Kasneje, če bo po sreči, pa bomo teraso prekrili, zgradili morda še tenis igrišča, sicer pa bomo videli, kako bo šlo.«

Franc Pintar je moč pri šestdesetih, okreten in čil, vendar že misli na naslednika. Upa, da bo kmečki turizem čez kakšno leto prevzel mlajši sin, ki se zdaj pri mesarju Kalanu v Stražišču uči predelovati meso, kar bo v hiši prišlo nadvse prav.

Kmetija je velika štirinajst hektarov, sedem in pol jih je obdelovalnih. V blivu je 22 glav živine. Dela je torej za par v visokih zrelih letih kar veliko. Zato so polja v glavnem zasejana, tudi s pšenico, iz katere bo Pintarjeva gospodinja sama pekla kruh.

H. Jelovčan
Slika F. Perdan

Dr. Ivan Kejžar, avtor študije o raziskovalni in inventivni dejavnosti v jeseniški občini v letu 1987

Marsikdo ne razmišlja, ali bo jutri tapete delal ali ovce pasel

Kranj, 2. decembra - Študijo, ki jo je naredil profesor Visoke šole za organizacijo dela v Kranju dr. Ivan Kejžar, je naročila jeseniška občinska raziskovalna skupnost. Vse dosedanje ocene raziskovalne in inventivne dejavnosti v občini so bile bolj ali manj grajene na osebnih, trenutnih vtisih, s podatki podkrepljene analize pa ni bilo. Raziskovalci so izprašali 28 podjetij v občini, razen tega pa še posebej 34 poslovnih delavcev. Rumena, 66 strani obsegajoča knjižica, pove tudi marsikaj grenkega, posebej za razvojnoraziskovalno delo, nekoliko manj pa za inventivno dejavnost.

V študiji ste analizirali razvojnoraziskovalno dejavnost, ki je običajno profesionalizirana v razvojnih službah, inventivno dejavnost, ki je amaterska in odprta za vse, in popularizacijo dosežkov obeh dejavnosti. Vaša sklepna razmišljanja niso pretirano optimistična.

»Niso, če upoštevamo, da je znanstvenotehnološki razvoj osnovni pogoj rasti in prihodnosti podjetja. Vendar moram ob tem poudariti nekaj splošnih značilnosti tega dela in odnosa naše družbe do raziskav in inventivnosti, kar je splošno in ne samo jeseniška posebnost. Pri raziskovalnem in inventivnem snovanju smo priča nezaupanju in previdnosti, ker niti pri prvem niti pri drugem ne moremo trdno zagotavljati rezultata, kar pa za marsikoga ni združljivo s trenutno ekonomsko in finančno miselnostjo, da je sprejemljivo in zanesljivo le tisto, kar se da trdno planirati, kar je definirano vnaprej ali vsaj obnovljivo. Raziskave in inovacije motijo ta red, to zanesljivost in jih zato najraje mečemo kar med stroške redne proizvodnje, ne pa posebej, med stroške razvoja, ki pa jih je težje časovno razmejiti. Zato pretirane zahteve po tehničnem uspehu in komercialni rentabilnosti raziskave ali inovacije, pa pogosta razhajanja med vodstvi podjetij, ki terjajo v

enem ali kvečjemu dveh letih uresničljive projekte, in raziskovalci ter inovatorji, katerih zamisli se lahko glede na okolje in razmere uresničujejo tudi šele po desetih, dvajsetih letih. Preveč se otepamo tujih licenc. Tuje znanstveno raziskovalno delo in inventivnost, združena v licencah, pospešujeta domače znanje in ne vem, zakaj se tega bojimo. Licenca ni greh in to so spoznali v ZRN in v mnogih drugih razvitih državah.

Študija Jeseničanom očita, da imajo zastarele proizvodne programe, da so razvojne službe marsikje privresek drugih opravil in da so še tisti redki pravi razvojniki nad polovico časa v povsem drugih funkcijah.

»Ugotovili smo starost in statičnost proizvodnih programov.

Samo 24 odstotkov proizvodnih programov je mlajših od petih let, 21 odstotkov programov je starih od pet do 10 let, kar 55 odstotkov programov pa nad 10 let! Siemens, čeprav je primerljivost z njim težja, ki sem ga raziskoval, je imel leta 1986 obratno sliko in je bilo kar 56 odstotkov programa mlajšega od petih let. Zato ni čudno, da programi nazadujejo, da so proizvodi zastareli, kar kaže na nizko razvojno usmerjenost podjetij. Odraslega je delež izvoza. Dobrih 20 odstotkov izdelkov je šlo leta 1987 na tuje, kar je razumljivo, saj tuji trg sprejme nove, drugačne, tehnološko sodobnejše narejene izdelke. Posebej smo povprašali tudi po skrbi za razvoj izdelkov in storitev. Le v dobri polovici podjetij se s tem ukvarjajo, v 13 delovnih organizacijah pa se s tem nihče ne ukvarja. Službe razvoja in raziskav so tudi različno organizirane. V 60 odstotkih je to sektor, oddelek ali služba, v dobrih 7 odstotkih vprašanih pa te dejavnosti sploh nimajo. S čim se ti ljudje ukvarjajo. Največ z razvijanjem novih proizvodov, povečevanjem družbenega proizvoda in povečevanjem zanesljivosti ter kvalitete, najmanj pa z zviševanjem produktivnosti, uvajanjem mikroelektronike, elektronskim upravljanjem mehanizmov, kar pa je za napredek bistveno. Porazen je

podatek, da 231 razvojnikov v raziskovalcev v jeseniški občini le 30 odstotkov svojega časa namenijo delu, za katerega so zaposleni. To pomeni, da so mnogi teh službah samo fizično, delajo pa dejansko vse drugo. Med raziskovalci je premo mladih, saj jih je le 35 odstotkov mlajših od 35 let, ostali pa so starejši.

Z raziskavo ste tudi ugotovili raziskovalne namere v prihodnosti.

»Ugotovili smo, žal, nizko stopnjo razvojne usmerjenosti. Samo dobrih 82 odstotkov podjetij je imelo lani z zakonom prepisan srednjeročni plan, le podjetij pa ima plane raziskovalne in razvojne dejavnosti, le podjetij pa le posamezne raziskovalne naloge. Tako nizka razvojna usmerjenost je pogubna. Mnoge sploh ne skrbijo za prihodnost in ne vedo, ali bodo dali tapete ali pasli ovce.«

Kaj vi kot avtor študije svetujete Jeseničanom?

»V zaključnih spoznanjih sem vse napisal in dejal, da so pri inventivni dejavnosti na boljšem kot pri znanstvenoraziskovalnem delu. Pri inovacijah, izumih, patentih in tehničnih izboljšavah so med najboljšimi v Gorenjskem, pri razvojnem raziskovalnem delu pa na repu. Očitam jim lahko preveliko prstost v občinski in gorenjski meje ter počasnost pri uvajanju novosti. Zboljšati je treba nagrajevanje raziskovalcev in inovatorjev. Skratka, zavzetost, ki se jo pokazali pri nastajanju študije, bi kazalo obdržati pri odstra-
njevanju slabosti.«

J. Košnjek

Grad Brdo se odpira

Gala silvestrovanje v hotelu Kokra

Počasi, a vztrajno se odpirajo vrata nekdanje Titove rezidence na Brdu. Doslej je bil hotel Kokra v okviru Brda namenjen le bolj poslovnemu in seminarskemu turizmu, za prihodnje leto pa napovedujejo odprtost tudi vsem drugim gostom. Za začetek naj bi bilo gala silvestrovanje, ki se ga bodo pač lahko udeležili le bolj petični gostje. Stalo bo 250.000 dinarjev, prostih mest pa je 370. Lahko pa ostanete gost na Brdu kar čez novoletne praznike.

Kot nam je povedal dolgoletni direktor hotela Kokra na Brdu, Jože Oseli, se v hotelu resno pripravljajo širše odpreti vrata turizmu, pa naj bo to poslovni, lovski, konjeniški ali kakšne druge vrste. Nekakšna otvoritev zanj pa naj bi bilo letošnje gala silvestrovanje, na katerega vabijo tudi Gorenjce. Prodajo rezervacij ima sicer v skrbi Kompas in sicer vse njegove poslovalnice po Sloveniji, Hrvaški in v Trstu. Kaže, da je za to silvestrovanje že zdaj veliko zanimanja in po zadnjih vesteh je prišlo iz Trsta že petdeset rezervacij. Italijani so sploh pogosti in hvaležni gostje Brda.

In kaj vse obetajo na Silvestrovo? Večerja bo vsaj v hladnih bifejih podobna tisti, ki so jo jugoslovanski kuharji pod vodstvom glavnega kuharja iz blejskih Toplic Janeza Lenčka pripravili na kuharski olimpiadi v Frankfurtu pred dobrim mesecem dni in zanj dobili eno od zlatih medalj. Kdor je videl televizijsko oddajo pred dnevi, ko so

se naši olimpijski kuharji s svojim mojstrstvom izkazali v hotelu Kokra na Brdu, že ve, za kakšno dobroto gre. Eden od glavnih kuharjev silvestrskega menija bo prav Andrej Goljat, eden od uspešne frankfurtske petrice.

Naj povemo še za zabavni program. Goste bodo zabavali Mišo Kovač s svojim ansamblom in narodno zabavni ansambel Tonija Savnika s pevce-ma. Prireditev bo snemala tudi zagrebška televizija, ki bo jugoslovanski javnosti predstavila lepote kompleksa gradu Brdo in vse dejavnosti, ki jih danes Brdo opravlja. Tudi srečelov bo na tem silvestrovanju. Obljubljajo bogate dobrote, 30 srečnikov pa bo lahko prisostvovalo televizijskemu snemanju v nekdanji Titovi rezidenzi. Če bo sneg, se bodo gostje lahko tudi s sanmi v konjski vpregi popeljali po brdskih parkih. Vablivo, mar ne? Cena za silvestrovanje 250.000 dinarjev za to, kar nudijo, menda niti ni tako visoka, saj je ena-

Hotel Kokra se zadnja leta vse bolj odpira javnosti, v prihodnje pa naj bi tu polno zaživel kvalitetni turizem.

ka, kot bo stalo silvestrovanje v hotelu Toplice na Bledu, silvestrovanje v Vili Bled pa bo celo dražje.

Kdor pa bi si zaželel kar malih počitnic na Brdu, bo lahko ostal v hotelu 4 dni, od 30. decembra do 3. januarja. Na voljo je 140 postelj. Če bo dovolj zanimanja, bodo v hotelu organizirali tudi prevoze na smučanje na Krvavec ali v Kranjsko goro, na izlete v Postojno in podobno. V ponudbi so namreč polpenzion prav s tem namenom, da bi dneve gostje lahko izkoristili za

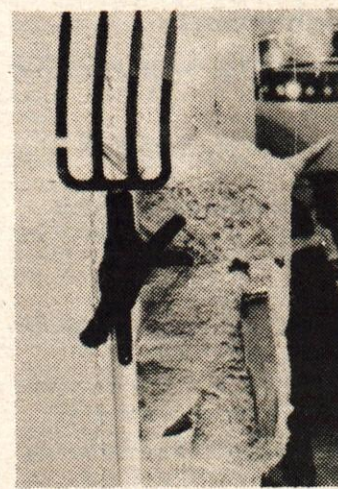
smučanje, razne ogleda in podobno.

Če bi torej radi preživeli najdaljšo noč v letu na Brdu, stopite do prve Kompasove poslovalnice, lahko pa praznovanje rezervirajte tudi v hotelu Kokra, na telefonu 22-452, 22-453 in 22-454. Morda je to res enkratna prilika. Le pohiteti morate, kajti število sedežev je omejeno. V hotelu pravijo, da ne bodo vzeli niti enega gosta več, kot je sicer normalno sedežev v hotelu, kajti vsem, ki bodo prišli, hočejo nuditi le kvaliteto.

D. Dolenc

Parkeljni v Kranju

Elitine trgovine v Kranju spet vzbujajo pozornost mimoidočih s sveže oblikovanimi izložbami. Za uvod v zimsko praznovanje, ki prihaja vsako leto z decembrom, se je Elitin aranžer, Janez Košnik, izmislil nekaj imenitnega. S fanti iz Dupelj se je zgovoril, da mu za nekaj dni posodijo maske za izložbo. Tako kot v nekaterih drugih vaseh v okolici Kranja se namreč tudi v Dupljah fantje še vsako leto »napravijo« v Miklavža — največ je seveda parkeljnov, ki prvega spremljajo. (Svoj običaj so zaznamovali tudi na filmskem traku.) Tako so parkeljni iz Dupelj prišli v Kranj in zdaj so razstavljena njih kosmata oglavja v enajstih izložbah kranjskih trgovin. Najlepša so v veliki Elitini blagovnici ob Prešernovem spomeniku.

Maske so narejene iz bele ali rjave ovčje kože z navzven obr-

njeno dlako, druge so iz zajčje kože, imajo izrezane odprtine za oči, usta z dolgimi rdečimi jeziki, nekatere so zgoraj opremljene z rogovi. Po svojem izraznem učinku ne zaostajajo za — zdaj že slavnimi, maskami ptujskih kurentov. Nekaj prvinsko demonskega je tudi v maskah parkeljnov iz Dupelj, čeprav so po obliki skromnejši. Izdelujejo jih Dupljani sami — za svoje veselje pa za veselje otrok in tudi starejših domačinov, ki vsako leto v tej šegi pričakujejo spet nekaj lepega, domačega.

Aranžer se je potrudil in razstavljeni cikel parkeljnov opremil še z legendami. Snov za legende je deloma črpal iz knjige Nika Kureta: Praznično leto Slovenec, deloma pa iz prav neposrednih, živih virov. Naj navedemo nekatere legende:

»Okoli osme ure zvečer se na cesti oglasi zvonček. Vmes ržljajo verige. Miklavžev spremljevalci pred hišo. Parkeljnov ne spremlja v hišo, samo če je treba, Miklavž pokliče.«

»Predneže ali preveč jezika va dekleta so parkeljni odvedli na vaški »taterman« — korito vodo in jih tam močno ohladili.«

»Na Gorenjskem je Miklavževan je v povojnih letih zavolj razmer močno ponehalo. Ohranilo pa se je v Naklem, Dupljah, Veleovem, in Vodicah.«

»Parkeljni — vaški fantje, ki krat večkrat obračunajo s »korkurenci« pri svoji punici. Ali pa kaznujejo marsikatero dekletko radi svoje muhavosti.«

Maske bodo v izložbah le nekaj dni, fantje iz Dupelj jih bodo pravkar rabili.

A. Novak

SLOVENSKE LJUDSKE VRAŽE
(IZ KNJIGE RADA RADEŠČKA)

Sveti
Miklavž
ali Nikolaj

O sv. Miklavžu ali Nikolaju, dobrotniku otrok, ki jih vsako leto obdaruje ob svojem dnevu, nisem odkril nobenih posebnih vraž. Če pa imamo še danes ponekod po Sloveniji ohranjene obhode sv. Miklavža, gre v resnici le za stare običaje: v srednjem veku zasidrana posebnost sv. Nikolaja z njegovo legendarno dobrotljivostjo se je morala povezati s pogansko vražo o vračajočih prednikih. Prednikova narava je namreč blaga in dobrotljiva, hkrati pa hudobna in maščevalna. Sveti Nikolaj je sprejel prvo značajsko potezo, drugo pa so prenesli na našemljence, ki so nekaj predstavljali duše prednikov. V krščanskem svetu so nastopali kot krščansko pojmovani zli duhovi, kot vrage - parkeljni - ki jih kroti svetnik Nikolaj. Princip nagajanja za pridnost in značajsko poteza darežljivosti sta doživeli drugod po svetu tudi drugačne upodobitve.

Dedka Mrza smo pri nas vpeljali šele po letu 1945 in z Miklavžem še vedno živita drug ob drugem.

Novosti iz zabavne glasbe

Obvezna smer z Mojo Slovenijo

V enakomernem tempu letnega izdajanja glasbenih kaset nas je zopet presenetila skupina Obvezna smer iz Kranja, ki je izdala jeseni že tretjo kaseto z naslovom Moja Slovenija. Po odhodu Francija Keblerja in Daria Plesničarja, se je pred dvema letoma ustalila stalna zasedba ob klaviaturistu Ivu Žavbi, basistu Slavku Veselu in pevcu Toniju Kapušinu, pridružila pa sta še bobnar Jani Salomon in kitarist Božo Bohinjc. "Sest skladb sem napisal sam, po eno pa Tadej Hrušovar, Ivo Žavbi, Franc Lipičnik in Heine Blagne. Bese-
dila so ob kompozicijah v večini tudi avtorsko delo, bolj pogolbljene in močne skladbe pa sem za tekstovni napev odstopil že uveljavljenemu piscu Ivanu Sivcu. V tem projektu tako stavi-
m uspeh na skladbo Moja Slovenija in melodijo namenjeno našim otrokom Ljubezen za srečo otrok, za kateri smo posneli tudi video spota, predvajana pa sta bila v TV oddaji 3 x 3 in Zdravo. Veliko prahu se je dvignilo ob našem nastopanju na jugoslovanskem izboru za popevko

Evrovizije, ker je skladbo Lahko je reči ljubim te avtor namenil drugi izvajalki. To smo izkoristili v reklamne namene in pesem v naši izvedbi s pevko Marto uvrstili na kaseto, originalni naslov pa je zamenjan z Bay-bay Dublin. Na kaseti so raznolike teme, so med desetimi skladbami še pesmi v našem specifičnem zabavnem pop stilu še: Kamniška Veronika, Copata, Tiha si, Vse žene so super, Lepotica, Jaz in ti in Obletnica mature," je povedal Toni Kapušin.

Priredbe so delo celotne skupine, skladbe pa so posneli v studiju Akademik in eno v studiju Metro, kaseti pa je izšla pri ZKP RTV Ljubljana. Obvezna smer vsako nedeljo igra v dvorani na Primskovem, vsako prvo in drugo soboto pa po tradiciji v hotelu Trans turist v Škofji Loki, ostale termine pa so namenili gostovanjem po Sloveniji. Razmišljajo tudi o posnetkih uspešnic Srce je popotnik, Čez praznike, Utrip srca in Maj v nemški inachi.

Drago Papler

NARODNOZABAVNA LESTVICA
RADIA ŽIRI

Jutri, v sredo, 7. decembra, ob 17. uri bo na valovih Radia Žiri, ki oddaja za Žiri in Poljansko dolino na UKV območju 98,2 MHz, za Selško dolino na UKV območju 96,4 MHz in za Škofjo Loko in okolico (Lubnik) na UKV območju 91,2 MHz, četrtič v tej sezoni oddaja o narodnozabavni glasbi v ritmu valčka in polke. Prisluhnili boste lahko novicam in novostim iz glasbene rešetarnice, spoznali gosta narodnozabavnih viž ter slišali decembrsko narodnozabavno lestvico Radia Žiri. Pred napovedjo lestvice pa povejmo še, da bosta poleg redne mesečne oddaje v okviru prazničnega sporeda v tem konceptu še dve oddaji: v nedeljo, 25. decembra, bo oddaja Božič, naš družinski praznik in v nedeljo, 1. januarja, oddaja Narodnozabavna inventura 1988.

Iz pretekle oddaje so se uvrstile:

1. Sinko moj zaspi - Ansambel RZ
2. Očetu - Alpski kvintet
3. Pri naši mami - Ansambel Mihe Dovžana
4. Zaihtela bi od sreče - Stoparji
- 5.-6. Spomin na prvo ljubezen - Štajerskih sedem
- 5.-6. Mi smo muzikantje - Ansambel Ivana Ruparja

Predlog novih narodnozabavnih viž:

7. Lepa je Slovenija - Celjski instrumentalni kvintet
8. Primorci smo veseli ljudje - Ansambel Ottavia Brajka
9. Jaz pa vem - Ansambel Jožeta Burnika
10. Štajerc v Londonu - Štajerskih sedem
11. Zvonovi zvonijo - Ansambel RZ

Izmed kuponov ob prejšnji lestvici smo izžrebali: Marijo Frelih, Log 10, Železnik in Heleno Kalan, Jama 19, Mavčiče. Tudi tokrat izrežite kupon, ga izpolnite in na dopisnici pošljite do 20. decembra na naslov: Radio Žiri, Trg osvoboditve 1, 64226 Žiri.

KUPON

Ime in priimek
Naslov
Glasujem za
Prihodnji gost oddaje

MEH ZA SMEH

Točen čas

Prijatelj obišče prijatelja in ko sta povečerjala, postane gost nestrpen.

"Veš," takoj moram v pisarno. Ali morda veš, koliko je ura?"

Prijatelj stopi k oknu, pogleda v sonce in pravi:

"Pet minut do dveh."

"Ali se nikoli ne zmotiš?"

"Ne, nikoli," se glasi odgovor.

"No, pa mi povej, kako ponoči veš, koliko je ura?"

"Preprosto," pravi prijatelj, "za to imam trobento. Ponoči stopim k oknu, glasno zatrobim v trobento in takoj se oglasi sosed: "Norec! Ali ti sploh veš, da je ura tri ponoči!"

Kaj je pisal Gorenjc leta 1938

Spodnji Brnik - Prejšnji petek proti večeru se je v naši vasi pripetila huda nesreča, ki je zahtevala precejšnjo gospodarsko škodo. Povzročila jo je preko ceste ležeča žica električnega voda v napetosti 250 voltov. Po cesti je pa isti čas privozil posestnik Janez Omersa iz Zgornjega Brnika, ki vsak dan nosi mleko iz tamkajšnje mlekarne v Ljubljano. Imenovani se je vračal proti domu z vozom, v katerega je bilo vpreženih par konj. Ker je bil že mrak, voznik seveda žice ni opazil in sta konja stopila nanjo ter ju je tok na mestu ubil. Ko je voznik videl, da sta konja popadala na tla je ves prestrašen skočil k njima in tako tudi sam prišel v stik z žico, da ga je elektrika močno pretresla. Seveda mu je bilo tedaj takoj jasno, kaj se je konjema zgodilo. Kmalu se je okrog mesta nesreče nabralo precej ljudi, ker je bil nenavaden pogled na vprežna, poginula konja sredi ceste. Na krog dogodka so prišli tudi orožniki in ugotovili dejansko stanje, da se dožene, kje je krivda. Škoda se ceni okrog 8000 din (to je povprečna plača delavca, L.M.), ki je tako nepričakovano za voznika precej hud udarec.

Miloš Likar

PRIJAZEN NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

Anton Trobec

Se vam je že kdaj zgodilo, da ste prišli po plin na plinsko postajo v Kranju, pa ste doma pozabili tisti šmentani ventil, brez katerega vam ne dajo nove, polne jeklenke. Ponj morate domov ali pa odštejete za novega trenutno tri tisočake. Meni se je onidano zgodilo. Presneti ventili. Če ga ne nadeneš takoj, ti ostane kje v predalu. Saj je prav, da nas navadijo reda. No, včasih se zgodi, da komu kdo od delavcev tudi spregleda tisti ventil, če obljubiš, da ga boš prihodnjič zagotovo prinesel. Redko, včasih pa le. Če ima tudi on dober dan. Če morda nima sam za razložiti cel kamion jeklenk, če ni sam za vse, za obe strani, za tehnični in gospodinjki plin. Jaz sem imela srečo, da sem našla letala na prijazen dan in dobila jeklenko brez vijaka. Anton Trobec je bil ta prijazen fant, jaz sem mu pa za sveto obljubila, da bom vijak ob prvi priložnosti prinesla. In mu ga tudi bom, saj nimam z njim pod milim nebom kaj početi. Lepo pa se mi je zdelo, ko mi ni bilo treba še enkrat na blagajno in vreči kar tako stran tristo jurjev pa tudi domov mi ni bilo treba po vijak. Zato pa je Tone pristal v tej rubriki.

"Ne morem popustiti pri vsakem kupcu, kajti preveč je takih, ki vijak pozabijo in ne vem, kam bi prišli, če bi ne vzdrževali reda. Tudi šefi so strogi. Je pa res, da kakšnega izjemoma, ko vidim, da je človek v stiski, spregledam. Pa ti drugič kdo še kakšnega več prinese in je številko spet polno.

Navadno se s strankami kar dobro razumem. Pride pa včasih kakšna sitnoba, ki te ožre brez vzroka. Zgodilo se mi je prejšnji

teden, ko sem bil sam za obe strani, za tehnični in gospodinjki plin, in sem stopil v upravno zgradbo malo pomalicat. Niti pet minut nisem še bil tam, ko je bila tule zunaj že slaba volja. Res je, da morava biti tule zunaj vedno po dva, vendar včasih pride pri katerem od naju bolniška, kakšen dan dopusta, pa si sam za vse. Ne jemljemo si časa za malice in pojemo pač takrat, ko lahko, da stranke čim manj zadržujemo. Res jim gremo na roko, a, vidite, zgodi se, da je slaba volja. Malo več razumevanja bi moralo biti med ljudmi, to je vse. Presneto se namučimo z jeklenkami. Po poln kamion jih gre kakšen dan, zdaj se že zelo poznajo plačilni dnevi, polna jeklenka tehta 25,5, prazna pa 12,5 do 13 kg, kamion pa ima po 300 jeklenk, potem pa zračunajte kakšno težo preneseš. In če mine dan brez slabe volje in bolečega hrbta, si res lahko zadovoljen."

D. Dolenc

Čvek

Vse za turizem

Iz praktičnih razlogov so ime neke vasice v Veliki Britaniji skrajšali s 50 na 20 črk. Izvirno ime vasi je bilo: Llanfairpwllgwyngyllgogerychwryndrobwlantystiliogogogoch, sedaj pa so ga enostavno skrajšali na Llantysilio Pilgwyngyll.

Po zgodovinske izročilu ime v prevodu pomeni: Cerkev svete Marije v dolini belih lesk blizu Llantysilio pri rdeči pečini. Izmišljal si ga je v 19. stoletju lastnik neke krčme v vasi, da bi k njim prihajalo čimveč turistov.

Madžarska seksualna vzgoja

Na Madžarskem se bo kmalu pojavila v prodaji prva video-seks kaset. Pravijo, da bodo v filmu pokazali res vse, igrata pa dva para, ob spremni besedi psihologa in zdravnika, ki govorita o umetnosti in ljubezni ter svetujeta, kako se izogniti nosečnosti, veneričnim boleznim in aidsu. Dovoljenje za izdajo kasete

je dala uprava za film pri madžarskem ministrstvu za kulturo in ministrstvu za zdravje. Na Madžarskem pa bodo še letos tudi izdali prvi seks časopis, naslovena stran pa bo pripadla britanski pop-zvezdi Samantha Fox.

Kdor drugemu jamo koplje...

Marie Dupont je svojo bivšemu ljubimcu vztrajno pošiljala spotakljive dopisnice. Užaljena ženska je socialna delavka, ki se je divje zaljubila v svojega učitelja vožnje. Ljubezen je trajala tako dolgo kot vožnja za šoferski izpit, nato pa ga je užaljena voznica začela nadlegovati po telefonu in z dopisnicami. Rezultat je bil povsem nepričakovan: bivši ljubimec jo je tožil za nadlegovanje, dobil celo simbolično odškodnino, ker pa so njene pornografske literarne spise brali vsi na pošti, uživa inštruktor neverjetni sloves. V njegovo avto-šolo se danes vpisuje desetkrat več kandidat kot prej!

Male gorenjske vasi

Zalog

Piše: D. Dolenc

Zaboštarji

Zalogov je na Gorenjskem več. Ta, ki ga imam namen to-krat opisati, je menda med najbolj skritimi malimi vasicami: Zalog pri Goričah. Gručica trinajstih hiš se stiska ob samem vznožju Tolstega vrha oziroma Zaloške gore, kot pravijo domačini. Ime Zalog po vsej verjetnosti pride od loga, kajti čez lepe travnike, ki se počasi a vztrajno dvigajo, vodi v vas pot iz Gorič in skozi Srednjo vas pri Goričah. Z zgornjega konca je z vseh strani obdana z gozdom, zato Tržiščani Založanom tudi pravijo "zaboštarji". Kljub temu da je to majhna vasica, ima za seboj bogato zgodovino. Danes šteje vas 51 prebivalcev, bila pa so leta, ko jih je imela več kot še enkrat toliko. Tako je na primer leta 1869 štela 103, leta 1910 pa celo 110 prebivalcev. Sem spada tudi zaselek Svarje, kjer sta še dve kmetiji in večje število počitniških hišic. Vendar, o Svarjah kdaj drugič.

Žganje, prašiči in božja pot

Štirje veliki grunti so bili včasih, Concnek, Tavčar, Plevel in Urban, mi pripoveduje Janko Bidovec, današnji gospodar pri Concneku, pri Brsnaku je bilo pol grunta, pet pa je bilo malih kmetij, kjer so redili le po eno, dve živali. Edino Concnekova kmetija je še danes čista kmetija, tudi sin Janez se je odločil, da bo ostal na kmetiji in naprej vodil gospodarstvo. Našla sem ju v »klavnici« pri pripravi še zadnjih jabolk za žganje. Po dveh stvareh je najbolj slovelo zaloško gospodarstvo: v letih pred prvo svetovno vojno po domači klavnici prašičev, ki so jih prav v Celovec prodajali, vsa leta pa po odličnem sadjevcu, tudi po hrusevem žganju, kajti hruseške tod še posebej lepo uspevajo. Da je vas zaslovela še dlje, je poskrbela cerkvena sv. Lamberta sredi vasi. V transkem oltarju ima sv. Valentina, h kateremu so hodili prosit za zdravje tistih,

ki jih je metala božjast, kot so pravili. Zalog je bila takrat prava mala božja pot.

Kjer se berači obračajo

No, o vsem tem mi je pripovedoval Concnekov ata Janko, umen gospodar in trenutno najstarejši mož v vasi. (O Ahčevovi mami, najstarejši Založanki, pa ste v našem časopisu lahko brali pred kratkim, ko je prazno-

vala 90-letnico.) Malo popačeno hišno ime je Concnek, pravi Janko, pravilno je včasih bilo Sonček, ker je kmetija v zgornjem koncu vasi, na soncu.

"Naši vasi so včasih pravili "vas na koncu kruha" ali pa tam, "kjer se berači obračajo". To je bilo v letih revščine, kot sem, slišal praviti, ko so berači od tod odhajali praznih rok. Saj je bilo nekaj velikih kmetij, toda bilo je tudi veliko dninarjev, in čeprav so bila žitna polja zorana v sam breg nad vasjo, kruha ni bilo za vse dovolj. Vsako pomlad so ljudje iz Zaloga odhajali na delo "v fremd". Da je od moških samo Lampret ostal, so pravili. S tem so mislili svetnika zaloške cerkvice sv. Lamberta. S Koroško so bili najbolj povezani, kajti nadeleč proč, mimo Gorič in Golnika je že takrat vodila pot proti Tržiču in Ljubelju in od tod na Koroško. Odhajali pa so tudi na Štajersko in drugam, mladi v uk, starejši za delom. Domov so prihajali na zimo. Vas pa je doživel pravi razcvet v začetku tega stoletja. Ko so zunaj po Koroškem iskali delo, so moj stari oče Jože Sonček, rojen 1841. leta, Plevel in Tavčar odkrili v Celovcu tržišče za meso, slanino, klobase in drobovino od prašičev in telet. Od 28. septembra, to

Domači sadjevec iz Zaloga pri Goričah še vedno slovi. Concnekova ata Janko in sin Janez sta oni dan namakala še zadnje letošnje sadje. — Foto: D. D.

je od sv. Mihaela, pa do 24. aprila, do sv. Jurija, je bil v Celovcu vsak četrtek tržni dan. Začeli so po malem, ko pa so uvideli, da ta trgovina dobro neše, da imajo plačane vse stroške in jim kupčija navzre še dober dohodek, so začeli na veliko. Prašiče so ku-

povali tja do Jezerskega, Naklega in tudi v vaseh nižje od Kranja. Pri vseh treh kmetijah so uredili klavnice, najemali voznike in ljudi za pomoč pri predelavi mesa. Cela karavana voz je krenila iz Zaloga proti Ljubelju. Po trikrat so v strmih klancih prepregali konje. V Celovcu so pri prodaji pomagali fantje, ki so se tam učili poklicev. Ob slabem vremenu so naročili celo vagon, v Kranju so naložili meso na vlak in ga z vlakom peljali v Celovec. To je bila velika trgovina z mesom. Dobro so ga prodajali, ker so ga ceneje držali, kot Korošci. Bila pa je ostra konkurenca in tudi strogi predpisi so veljali. Vse meso je vedno moral pregledati živinozdravnik in izdati pismeno potrdilo. Nazadnje ga je pregledoval dr. Bedenk iz Kranja. Ko je nekoč napisal le, da "je prašič pregledal žive in zaklane", so Sončekovi v Celovcu vagon zavrtili. Pozabil je namreč dodati, da "je živali tudi za zdrave spoznal".

Najbolj je mesna trgovina cvetela do prve svetovne vojne in še nekaj let po njej, potem pa je Avstrija mejo zaprla. Naredila je svoja pitališča prašičev in cena je takoj padla za polovico."

Generalni sekretar SZ Slovenije Janez Bukovnik in sekretar nordijskih disciplin Peter Dremelj

Človeka z razgibano dolžnostjo

Ljubljana, 2. decembra — »Na smučah uživaš zemljo z nogami, božaš tla, spremljaš pregibe pokrajine, lahko drseš preko gladkega snega. In treba je neke genialnosti celotnega telesa, da ugaš pravo stoji, razdelitev moči po mišicah, nagib telesa, hitrega sklepa, katero pot izbereš — in v trenutku izbiranja: koliko nagla sode, jedrnatega preudarka, trenutne modrosti! In razgibanost tvojih sil — to je ples, razgrajanje mladosti in kipenje sokov brez erotične primesi, čisto in krepko kakor sneg, ki leži vsenaokrog, kakor zrak, ki ga vdihavaš.« (Oton Župancič, Dnevnik — 1909)

Smučarska sezona 1988-89 se je začela z dokajšnjimi uspehi slovenskih smučarjev. Prav Oton Župancič je bil leta 1909 v svojem dnevniku tisti slovenski mož, ki je takrat dojel, da bo iz klenega slovenskega naroda zrastel rod, ki bo oral smučine v vseh smučarskih panogah, in iz tega malega slovenskega naroda se je rodil rod, ki že uspeva v smučini.

V ozadju tekmovalcev stojijo ljudje v Smučarski zvezi Slovenije. Kaj malo vemo, koliko moči, koliko noči in dela je treba opraviti, da zrastejo taki tekmovalci, kot jih imamo danes. Taka sta tudi generalni sekretar SZ Slovenije Janez Bukovnik in sekretar nordijskih disciplin Peter Dremelj. Janez Bukovnik je čisti Gorenjec, Peter Dremelj pa na pol Gorenjec, saj ima za življenjsko družico Gorenjko. Pa naj še kdo reče, da Gorenjci nismo ljudje, da nam ni mar, kako teče delo pri SZ Slovenije in Jugoslavije.

● **Janez Bukovnik:** »Da se je sezona začela tako izjemno dobro, je že posledica, da so vsi delali tako, kot je treba, še z večjo zagnanostjo kot v preteklih letih. Lanski uspehi jih niso uspavali. Grede naprej še večjim ciljem. Za to je treba pohvaliti vse trenerje od klubskih do zveznih. V tej računici uspehov je tudi JLA. Veliko naših vrhunskih tekmovalcev je služilo vojaški rok. Kljub temu pa so lahko nemoteno trenirali in si nabirali splošno telesno pripravljenost. Prav zato so prvi rezultati vspešni. To je odraz dela, saj je bil količinski trening boljši. Skoraj enak kot njihovih kolegov, ki so iz smučarsko bolj razvitih in tudi gospodarsko močnejših držav. Vendar imamo mi ob strani tudi naše proizvajalce smučarske opreme. V SZ Jugoslavije smo izgubili generalnega sekretarja Sveta Dragovića. Kaj težko bo najti takega človeka za ves smučarski pogon. A treba ga bo najti.«

● **Peter Dremelj:** »Svoje dolžnosti kot sekretar nordijskih disciplin pri SZ Slovenije sem prevzel pred štiri leti. Ni mi žal, čeprav je delo naporno. »Si mati« skoraj za vse. A prvi so na vrsti klubi, ki vzgajajo nov tekmovalni rod. Tu je še drugo delovno področje. Naprej je koordiniranje reprezentance, kamor so di organiziranje priprav reprezentance v skladu s programom, prijavljanje reprezentanc za tekmovalce, organiziranje odhodov in namestitev, vodenje evidence tekmovalcev in članov reprezentance, kontroliranje in podpisovanje poročil treningov, tekmovalcev in drugih aktivnosti. Sodelovanje pri izdelavi programa oddelkov smučarske gimnazije. Tu je koordiniranje dela odbora in komisij, izdelava analiz, informacij in poročil, lahko bi našteval do jutra. Sem tudi sekretar naše ZK, stanovjski referent in poverjenik sindikata med SZ Slovenijo in ZTKO Slovenije. In še in še! Prav sedaj imamo sestanek s komisijo za smučarski tek skupaj s fakulteto za telesno kulturo. Prav tu bo treba narediti še veliko. Z diplomom imamo le Raipša, Žerjava, Pustovrha. Gracer prihaja, na študiju za teke sta Robi Kerštain in Robert Slabanja, za biatlon brata Velepec in Trstenjak. Janija Pustovrha bo potrebno napotiti na fakulteto za znanstveno raziskovalno delo za teke. Kaj kmalu bo naredil magistriraj. Magistriraj ima že Jošt za smučarske skoke. In še bo treba dobiti sposobne kadre za smučarski tek in biatlon ter akrobate. Sedaj smo registrirali smučarsko šolo pri SZ Slovenije. Prvi v Jugoslaviji ima takšno šolo Ivo Čarman v Kranjski gori.«

D. Humer

Jubilejna sezona jeseniških kegljačev na ledu

Jesenice, novembra — Čeprav je kegljanje na ledu še vedno preveč zapostavljen šport v železarskem mestu, pa največji navdušenci ne odnehajo.

Jeseniški klub je jubilejno 35. sezono začel s pestrnim sporedom najrazličnejših tekmovalcev, ki bodo vse zimske mesece. Za uvod v letošnjo sezono so na ledeni ploskvi Podmežakljo najprej organizirali mednarodni turnir sodnikov iz osmih držav. Program so nadaljevali s turnirjem Gradbinca, na katerem je nastopilo 15 ekip, najboljši pa so bili člani domače ekipe, ki nosi ime po tem delovnem kolektivu.

Ekipa Gradbinca, ki je odlično začela novo sezono, je nastopila tudi na evropskem pokalu v Regnu v ZRN. Nastopilo je 18 ekip iz osmih držav. Naši predstavniki so zasedli 10. mesto, pri tem pa so imeli kar precej smole. Premagali so prvaka ZRN, več odličnih avstrijskih ekip, slabše pa so igrali proti Luksemburgu in Švici, sicer pa bi bila njihova uvrstitev zanesljivo mnogo boljša. Na ledeni ploskvi Podmežakljo se je začelo tudi slovensko prvenstvo posameznikov v bližnjem in zbijanju. Po prvem kolu so najboljši Jeseničani in sicer vodi Franc Čampa, drugi je Ante Bazo, tretji pa Borut Berčič.

Jeseniški klub je v počastitev dneva republike organiziral tudi 33. medklubski turnir za prehodni pokal. Nastopilo je 13 ekip z Bleda, Žirovnice, Rateč, Kranjske gore in Jesenic. Najboljše so bile jeseniške ekipe, prehodni pokal je osvojila ekipa Gradbinca, druga je bila Hladna valjarna, tretja pa ekipa Jesenic I.

J. Rabič

Gorenjska kegljaška liga

Kranj, 3. decembra — S tekmovalcem so začele tudi ekipe v gorenjski kegljaški članski ligi. Odigrali so že dve koli, kegljači Kranjske gore pa so v obeh kolicah zmagali.

Izidi — I. kolo: Jesenice: Bled 5134:4846, Triglav: S. Jenko 5100:4970, Elan: Ljubelj 4782:4884, Lubnik — Adergas 4860:4827, Sava: Kranjska gora 5044:5039, II. kolo — Kranjska gora: Bled 5172:5001, Adergas: Sava 4951:4963, Ljubelj: Lubnik 4888:4797, S. Jenko: Elan 4832:4656, Jesenice: Triglav 5120:5250.

Po dveh kolicah imajo po štiri točke Triglav, Kranjska gora in Ljubelj.

-dh

Trinajst dirkaških sezon Janeza Pintarja

Zlata čelada je šla tudi tretjič po zlu

Kranj, 2. decembra — Proti koncu letošnje dirkaške sezone se je sam hudič spravil na kranjskega dirkača Janeza Pintarja, enega od redkih jugoslovanskih dirkačev, ki jih poznajo tudi v Evropi. Na neuradnem treningu pred zadnjo dirko sezone konec septembra na Grobniku je padel, si precej grdo zlomil za pestje leve roke in s tem pravil najvišje jugoslovansko dirkaško priznanje, zlato čelado, pa še najmanj en naslov državnega prvaka. Moral pa je še na operacijo žolčnih kamnov, kar bo vplivalo na vadbo za prihodnjo sezono.

Po uspehih pa je vsaj po naše ta sezona vseeno med vašimi boljšimi.

»Na Grobniku sem največ izgubil. Na neuradnem treningu pred zadnjo dirko sem padel in si precej grdo zlomil za pestje leve roke. Možnost osvojitve naslova državnega prvaka v kategorijah 80 in 125 ccm je šla po zlu, prav tako pa tudi najvišja trofeja Avto moto zveze Jugoslavije, zlata čelada, ki jo osvojiš za trikratno zaporedno osvajanje naslova ali petkratno s presledki. Z zlato čelado imam sploh smolo. Leta 1985 in lani sem bil najboljši v kategoriji do 125 ccm, pa so tik pred podelitvijo sklenili, da dve dirki nista bili regulirani zaradi premajhnega števila dirkačev in prav na teh dirkah sem bil najboljši. Opažam, da imam na državnih prvenstvih sploh smolo in to že 13 let, od leta 1974 dalje, ko tekmujem za to lovoriko. V mojo škodo je tudi novo točkovanje za državno prvenstvo. Letos so prvič upoštevali dosežke vseh dirk, pretekla leta pa so po dve odšteli. Če bi bilo tudi letos tako, bi tudi zaradi smole na Grobniku zmagal. Tako pa sem letos dirkal na štirih dirkah v kategoriji 125 ccm in vsakič zmagal, v kategoriji 80 ccm pa na treh dirkah, kjer sem dvakrat zmagal, enkrat pa sem bil tretji. To ni zadostovalo. Doma nisem bil na vseh dirkah, ker sem imel pač tudi cilj doseči čim več v mednarodnem merilu. Omenjate okvare na motorjih. Zadnje leto jih je bilo več, ker dirkam v dveh razredih in je dva motorja težje popolnoma pripraviti na dirko kot enega. Večinoma je to moja naloga, pomagata pa mi Leon Pintar mlajši in Rafko Čebulj, ki je kljub mladosti izredno spreten, ročen, dovzeten. Pred dirko in med dirko časa za debate ni in je treba pač narediti čim hitreje, čim bolje. Najmanjša napaka te pri 200 ali več kilometrih na uro lahko stane življenja. Recimo, da ti motor zari- ba...«

Ob smoli doma pa ste imeli na tujem izredne uspehe, tako da se je nekateri domače dirke splačalo spustiti.

»Pri nas je sploh problem usklajenosti domačih dirk z velikimi tekmovalci na tujem. Pred leti te niso spustili ven, oziroma niso dali startnega dovoljenja, če je bila dirka doma. Sedaj ti ga morajo dati po pravilih Fime. Letos sem zunaj veliko dirkal. Vozil sem na petih od sedmih dirk za evropsko prvenstvo. Le v Španijo in na Portugalsko nisem šel. Z uvrstitvami na evropskem prvenstvu sem izredno zadovoljen. V kategoriji 80 ccm sem zbral 39 točk in osvojil šesto mesto, v 125 ccm pa sem s štirimi točkami 34. Zdi se mi, da je to največ, kar lahko Jugoslovčan v razmerah, v kakršnih je naš motošport, doseže. Kolikor vem, je bil boljši od mene leta 1982 Matulja, ko je bil s Tomosom evropski prvak v kategoriji 50 ccm. Dirkal sem tudi na treh dirkah za svetovno prvenstvo. Na dveh, na Grobniku in v Holandiji, sem zaradi nepredvidljivih okvar odstopil, v Brnu pa sem bil v kategoriji 80 ccm dvanajsti in tako osvojil tudi štiri točke za svetovno prvenstvo, kar me v tej kategoriji uvršča na 26. mesto na svetu.«

Točke prinašajo denar. Je zaradi tega običajno suha možnja jugoslovanskega dirkača bogatejša?

»Član AMD Domžale sem in od leta 1986 dalje član moštva Riko iz Ribnice. Prej sem vozil za kranjsko Savo, sedaj za Riko, ki je z menoj in z reklamnim učinkom naše ekipe zadovoljen, jaz pa bi brez Rika zelo malo dirkal. Čudi me, da Sava nima

interesa, saj ga ima na primer Elan in še nekateri drugi manjši pokrovitelji. Riko mi je dal 12.000 mark, ki jih potrebujem, da lahko sploh začnem sezono, potem pa se skušam preživeti s startninami, nagradami. Na dirki za svetovno prvenstvo v Brnu je bila startnina od 4 do 5 tisoč kron, na svetovnih in evropskih prvenstvih pa jo dobiš, če prideš na glavno dirko, kjer pa je prostora le za 36 dirkačev. Na Češkem je bila za zadnje mesto nagrada 700 švicarskih frankov, jaz pa sem jih za dvanajsto dobil tisoč. Evropska prvenstva pa so veliko slabše plačana. Dobiš komaj četrtino vsote s svetovnega prvenstva. Zato tudi ni čudno, da se na treningih točimo za finale in da se jih na treningih največ ubije. Velikim moštvom denar ni problem in se tepejo za mesta, mi, posamezniki in revnejši pa za mesta in za denar, da imamo poplačani vsaj del stroškov udeležbe na tekmi. Jaz imam bivalni kombi, ki sem si ga sam uredil in grem z njim na dirke, sam vzdržujem vse, od kombija do motorjev, plačujem cestnine, hrano, ki si jo pripravljamo v kombiju, skratka vse, zato je vsaka nagrada dobra, vsaka pomoč dobrodošla, pa tudi kakšen rabljen del prodam še revnejšim dirkačem. Letošnjo sezono je po finančni plati šlo, sicer tudi ne bi dirkal do konca, in upam, da se bom s pokrovitelji v obojestransko korist dogovoril tudi za prihodnjo sezono.«

Nameravate potem v prihodnji sezoni poravnati letošnje račune, predvsem na domačih prvenstvih?

»Tekmoval bom v obeh kategorijah. Imam novo 125 kubično Hondo in starega 80 kubičnega Eberharda, ki se ga ne splača menjati, ker utegne biti ta kategorija ukinjena zaradi sličnosti s kategorijo 125. V teh kategori-

jah nas tudi tekmuje več posameznikov in manj močnih moštev, profesionalnih, ki pa prevladujejo v močnejših kategorijah. Zaradi operacije žolčnih kamnov bo trpela zimska vadba, ki obsega posebno gimnastiko tek in plavanje, pa še pri hrani se bo treba še nekaj časa paziti, kakšna pa je hrana med potepanjem po svetu, pa večina ve, da poješ vse, kar imaš in ne smeš biti izbirljen. Posebej pomembna je vadba rok in nog. Roka na primer na eni dirki 10.000 krat stisne sklopko, prav tolikokrat pa prestaviš z nogo, ki jo lahko če ni pravilno trenirana, omrtviči krč. Veliko pomagajo tudi kušnje. Meni sta po strokovni plati veliko svetovala profesor telesne vzgoje Andrej Slavec in psiholog Janez Rojšek. Odvisno je tudi od tega, katerih programov se bo držal, katerih progov, hiš, nevarovanih zavojev. Odloča tehnika, čim hitreje ovinev in čim hitreje iz njega, potem si tudi na ravni hitrejši. Pred vsako sezono nekaj dni vdim na Grobniku, sicer pa pred vsako dirko treninga čelavo.«

Vas je že kdo nagovarjal, da postali član kakšne tuje tovarniške ekipe, da bi bili profesionalni?

»Ne. Dajejo nam nekateri posamezne kose osebne opreme, ker le upajo, da se bodo na ta način uveljavili tudi pri nas. Dokler pa pri nas na primer po mnenju proizvajalca motorjev ne bo več prodal in ne bo tudi dolgoročno zaznal trga, toliko časa v teh ekipah ne bo Jugoslovana, pa naj bo še tako dober.«

J. Košnjek slika: F. Perda

OD TEKME DO TEKME

Rokometne novice — Pred nedavnim sta bili odigrani finalni rokometni tekmi za pokal mladosti za gorenjsko območje. Med moškimi je Termopol z 29:20 premagal Alples, v ženskem finalu pa je Kranj premagal Alples s 24:17. — J. Kuhar

Srečo Mrvar zmagal — Na hitropoteznem turnirju tržiških šahistov je med 16 udeležencev zmagal Mrvar pred Božičem, Keršičem, Andrejem Locem in Kogojem. — J. Kikel

Dvoboj atletov Tržiča in Radovljice — To je bil prvi atletski dvoboj. Tekmovalo je 36 najboljših radovljiških in tržiških atletov. Zmagali so Tržičani, ki so bili najboljši v teku na 100 metrov, skoku v daljino in višino ter suvanju krogle. Radovljičani pa so zmagali v teku na 1500 metrov. Tržičani so zbrali 5684 točk, Radovljičani pa 5092 točk. — J. Kikel

Britof jenski prvak — V zadnjem kolu gorenjske enotne članke nogometne lige so bili doseženi naslednji izidi: Bitnje: Lesce 1:1, Kokrica: Polet 0:3, Britof: Visoko 1:1, Zarica: LTH 0:1, Tržič: Mavčiče 3:0, Primskovo: Alpina 0:4. Britof ima 20 točk, Alpina 17, LTH 16, tržič 14, Visoko 14, Primskovo 12, Lesce 10, Zarica 10, Bitnje 8, Mavčiče 7, Polet 4, Kokrica pa je brez točke. — J. Javornik

Tekaški tečaj na Pokljuki

Kranj, 2. decembra — Zaradi dobre lanske udeležbe prireja tudi letos Zbor vaditeljev, učiteljev in trenerjev smučanja Kranj tridnevni začetni in nadaljevalni tečaj smučarskega teka, posebej primeren za začetnike hoje in teka na smučeh. Tečaj se bo začel v četrtek, 15. decembra, in bo trajal do nedelje, 18. decembra, do kosila. Tečajniki bodo nastanjeni v Šport hotelu na Pokljuki. Cena tečaja je ugodna in znaša 179.500 dinarjev. V ceni je upoštevano bivanje, prehrana v hotelu in stroški vaditeljev. Prijave sprejema do petka, 9. decembra, Janez Gorjanc, Sava Kranj, telefon (064) 25-461, interna 612.

J. K.

Kolesarske korenine na Planini

Kranj, 2. decembra — Odbor za množičnost Kolesarske zveze Slovenije prireja v petek, 9. decembra, ob 18. uri v športni dvorani na Planini v Kranju razglasitev rezultatov in podelitev pokalov in priznanj najboljšim slovenskim kolesarjem veteranom, rekreativcem in ženskam. Za letošnje točkovanje je že šlo osem dirk (ciklokros, kronometer in cestne tre gorske vožnje).

Deseti svetovni pokal v smučarskih skokih

Točke Janezu Debelaku in Rajku Lotriču

Kranj, 4. decembra — V Thunder Bayju v Kanadi se je na 90 in 120 metrski skakalnici začelo že deseto tekmovalstvo za svetovni pokal v smučarskih skokih. Pokazalo se je, da bo v letošnji sezoni težko zmagovati. Vprašanje, kdo bo skupni zmagovalac med posamezniki in ekipami, bo odprto vse do finala, ki bo marca v Planici.

Na 90-metrski skakalnici je za presenečenje poskrbel Zahodni Nemec Thoma, ki je zmagal, od naših pa je bil najboljši Janez Debelak, ki je osvojil z enajstim mestom prve točke v tem pokalu. Šestnajsti je bil Lotrič, 19. Ulaga, 23. M. Debelak, 25. Tepeš, 49. Zupan. Na drugi tekmi na 120-metrski skakalnici je zmago slavil Finac Laakonen. Od naših je bil spet najboljši Janez Debelak, ki je bil dvajseti, Rajko Lotrič pa štirinajsti, ki je naš drugi skakalec s točkami svetovnega pokala. Odlični je bil Zupan, ki je le za las zgrešil prvo točko. Bil je šestnajsti, 17. M. Debelak, 31. Tepeš, 49. Ulaga.

Akcija za izboljšanje prometne varnosti

Temeljite priprave pred začetkom

Poljce, 2. decembra - Dvodnevni posvet s predstavniki članic republiškega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ter vodstvi svetov iz slovenskih občin je bil eden od številnih letošnjih dogovorov za pripravo akcije, s katero naj bi že prihodnje leto zmanjšali število prometnih nesreč za 10 odstotkov glede na povprečje zadnjih treh let. Kot so ocenili nekateri predstavniki SPV z Gorenjske, se bodo po občinah resno lotili te skupne naloge.

S problematiko prometa in zagotavljanjem varnosti v prometu se pri nas poklicno ukvarjajo delavci sekretariatov za notranje zadeve. Samo njihovo delo je gotovo premalo, da bi ob naraščanju prometa in slabšajočem razmerju na cestah lahko zajeli nenehno povečevanje števila prometnih nesreč. Tudi amatersko delo svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ne zadostuje, kot je v uvodu posveta naglasil predsednik SPV SR Slovenije Ivan Winkler, da bi se bistveno spremenilo nevarno ravnanje voznikov. Zato je nujno spodbuditi vse institucije, ki se kakorkoli ukvarjajo s prometom, naj izdelajo programe dejavnosti za izboljšanje razmer. Zmanjšanje števila prometnih nesreč je namreč moč pričakovati le, če bodo že od začetka v prihodnjem letu vsi resno sodelovali v akciji -10%.

Da bi upravičili razloge za tako akcijo, gotovo ni potrebno ponavljati grozljivih podatkov o vse večjem obsegu prometnih nesreč. Vse premalo pa govorimo o posledicah teh nesreč! Premalo se zavedamo, kaj za družbo pomenijo izgubljena človeška življenja, koliko nas stane zdravljenje ponesrečenec in še kaj. Samo lani so v Sloveniji iz 8 blagajin izplačali za 200 milijard raznih odškodnin za posledice prometnih nesreč, od tega le eno petino so plačevali. Mar še lahko pogrešamo toliko ponesrečenec prebivalcev na cestah, mar še lahko upravičimo takšne stroške za odškodnine, se je med drugim vprašal predsednik Winkler.

Opazno hotenje po izboljšanju

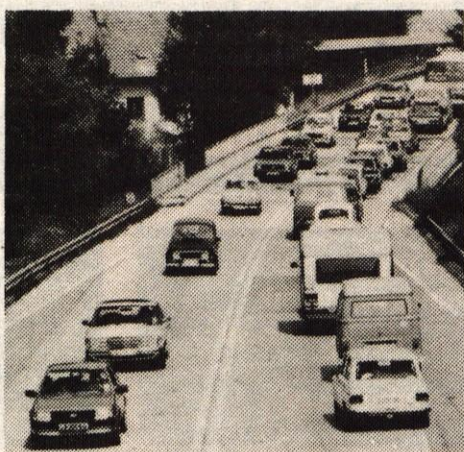
Dobra osnova za začetek akcije za zmanjšanje števila prometnih nesreč so izpolnjene zahteve aktivistov v svetih za nekatere splošne spremembe v naši družbi. Novi zakon o temeljnih varnostih cestnega prometa rešuje nekatere doslej kritične točke pri sankcioniranju kršitev in daje več možnosti za ukrepanje proti kršilec. Čeprav glede na razvite države še vedno na-

menjamo premajhen del bencinskega dinarja za ceste, je pri tem zvezna vlada letos nekoliko bolj radodarna; cestarji so zato postorili več del kot zadnjih pet let skupaj. Spodbudno je tudi, da je slovenski izvršni svet sprejel program akcije -10% in priporočil občinam, naj se pred koncem letošnjega leta sprejmejo svoje programe in s tem potrdijo odločitve za sodelovanje v vseslovenskem programu.

Zmanjšanja števila prometnih nesreč so se v tujini lotili zelo načrtno na osnovi temeljitih raziskav. Tega nam manjka, kot je na posvetu naglasil namestnik republiškega sekretarja za notranje zadeve Branko Bračko, vendar zato ne bi smeli odlašati z načrtovano akcijo. Kot učinkovite ukrepe je naštel odpravo črnih točk, hitrostne omejitve, obvezno nošenje čelad za motoriste, izpopolnjevalne tečaje za voznike začetnike, izgradnjo mestnih obvoznik, povečan obseg informiranja in drugo, kar bi po zgledu tujcev lahko uspešno uporabili tudi mi.

Med udeleženci posveta v Poljčah so bili tudi predstavniki svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu z Gorenjske. Tri izmed njih smo povprašali, s katerimi dejavnostmi so se letos ukvarjali v svetu in kako ocenjujejo pripravljenost za vključevanje v akcijo -10% v svojih občinah. Tole so povedali!

Sandi Kotnik z Jesenic: »Tudi v našem svetu si prizadevamo za boljše prometno varnost. Pred dobrim mesecem smo izdelali program nalog v prihodnosti in ga dali v obravnavo izvršnemu svetu. Skupaj z milicniki, službo za tehnični nadzor vozil in člani AMD smo med akcijo na terenu kontrolirali urejenost vozil in ravnanje voznikov; ob tem smo jim delili nalepke za akcijo -10%, za pripenjanje za varnostnim pasom in za

urejeno vozilo. Pripravili smo tudi oddaje o prometni varnosti za lokalni radio. Razen tega načrtujemo predavanja o novem prometnem zakonu za poklicne voznike, mentorje na šolah in druge. Če bo vsak nekaj storil za boljše varnost na cestah, bodo rezultati boljši kot doslej!«

Stane Božič iz Kranja: »S predstavniki občine in strokovnih služb smo se že dogovorili za izdelavo programa. Odločili smo se, da se bomo po strokovni plati vključili v skupna prizadevanja za izboljšanje prometne varnosti z dejavnostmi v redni akciji NNPP, naš svet pa bo še naprej skrbel za preventivne naloge. Ko bodo nosilci strokovnih nalog pripravili svoje programe, bomo za seje zborov občinske skupščine pripravili informacije o poteku akcije. Predvidamo, da bomo odločitve o pristopu k vseslovenski akciji sprejeli januarja.«

Jaka Šter iz Trčica: »Naš svet je letos uresničil 12 različnih akcij za izboljšanje prometne varnosti. Veliko skrbi smo namenili šolarjem in njihovi varni poti v šolo, srečali pa smo se tudi s pešci, kolesarji in vozniki motornih vozil. Program, ki ga sestavljamo za prihodnje leto, zato ne bo prinesel nič novega. Pomembno pa bo, da se bo v dejavnosti sveta vključilo čimveč ljudi, pa da bo vsaka služba storila vse, kar od nje terjajo predpisi.«

Stojan Saje

Slab zgled

Zakon o Triglavskem narodnem parku, ki ga je republiška skupščina sprejela pred sedmimi leti, v 12. in 13. členu dokaj natančno opredeljuje, kaj je prepovedano na celotnem območju parka in kaj v njegovem osrednjem delu. Gre za skupno 46 omejitev in med njimi tudi za to, da je v parku prepovedano "graditi individualne počitniške hiše ali počitniška stanovanja". V zakonu sicer ne piše, da mora zakon spoštovati tudi organizacija za varstvo naravne in kulturne dediščine, torej uprava Triglavskega narodnega parka, vendar se zdi to samo po sebi umevno. Če naj bi zakon veljal za gozdarje, kmetijce, lovce, gostinsko-turistične organizacije in za vse druge, ki živijo in delajo na območju parka, potem naj bi bila parkovna uprava tista, ki naj bi bila pri spoštovanju zakonitosti najbolj dosledna in drugim za zgled. Primer, za katerega zahteva pojasnilo tudi delegacija krajevne skupnosti Gorje, kaže na nedoslednost, na slab zgled.

Za kaj pravzaprav gre? Iz dokumentacije je očitno, da je eden od delavcev organizacije Triglavski narodni park hotel spremeniti senik v Radovni (oziroma brunarico za turistično poslovne namene), last parka, v počitniško hišo. Lani je iz strehe pokukal dimnik, zgrajena sta bila tudi električni in vodovni priključek. Prav račun za električni priključek, naslovljen na ime delavca parka, in zahteva za parcelacijo zemljišča z vpisanim (prihodnjim) lastnikom, sta najtrdnjša dokaza za to, kakšna naj bi bila usoda nekdanjega senika. Ker tudi ni mogoče verjeti, da bi bilo vlaganje delavca v družbeni objekt prvi primer delničarstva na Gorenjskem, je vsako sprenevedanje in ovinkarjenje odveč. Če bo park dosleden do sebe, bo kajpak lahko tudi do drugih. Mar ne?

C. Zaplotnik

Prometna varnost v radovljiški občini

Letos slabše kot lani

Radovljica, 2. decembra - Na cestah radovljiške občine (zajeta ni magistralna cesta) je bilo letos do konca oktobra 92 hujših prometnih nesreč, kar je sicer devet manj kot lani v enakem obdobju, vendar je bila prometna varnost na splošno slabša. »Letos je v nesrečah umrlo sedem ljudi - trije več kot lani, hudo ranjenih je bilo 56 ali 23 več kot lani, lažje ranjenih je bilo osem manj, nesreč z manjšo premoženjsko škodo pa 92 več. Glavni razlogi za nesreče so bili tudi letos neprimerna hitrost, nepravilna stran vožnje in vijenost,« ugotavlja Egon Cokan, pomočnik komandirja Postaje milice Radovljica.

● Pred nedavnim je začel veljati novi zakon o varnosti v cestnem prometu. Kako je vplival na ravnanje voznikov in ostalih udeležencev v prometu?

»Opažamo, da se vozniki in sopotniki več privedejo, kot so se prej, vendar predvsem za daljše vožnje in za ceste, kjer dosega večje hitrosti. V naseljih in na krajših relacijah je stanje precej slabše. Voznikov, ki vozijo pod vplivom alkohola, je zdaj manj, še vedno pa jih je preveč, saj vemo, da je bil alkohol v letošnjih prvih desetih mesecih kriv kar za 24 nesreč. Pri nadzoru prometa ugotavljamo, da vozniki ne izpolnjujejo svojih obveznosti do pešcev in da bi morali biti obzirnejši vsaj do otrok.«

● Ko smo že pri otrocih - kako je minil začetek šolskega leta, je bilo kaj nesreč, v katere bi bili vpleteni otroci?

»Šolsko leto se je začelo dobro, brez nesreč, kar je nedvomno tudi zasluga staršev, šol, vrtec, sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, milice in drugih. Žal je že v začetku oktobra prišlo do nesreče, v kateri je umrl otrok in sicer kot sopotnik na motornem kolesu.«

● Še pred nedavnim ste tarnali, da je radovljiška občina ena redkih v Sloveniji, ki nima osvetljenega niti enega prehoda za pešce. Je stanje zdaj že kaj boljše?

»Organi za notranje zadeve in svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu smo si štiri leta prizadevali, da bi vzdrževalci cest osvetlili nekatere prehode v občini. Zdaj je osvetljenih šest: trije v Radovljici ter po eden na Bledu, v Bohinju in v Podvinu.«

C. Zaplotnik

Po kresničke v tujino?

Prej kot v enem mesecu se bo tudi uradno začela akcija "minus deset" oziroma uresničevanje vseslovenskega programa za izboljšanje prometne varnosti. Med akcijo bomo vzgajali, osveščali, opozarjali (kaznovali) in pozivali državljane k spoštovanju cestno-prometnih predpisov, k varni in obzirni vožnji, k zmernemu pitju alkohola in podobno. Pešcem bomo ponovno svetovali, naj vendarle spoštujejo zakon in nosijo kresničke, kadar hodijo ponoči ali ob slabi vidljivosti po cestah brez pločnika, morDA bo kdo med njimi celo moral seči v žep in plačati kazen. Zakaj to pišemo? Zato, ker je uporaba kresničk po republiškem zakonu o varnosti cestnega prometa obvezna (še zlasti za otroke), pri nas pa jih trenutno ni mogoče kupiti. Ko smo v soboto dopoldne poklicali v prodajalno Slovenija avto v Kranju, v knjigarno Državne založbe Slovenije, na Petrolovo črpalko na Koroški cesti ter še na črpalke v Lescach in Cerkljah, so nam povsod povedali domala enako: kresničk nimamo že več kot eno leto in čeprav jih naročamo, jih ne dobimo.

To je vsekakor slabo za prometno varnost in za akcijo »minus deset«. Namesto da bi kresničke ponujali v vseh knjigarnah, prodajalnah z rezervnimi deli za vozila, na črpalakah, v avtomoto družtvih, v uličnih kioskih in tudi na drugih (javnih) mestih, so razmere takšne, da morajo tisti, ki jih želijo imeti za vsako ceno, ponje v tujino. Pa ne gre le za to: tudi cena bi morala biti zmerna in dosegljiva za vsake, še tako plitev žep. Pomembno vlogo bi lahko pri tem odigrale tudi delovne organizacije. Primer, ko je je radovljiški SGP Gorenje kupil kresničke delavcem, ki stanujejo v samskem domu blizu Bleda in veliko hodijo po cesti (brez pločnika) do Lesc in obratno, je vsekakor zgleden in vreden posnemanja.

C. Zaplotnik

ske spenjačo ni uspelo speti dveh vagonov, zato je poskušal ročno, pri tem pa mu je stisnilo tri prste na roki.

Cisterna ga je udarila po glavi

Bodovlje, 2. decembra - V Termiki se je pri delu ponesrečil 36-letni Franc Knapič iz Škofje

Loke. Viličarist Mustafa Babič je s kamiona prestavljal hektolitrsko cisterno, nenadoma pa je motor viličarja ugasnil. Zaradi nenadnega trzaja je cisterna zdrsnila, Knapič pa jo je skušal zadržati, a mu zaradi teže ni uspelo. Cisterna ga je udarila in odrinila v karoserijo tovornjaka. Hudo ranjenega so odpeljali v Klinični center v Ljubljano.

D. Ž.

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Kar samo se je ponujalo

Predpraznično presenečenje sta doživela avtomobilista iz Trčica in Reten, ker sta pred hišo pustila nezaklenjena avtomobila. Mirsadu R. se je namreč sre dni noči zahotelo vožnje, pa si je najprej sposloil prvi avto, v katerem je našel kontaktne ključke, ko pa se je s tem zaletel po nekaj metrih vožnje, pa še drugega. K sreči so tatinskega voznika, ki je vrh vsega vozil še brez izpita, ujeli na avtocesti, preden je napravil še več škode.

Ni mu uspelo

Mladi Goran z Jesenic je presneto prebrisan, a še zdaleč ne dovolj, da bi preslepil milico in zavarovalnico. Ondani je namreč parkirali svoje vozilo na bencinski črpalke v Voklem in zatem prijavil milici, da mu je neznan storilec zadel avto. Stvar so dodobra proučili, kajti šlo je za veliko škodo, okroglih 10 milijonov. Dognali so, da se je sam zaletel doma na Jesenicah, odgovornost in plačilo škode pa skušal prevaliti na drugega.

Kava še kar diši čez mejo

Prek 200 kilogramov surove kave ima na vesti Mustafa iz Karlova, ki so ga zadnjič zalotili pri tihotapljenju. Nabavlja jo je v Zahodni Nemčiji, kjer nezaplenjen začasno prebiva, prodal pa v domačem kraju, kamor se poln hrepenenja vrača vsak vikend. Z veseljem, ki ga je pripravljen rojakom, je zaslužil lepih pet milijonov.

Kuj železo, dokler je vroče

Rafo je rojaku Muju z Jesenic obljubil, da mu bo po ugodni ceni priskrbel betonsno železo. Mujo mu je vnaprej izročil nekaj sto nemških mark in nekaj drobiža, železa pa dolgo ni videl. Ker se je po pol leta naveličal čakati na že plačano robo, je goljufa, ki mu je ves čas stregel le z obljubami, naposled prijavil.

Nočna vožnja

Tudi Zoran in Franci z Jesenic sta brez svojega avtomobila, zato sta si enega izbrala med parkiranimi. Z drugim ključem sta ga odklenila in spravila v tek, nato pa se odpeljala po turističnih poteh: na Bled, Zatrnik, v Ljubljano. Lastnik je avto okoli polnoči pogrešil, toda navsezgodaj jutraj sta ga mu fantja spet disciplinirano pripeljala nazaj.

Tisti z rdečim golfom ni ušel

Zadnjič smo pisali o pripetljaju v žirovski gostilni Kavčič, kjer je nekažnovano razsajal neznanec z rdečim golfom ljubljanske registracije. V uredništvu se je po objavi oglašil ogorčeni tamkajšnji natak in pojasnil, da so fanta, ki je pijan skušal potrpjenje gostilniškega osebja, ujeli uro zatem. Toliko bolje!

NESREČE

Dvojna smrt v čelnem trčenju

Bistrica pri Naklem, 1. decembra - 23-letni Vinko Sarič s Cresa in Ibrahim Dedič, star 57 let, iz Bosanske Gradisce, sicer pa na začasnem delu v ZRN, sta umrla v prometni nesreči, ki se je pripetila na magistralni cesti v Bistrici pri Naklem.

Sarič je s kombijem vozil proti Podtaboru, nenadoma pa je zapeljal na levo, ravno ko je nasproti pripeljal osebni avto nemške registracije z Dedičem za volanom. Vozili sta silovito čelno trčili, v razbitinah sta umrla oba voznika, sopotnica v kombiju, 24-letna Dragica Sarič pa je bila hudo ranjena. Zaradi nesreče, za katero so morali poseči tudi kranjski poklicni gasilci, da so iz zveržene pločevine potegnili mrtvega Dediča, je bil tri ure zaprt promet.

Z avtom s ceste

Gozd Martuljek, 1. decembra - Med vožnjo iz Kranjske gore proti Jesenicam se je ponesrečil 30-letna voznica osebnega avtomobila Jasminka Bučinel iz Kranjske gore. Zapeljala je s ceste na neutrjeno makadamsko

NA SONČNI STRANI ALP Samo kanali so premalo za čistočo

Trčica, 2. decembra - V trziški občini se že dolgo ukvarjajo s problemom kanalizacije, saj so pred trinajstimi leti dobili glavni projekt za izgradnjo kanalizacije, a doslej še ni v celoti uresničen. Čeprav so uspeli zgraditi okoli 60 odstotkov glavnih kanalov in skoraj četrtino sekundarnih vodov, pa od njih v okolju ne bo koristi, dokler ne bodo postavili čistilne naprave in vanjo speljali kanalizacije.

V preteklosti so povežali naselja s prek 13 kilometri kanalizacijskih cevi. Glavni vod poteka od Raven skozi mesto mimo predilnice in tovarne Peko do industrijske cone na Loki. Ker je kraj stisnjen v ozko dolino, je bilo pri izgradnji velik težav in zapletov, zlasti z regulacijo Trziške Bistrice. Prav v tem mesecu so začeli regulirati reko in graditi del glavnega kolektorja na Loki. Tudi iz večjih naselij so speljali kanalizacijske priključke, vendar se odpadle iz njih še iztekajo bilesto v glavni vod na več krajih v Trziško Bistrico, da ne bi bilo onesnaženost preveč skontentirana. Poleg naselij obremenjuje reko z odpadkami še industrija, saj imajo čistilno napravo le v Kartonažni tovarni lepenke. Ob takih razmerah je edina sreča, da valovi reke največkrat zmorejo odplakniti vso nesnago.

V Trčicu se zavedajo, da so samo izgrajeni kanali premalo za čistočo v okolju. Zato že načrtujejo izgradnjo čistilne naprave na obrobju industrijske cone. Idejni projekti so naredili po njihovih predvidevanjih bi naprava danes stala 7 milijard dinarjev, sedaj pripravljajo lokacijski načrt, prihodnje leto pa naj bi bil izdelan glavni projekt z vso dokumentacijo. Glavni problem je pomanjkanje denarja, kot naglašajo direktor trziškega komunalnega podjetja Lado Srečnik, ker bodo vsaj toliko sredstev kot za napravo rabili za dokončanje kanalizacijskega sistema. Rešili ga bodo lahko le ob pomoči vsega prebivalstva.

Gotovo še tako veliki kupi denarja niso potrat, ko gre za ohranjanje čiste narave. Tega bi se morali zavedati tudi v Trčicu, kjer dosedanje naložbe v kanalizacijo ne bodo prinesle učinka, če načrtovanih nalog ne bodo opravili do konca.

Stojan Saje

... koliko je gorenjska ZSMS avtonomna pri svojem odločanju, kakšno je oza-dje političnih koordinacij, kdo ima na Gorenjskem resnično moč, kje se je po-zabilo na bazo, kadrovski golaži...

MLADI NISMO ENAKOPRAVNI!

Ob vseh aktualnih družbenih dogajanjih smo posamezne akcije gorenjske mladinske organizacije spremljali večinoma na rednih časopisnih straneh Gorenjskega glasa, ob zaključku leta pa smo se odločili, da ponudimo bralcem našega časopisa razmišljanja najodgovornejših gorenjskih mladincev zbrana na enem mestu.

Poskusimo za začetek v nekaj besedah preleteti najpomembnejše letošnje dogodke v posameznih OK ZSMS na Gorenjskem in posamezno mladinsko sredino označujejo v kar največji meri.

Svab: »Mislim, da je bila letos v Trzinu najpomembnejša akcija ustanovitve mladinskega servisa, kljub temu da smo ob tem doživeli mnoga nasprotovanja, naprimer s strani izvršnega sveta, da o kakšnih drugih ne bi niti govorili. Sledi organizacija samostojnega mladinskega raziskovalnega tabora, kjer velja omeniti, da smo od vseh predvidenih finančnih sredstev, ki smo jih predvidevali od združenega dela, dobili samo tretjino. Kot zadnjo odzivnejšo akcijo pa bi še posebej omenil mladinsko oddajo na tržiskem radiu, kar je steklo pravzaprav šele v zadnjem času.«

Jesenko: »Tudi pri nas velja izpostaviti ustanovitve mladinskega servisa, kjer pa za razliko od Trzinca, nismo doživljali nikakršnih preprek. Če govorim o drugih akcijah, velja predvsem reči, da smo poskušali in poskušamo biti tesno povezani z našimi osnovnimi organizacijami. In čeprav smo malo že obupavali, češ stik se izgublja, ugotovljamo, da sprito vseh dogodkov v letošnjem letu, povezava ostaja. V nemali meri nas označuje tudi zamenjava polovice članov našega predsedstva, kar pa ocenjujem, da ni bistveno motilo kvalitetnega dela.«

Peskar: »Na Jesenicah smo si med drugim prizadevali za odprto listo na SZDL, med ljudi smo uspeli spraviti štiri številke občinskega mladinskega glasila Horizont in v njem objavljali takšne članke, ki jih naprimer Železar in ostali časopisi niso hoteli objaviti, in s tem preko Horizonta lansirali v javnost posamezna stališča. Pripravili smo okroglo mizo, na kateri smo se spraševali, kje je naša prihodnost, odgovora nismo dobili, vsaj od vseh pristojnih v naši občini ne, druga stvar pa so bile še javne opredelitve naše OK ZSMS do referendumu za tretji občinski samoprispevek, opredelitev do ustavnih amandmajev, ki smo jih v celoti zavrnili, kot tudi domnevne napade na JLA. Tu moram povedati, da nam vseskozi manjka mladinskih aktivistov, še posebej sedaj, ko ugotovljamo, da smo nehali biti samo servis za prireditve in se preusmerjamo na politično delo, kar nam nena zadnje piše tudi v našem imenu.«

Sašo Govekar, sekretar OK ZSMS Kranj: »Spoznali smo, da nove metode lahko pridejo v življenje. SZDL to že spoznava, partija pa o tem šele govori... Ideološke spono so še vedno. Če tega pri mladini ni več, ali pa je zavorni faktor 0,5, je to pri SZDL 1 in pri partiji 2.«

Kje ste mladi?

Jesenko: »Ko govorimo o mladinskih aktivistih, ne morem mimo tega, da ne omenim svoje izkušnje z Bavčarjevega nastopa v Škofji Loki. Tam je bilo namreč polovico mladih, in ko se kot mladinski funkcionar sprašuješ, da so tem istim ljudem mladinska vrata na široko odprta, v resnici jih pa ni nikjer...«

Govekar: »Vse kaže, da nimamo v zadovoljivi meri dodelanih metod delovanja.«

Podlogar: »Mi smo si zastavili predvsem dve nalogi - preživljanje prostega časa in javno delovanje znotraj sistema. Zavedamo se tega, da nismo enakopravna družbenopolitična organizacija. Temu v prid govori, da smo odvisni od informacij, nimamo jih naprimer toliko kot komite ZK, odvisni smo tudi finančno. Znotraj vsega tega skušamo delovati in sami sebe prepričevati, da smo enakopravni in dokazovati nekaj, kar je vsem popolnoma jasno, da ni res.«

Enakopravnost, transmisija in podobni pojmi se že od nekdaj vežejo na ZSMS?

Govekar: »Enakopravnost je potrebno videti v lastnem okolju, to pa je različno.«

V bistvu ste vsi proračunski porabniki?

Peskar: »To je zelo velik faktor odvisnosti.«

Podlogar: »Vsekakor, vendar bi se vrnil na informacije, kajti znano je, da lahko odloča ali zgolj vpliva na odločitve samo, če ima kvalitativno informacijo, teh pa nimamo!«

Partija — monopol informacij

Kako se v to umešča včasih že prav neverjetna politična koordinacija, ki je (samo včasih?) sprejemala bistvene reči za svojo občino?

Podlogar: »V Radovljici je dejansko samo informativnega značaja, ne sprejema nobenih odločitev, določa zgolj govornike za posamezne prireditve, pri čemer je mladinec določen samo za prvi november, kar seveda tudi ni enakopravno - recimo za 29. november in občinski praznik se tako ve kdo bo govoril.«

ureja VINE BEŠTER

Jesenko: »Sam tu vidim problem drugje. Partija dobi s centralnega komiteja usmeritve, dobre informacije, jih potem v občini premelje in posreduje naravnost v osnovne organizacije. Dajmo roko na srce, kaj smo dobili zadnje pol leta na mizo s strani RK ZSMS? Nič!«

Podlogar: »To ni res! Dobili smo bilten informacij, programe vseh organov, česar nismo dobili doslej še nikoli!«

Peskar: »Ti verjetno misliš na drugačno vrsto informacij?«

Jesenko: »Vsekakor, mislim, da Školjč ve veliko več, kot nam pove.«

Vrnimo se še malo nazaj, na letos opravljeno delo, predvsem v Radovljici in Kranju?

Podlogar: »Omenil sem že prosti čas, kjer pa velja ocena, da nismo naredili tistega, kar smo pričakovali. Pri vsem tem ni nepomemben podatek, da v naši OK ZSMS nima nihče v zakupu delegatskega mesta, kar praktično pomeni, če se naprimer pojavi interes med igralci biljarda, zakaj ne bi imeli svojega delegatskega mesta, če se ob tej igri združuje dvesto, tristo mladih.«

Govekar: »Za Kranj ustanovitev mladinskih servisov v Trzinu in Škofji Loki zanesljivo pomeni v bližnji prihodnosti izpad znatnega dela dohodka, kajti del denarja za naše delo dobivamo prav od kranjskega mladinskega servisa. Pa ne želim s tem reči, da sem proti servisom v drugih gorenjskih občinah, ravno nasprotno, skrajni čas je že, da preidemo vsi skupaj na področje svoje ravni financiranja, ker bo šele takrat možno v polni meri zastopati in voditi svojo politiko. Dokler pa je neka DPO finančno odvisna od donatorja, pa mora vsaj v določeni meri izražati podporo politiki, ki jo ta donator sicer izvaja.«

Matjaž Peskar, predsednik OK ZSMS Jesenice: »Na Jesenicah je mogoče v tem trenutku ekvivalent partijske organizacije, kjer imajo tudi po zaslugi mladega sekretarja drugačno, sodobno miselnost, kar pa se tiče ostalih DPO, niso delali toliko, samo tudi tu se kaže odrinjenost ZSMS.«

Če omenim naše letošnje akcije - vsekakor glasilo Naprej, ki je našel svoje trdno mesto, ne samo znotraj občine, pač pa tudi znotraj regije. Nadalje, za mladinski kulturni center smo pripravili osnovne elaborate, nekako tako je tudi z radiom, ki je iz naziva mladinski prešel v naziv kranjski in s tem tudi iz naše pobude v roke SZDL, kjer pa bomo sodelovali s svojim uredništvom. Tu imamo trenutno kadrovske probleme, kajti z odhodom Boštjana Šefice, predsednika OK ZSMS Kranj, na novo delovno dolžnost, smo izgubili človeka, ki je to podrobneje spremljal. Sledi ekološki tabor Bobovek, kjer so izdali tudi posebno brošuro, akcija Sport aid, kjer smo zbrali 1,5 stare milijarde čiste ga ostanka.«

Blaž Jesenko, sekretar OK ZSMS Škofja Loka: »Partija dobi s centralnega komiteja usmeritve, dobre informacije, jih potem v občini premelje in pošlje naravnost v osnovne organizacije. Dajmo roko na srce, kaj smo mi dobili zadnje pol leta na mizo s strani RK ZSMS? Nič!«

Kaj delajo gorenjske DPO?

Našteli ste kar nekaj povsem konkretnih aktivnosti. Poskusimo vse to sinhronizirati z ostalimi štirimi bratskimi organizacijami. Kar naprej je namreč moč slišati ali prebrati, češ mladina nič ali premalo dela, vprašajmo se obratno - kaj razen papirnatih floskul resnično delajo gorenjske partija, SZDL, sindikat, borci, gledano skozi vaše oči? Nalijmo si tudi na tem področju enkrat čiste ga vina, koliko konkretnih akcij (za ljudi) so v tem letu napravile ostale štiri DPO?

Peskar: »Na Jesenicah je mogoče v tem trenutku ekvivalent partijske organizacije, kjer imajo tudi po zaslugi mladega sekretarja drugačno, sodobno miselnost. Kar se pa tiče ostalih DPO, mislim, da niso delale toliko, samo tudi tu se kaže odrinjenost mladinske organizacije, kajti vedno se govori samo o SZDL, partiji.«

Podlogar: »Delovanje sindikata mi ni znano prav v podrobnosti, (koliko dela, kaj dela, ne vem), lahko rečem, da je radovljjska SZDL bolj odprta, kot je bila, dejstvo pa je, da ne delujejo javno, tu mislim tudi različne forume.«

Na okrogli mizi so sodelovali Sašo Govekar, sekretar OK ZSMS Kranj, Marjan Svab, sekretar OK ZSMS Trzin, Rafael Podlogar, sekretar OK ZSMS Radovljica, Blaž Jesenko, sekretar OK ZSMS Škofja Loka, Matjaž Peskar, predsednik OK ZSMS Jesenice, s strani uredništva pa novinar Vine Bešter, ki je pogovor tudi pripravil za objavo. Fotografije so delo Franca Perdana.

Jesenko: »Spričo dobre garniture, ki jo ima v tem trenutku slovenska republiška politika, menim, da, kdor se je kje hotel znotraj tega poiskati, je lahko veliko naredil tudi v svoji sredini. Če govorim o škofjeljski SZDL in partiji moram reči, da sta aktivni, o borcih ne bi podrobno govoril, ker bo slej ko prej potrebno o njih kaj reči, ne da se jih bo ukinilo, marveč uredilo v neko drugačno organiziranost.«

Ostanimo še za trenutek pri republiški politiki. V kolikšni meri ste uspevali odpirati polje novim idejam, se obnašati nekonformistično, zasledovati republiški politični trend in ne iskati zgolj srednjo linijo tudi glede možnosti nadaljevanja kasnejše osebnosti, hoditi po svoja mnenja na partijski komite?

Podlogar: »Sam sem neobremenjen z različnimi političnimi igricami in mi je mogoče v tem smislu lahko. Povem pač tisto, kar res mislim. Tudi v naši depeoevski hiši ni problema, da se dobimo skupaj, se usedemo, popijemo steklenico, pojemo narezek. Saj te tam pustijo govoriti, samo osebno ne vidim prav nobenega napredka, če te samo pustijo govoriti, odločitev je pa potem drugačna.«

Rafael Podlogar, sekretar OK ZSMS Radovljica: »Tudi v naši DPO-jevski hiši ni problema, da se dobimo skupaj, se usedemo, popijemo steklenico, pojemo narezek. Saj te tam pustijo govoriti, samo osebno ne vidim prav nobenega napredka, če te samo pustijo govoriti, odločitev je pa potem drugačna.«

Govekar: »Recimo, da smo mi vedno za stopnico nižje kot naši republiški vrhovi in če vzamem pod drobnogled mladino na občinski ravni in zopet predpostavim, da smo v ospredju. Zakaj? Spoznali smo, da nove metode lahko pridejo v življenje, SZDL to že spoznava, partija pa o tem šele govori. Konkretno za Kranj ne moremo SZDL očitati, da ni nič naredila, če vemo, da se je s tem ukvarjala tri mesece in praktično v tem času ni bilo druge nič narejenega, problemi so drugje. S partijo smo imeli skupno sejo, kjer je bilo čutiti posluš za nekatere projekte.«

Lahko samo sprašujemo

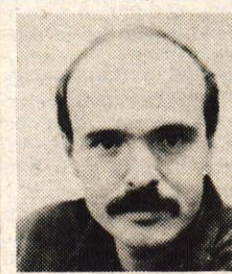
Rekel si posluš. Mar ne ostane vse prevečkrat samo pri dobrodušnem prikimavanju, stvari pa tečejo potem naprej svojo staro pot? Lahko samo sprašujemo

Govekar: »Moram reči, da so še vedno ideološke spono. Če tega pri mladini ni več ali pa je zavorni faktor 0,5 je to pri SZDL 1 in pri partiji 2. Koliko pa lahko vplivamo na odločitve preko skupščinskega sistema? Vsakodnevno vidimo, malo oziroma nič. Neprestano postavljamo vprašanja izvršnemu svetu, upravnim organom... spremeni pa se bore malo.«

Podlogar: »Zgolj za primer. Ni DPO, ne društva, ki ne bi trdili, da je potrebno volilne zakone menjati, ampak menja se jih pa ne. Ni interesa? Po drugi strani pa se lahko posamezne reči tako hitro spremenijo, da jih niti ne moreš slediti.«

Peskar: »Stvari se dajo spreminjati, morajo biti le dobro pripravljene in kot mladinske dvakrat argumentirane. Strinjam se z Govekarjem, da obstojajo zavorni faktorji.«

Igra znotraj vsega tega kakršnokoli pomebnost vlogo dosežena stopnja šolske izobrazbe, predvsem glede tako na širine kot nevezanosti na funkcionarski čas? Ni tako dolgo nazaj čas, ko so (tudi nešolani) politiki prehajali s fotelje na direktorska mesta in so tako imenovane politične tovarne še vedno žive?

Marjan Svab, sekretar OK ZSMS Trzin: »Spomnimo se, da skorajda noben trziški politik ni šel manj kot do direktorskega stolčka, pa je imel izobrazbo in izkušnje ali ne. Glede mladincev pa že nekaj generacij velja, da je moral vsak sam poskrbeti za svojo službo.«

Jesenko: »Šli bomo v tiste službe, katere smo imeli in sam se o tem ne bi na dolgo in široko pogovarjal. Verjetno pa je res, da nekdo pride na politično funkcijo tudi zaradi tega, da bi se dvignil za stopničko. Če smo čisto odkriti, cilj vsakega človeka je, da poskuša iti naprej. Greš nazaj tja, kjer si bil ali na ustrežno drugo delovno mesto, ker če se vrneš nazaj točno tja, odkoder si prišel, ljudje radi rečejo, saj si bil zanič, zato si pa prišel nazaj.«

Govekar: »Pri izobrazbi je stvar lahko tudi sledeča - poznam diplomirane ekonomiste, ki sedijo v službah in prepisujejo iz tabel, njihovi šefi pa so po izobrazbi formalno stopnjo nižje pa uspešno peljejo svoje delo. Pri politikih pa predvsem opažam problem neznanja poslušanja, ne biti vedno najpomembnejši, pač pa kdaj kakšno stvar tudi glasno vprašati in se kaj novega naučiti.«

Novi prijemi učinkovitosti

Peskar: »Zadnjih nekaj let smo obupano vpili naj se politika ne vmešava v gospodarstvo in na Jesenicah je sedaj prišlo do te stopnje, da politiki tudi tam, kjer bi hotela pozitivno vplivati na gospodarstvo, enostavno nima več avtoritete.«

Uvodoma smo se že dotaknili pomembnosti pravih informacij in s tem področja informiranja. Občinski mladinski časopisi nekaj časa delujejo pa zmanjka kadrov, denarja ali obojega. V te smeri je mogoče v določeni meri ob neobstojanju srednje šole še najbolj specifičen Trzin?

Svab: »Ta naša ljuba srednja šola, ki je ni, je pri nas stalen problem, pa naj bodo to študenti ali zagotavljanje kadrov za organe OK ZSMS. Tudi prazen prostor je pravzaprav nemogoče zapolniti, kajti gre tudi za kadrovskega potencial, odkoder lahko stalno črpaš nove ljudi. V Trzinu pa imamo prakso, da hodijo dijaki in študentje ven iz občine, kjer se glede na porazno tržiško gospodarstvo tudi zaposlujejo. Spomnimo se, da skorajda noben trziški politik ni šel manj kot do direktorskega stolčka, pa je imel izobrazbo in ustrezne izkušnje ali ne. Glede mladincev pa že nekaj generacij velja, da je moral vsak sam poskrbeti za svojo novo službo. Imamo občino z ukrepi družbenega varstva in ko se vprašaš, kdo je to zakrivil, vidiš, da so nekateri nekdanji politiki. Po drugi strani pa govorimo, češ pustimo tisto, kar je bilo, mislimo na sedanjost...«

Poglejmo malo še sedanjo organiziranost ZSMS. Iz ljubljane je moč zaslediti nekatere nove prijeme, koliko se je od tega prišlo na Gorenjskem?

Podlogar: »Mi smo se letos odpovedali sicer tradicionalnemu mladinskemu seminarju in smo se odločili za sistem javnih tribun, okroglih miz.«

Peskar: »Sam statut niti ni toliko okorel, kar dokazuje drugačna organiziranost naše občinske konference.«

Govekar: »Naša mladinska politična šola se je preimenovala v cikel okroglih miz, kjer smo udeležencem ponudili različne aktualne teme. Ob tem verjetno velja posebej omeniti miting v podporo četverici, ki je bil pripravljen v Prešernovem gledališču, kjer je bila množična udeležba predvsem starejših. Po drugi strani pa se je pokazalo, da ne gre že vnaprej zavračati vsega starega, kar nam dokazuje naša novinarska šola.«

Nimamo možnosti odločanja

Svab: »V naši občini je tradicionalni seminar še vedno oblika, ki konkretno delu občinske konference pripomore veliko. To nam dokazuje tudi nedavni seminar v Bohinju, kjer je bila posebej živahna razprava s Spomenko Hribar tako o razvpiti 57. številki Nove revije kot Bavčarjevemu Odboru.«

Podlogar: »Ravno to mislim, da je pomembno. Organizirati se moraš tako kot ustreza posamezni sredini, mi imamo naprimer, kot je znano, mladinski servis organiziran skupno.«

Jesenko: »Organiziranost je res specifična za vsako občino, da se je pokazalo tudi na našem seminarju pred desetiimi dnevi.«

Smo pri enem (večno) osnovnih problemov - kako pritegniti k delu več mladih?

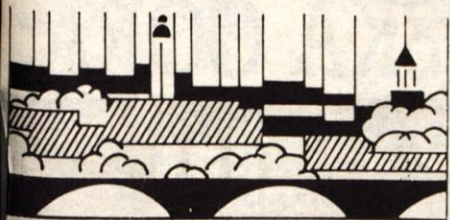
Govekar: »Samo nekaj konkretnosti: ustanovljanje enot drobnega gospodarstva, ustanovitev lige mladih managerjev, pravne posvetovalnice za mlade, akcija en topla obrok vsakemu srednješolcu...«

Počasi, kljub temu da smo pustili odprtih še celo vrsto vprašanj, ki se jih nismo niti dotaknili, poskusimo zaključiti. Koliko ste kot ZSMS v svojih mandatih resnično naredili za gorenjskega mladince? Ali ne gre zaključiti naše okrogle mize z mislijo iz uvoda, da pravzaprav sploh niste postleg, na mestih in času, kjer se odloča?

Peskar: »Praktično smo izven kroga.«

Podlogar: »Nimamo možnosti resničnega odločanja.«

Govekar: »Naše pobude zvođenijo, nobene razlike ni tudi na vsemogočih delegatskih skupščinah.«

Elita — da vam bo toplo

Elita PEPELKA na Mohorjevem klancu
IZREDNA PONUDBA
podložene jeans jakne **122.000 din**
krila **23.300 din**
termo hlače **55.000 din**

Elita — da vam bo toplo

Elita — da vam bo toplo

SKUPŠČINA OBČINE KRANJ
64000 KRANJ

OBVESTILO OBČANOM

V skladu z odlokom o pripravi dopolnitev in sprememb dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana občine Kranj, ki ga je Skupščina občine Kranj sprejela na seji dne 23. 11. 1988, bodo grafični prikazi nujnih prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana občine Kranj javno razgrnjeni od 25. 11. do 28. 12. 1988 v prostorih Upravne organizacije za urbanistično načrtovanje občine Kranj.

OSNOVNA ŠOLA PLANINA II
V USTANAVLJANJU
Kranj, Tuga Vidmarja 1

Svet osnovne šole MATIJA ČOP, p.o. razpisuje prosta dela in naloge

RAVNATELJA ŠOLE
za dobo 4 let

Pogoji: Kandidati morajo izpolnjevati pogoje 137. člena Zakona o osnovni šoli — imeti morajo ustrezno izobrazbo pedagoške smeri in najmanj 5 let izkušenj v vzgojno-izobraževalnem delu.

Poleg gornjih pogojev morajo kandidati izpolnjevati pogoje moralno-političnih lastnosti, ki jih določa družbeni dogovor o kadrovske politiki v občini Kranj.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite najkasneje v 8 dneh po objavi na naslov: Osnovna šola Matija Čop, p.o. Kranj, Tuga Vidmarja 1 — "za razpisno komisijo".

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA
OSNOVNE ŠOLE LUCIJAN SELJAK KRANJ

Razpisuje:

1. UČITELJA ZEMLJEPISA za nedoločen čas - od 30.1.1989 dalje

1 UČITELJA MATEMATIKE ALI MATEMATIKE-RAČUNALNIŠTVA za določen čas

(nadomeščanje delavke v času porodniškega dopusta).
Nastop dela 19.12.1988.

1 PEDAGOGA za določen čas

(nadomeščanje delavke v času porodniškega dopusta).
Nastop dela 4.1.1989. Kandidat mora biti diplomirani pedagog.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na OS Lucijan Seljak, Šolska ul. 3, Kranj.

O izidu izbire bodo vsi kandidati obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

TOVARNA POHIŠTVA
AJDOVŠČINA

V SALONU POHIŠTVA
V PRIZIDKU
VEČNAMENSKE
DVORANE PPC
GORENJSKI
SEJEM KRANJ
LIPA
POHIŠTVO

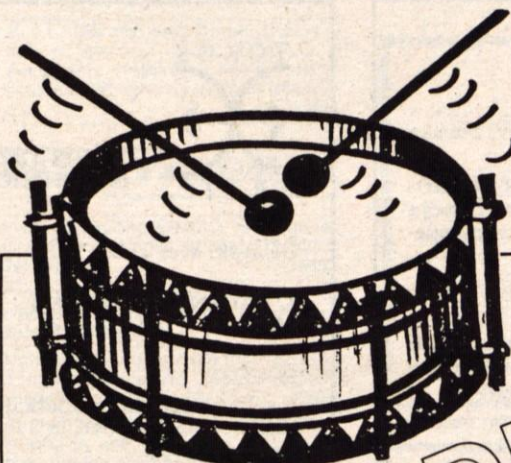
ZA PRIJETNO POCUTJE
V VAŠEM DOMU

VIDE@BLUE

VIDEOTEKA
KRANJ

VALJAVČEVA 29
Tel.: (064) 21-882
64000 KRANJ

PON - PET
16.30 - 19.30
SOB. 9.00 - 14.00

TRŽNI DNEVI
DNEVI UGODNIH NAKUPOV
7., 8. in 9. decembra 1988

pri nakupu z gotovino
v vrednosti nad 100.000 din
vam za vse ponujeno blago
v blagovnici nudimo

10 % POPUST!

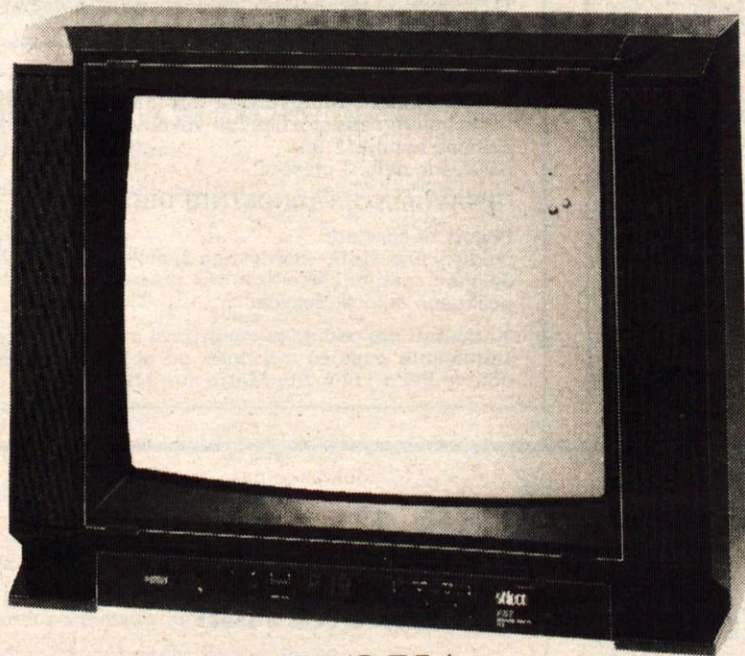
Priporoča se ASTRA blagovnica Kranj

Blagovnica
Kranj

TRŽNI DNEVI

NOVO **Seleco**

NOVA
TELEVIZIJSKA STVARNOST

Konsignacijska prodaja: MERKUR Kranj, tel. (064) 26-461
LESNINA Kranj, tel. (064) 26-076

PRIMEX
nova gorica p.o.

**DENARJA S
NE MEČITE SKOZI OKNO**

NE MEČITE DENARJA SKOZI OKNO!
IZOLIRAJTE S TERVOLOM!

Prihranek?

☐ DA

Tervol zmanjša izgubo toplote tudi za 35 %. Pri enodružinski hiši lahko letno prihranite od 1000 do 1500 l kurilnega olja. Kasnejši prihranek je torej vaš čisti dobiček.

Zaščita pred hrupom?

☐ DA

Tervol je odličen zvočni izolator zaradi visokega notranjega dušenja.

Neprodušna izolacija?

☐ NE

Tervol je parapropusten, zato preprečuje nabiranje vlage v izoliranih zidovih.

Vpijanje vode?

☐ NE

Tervol ne vpija vode in s tem ne zmanjšuje svoje toplotne izolacijske sposobnosti.

Gorljivost?

☐ NE

Tervol ne gori, je obstojen pri temperaturah preko 800°C in zadržuje ogenj.

Pokličite tel. (061) 315 477
ali tel. (061) 323 167
ali pa nam pošljite kupon na:
Termika Ljubljana
Kamniška 25
61000 Ljubljana
marketing

in poslali vam bomo
informacijski material.
ime
priimek
ulica
kraj

TRGOVSKO GOSTINSKI CENTER

KRANJSKA GORA

BLAGOVNICA

Trgovska DO Kranj, Poštna 1

V BLAGOVNICI BO BOGATA IZBIRA ŠPORTNE OPREME, OBLAČIL ZA PROSTI ČAS, OBUTVE, KONFEKCIJE, PLETENIN, USNJENE GALANTERIJ, KOZMETIKE, KRISTALA, ZLATNINE IN SPOMINKOV

IKOS KRANJ
Savska c. 22
64000 KRANJ

IKOS Kranj, Industrija kovinske opreme in strojev, Savska cesta 22

STE DIPLOMIRANI INŽENIR ALI INŽENIR ELEKTROTEHNIKE - šibki tok in si želite kreativnega dela na razvoju elektronske opreme strojev, v prijetnem okolju, se nam oglasi.

Smo kolektiv, ki ve, kaj hoče, zato se uveljavlja z uspešnim poslovanjem in kakovostjo svojih izdelkov.

Poleg stimulativnega osebnega dohodka, vam nudimo tudi stalno izpopolnjevanje na strokovnem in računalniškem področju ter pomoč pri reševanju stanovanjskega vprašanja.

Delo združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom in poizkusnim delom 12 tednov.

Pokličite nas na telefon 064 26-961 int.20, ali pošljite prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov »IKOS« KRANJ, Savska c. 22.

GIDOR

GIDOR GORENJA VAS
64224 GORENJA VAS

GIDOR Gorenja vas, razpisuje na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge:

ORODJARJA

Pogoji: končana IV. stopnja kovinske stroke - smer orodjar in 2 leti prakse.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: »GIDOR« 64224 Gorenja vas.

SOZ PROJEKT, p.o. KRANJ

Zbor združnikov razpisuje prosta dela in naloge:

1. VODENJE DELOVNE ENOTE UNEC

Pogoji:

- VI. ali V. stopnja izobrazbe ekonomske ali tehnične smeri
- 1 leto delovnih izkušenj in smisel za opravljanje komercialnih del
- trimesečno poskusno delo

2. TEHNIČNO VODSTVENA DELA, KOMERCIALA, KOOPERACIJA

Pogoji:

- VII. ali VI. stopnja izobrazbe strojne ali druge ustrezne smeri
- trimesečno poskusno delo

3. VODENJE FINANC IN RAČUNOVODSTVA

- VI. ali V. stopnja izobrazbe ekonomske smeri
- delovne izkušnje pri opravljanju finančno-računovodskih del
- trimesečno poskusno delo

4. OPRAVLJANJE TEHNIČNO-ADMINISTRATIVNIH DEL

- Pogoji: VI. ali V. stopnja izobrazbe ekonomske ali administrativne smeri
- trimesečno poskusno delo

Kandidati, ki izpolnjujejo razpisne pogoje, naj pisne ponudbe z dokazili pošljejo v 8 dneh od dneva objave na zgornji naslov.

TOKOS

TOKOS TRŽIČ
64290 TRŽIČ

Delavski svet Tokos Tržič razpisuje prosta dela in naloge

1. VODENJE FINANČNO - RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA

POGOJI:

Visoka izobrazba in 3 leta delovnih izkušenj ali višja izobrazba ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih.

Sposobnost vodenja in organiziranja dela.

2. VODENJE TEHNIČNEGA SEKTORJA

POGOJI:

visoka izobrazba strojne smeri in 3 leta delovnih izkušenj ali višja izobrazba strojne smeri in 5 let delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih.

Sposobnost vodenja in organiziranja dela.

Poleg navedenih pogojev, morajo kandidati izpolnjevati še druge, z družbenim dogovorom o izvajanju kadrovske politike v občini Tržič, predpisane pogoje.

Izbrana kandidata bosta imenovana za 4 leta.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: TOKOS TRŽIČ, Cankarjeva 9, 64290 TRŽIČ.

KLADIVAR

Industrijska c. 2
ŽIRI

Razpisna komisija pri delavskem svetu v skladu z določbami statuta delovne organizacije razpisuje dela oziroma naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

Za individualni poslovodni organ je lahko imenovana oseba, ki poleg pogojev določenih z zakonom, izpolnjuje še naslednje pogoje:

- da ima višješolsko ali srednješolsko izobrazbo tehnične, ekonomske oziroma pravne smeri,
- da ima najmanj 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj pri samostojnem opravljanju del oziroma nalog v gospodarstvu
- da ima pravičen in ustvarjalen odnos do uveljavljanja samoupravljanja in da je družbenopolitično aktiven,
- da je pri svojem delu uspešen in pokazal vodstvene in organizacijske sposobnosti,
- da izpolnjuje pogoje, ki jih zahteva Družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v občini Škofja Loka,
- izbrani kandidat bo na razpisna dela oziroma naloge imenovan za mandatno dobo 4 let.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev na naslov »Kladivar« Žiri, Industrijska c. 2, Žiri, s pripisom »za razpisno komisijo«, v osmih dneh po objavi razpisa. Nepopolnih in nepravilnih prijav razpisna komisija ne bo upoštevala.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v osmih dneh po sklepu delavskega sveta o imenovanju.

CENTER SREDNJEGA USMERJENEGA IZOBRAŽEVANJA JESENICE

Svet Centra srednjega usmerjenega izobraževanja Jesenice razpisuje prosta dela in naloge:

1. SKLADIŠČNIK ORODJA

za nedoločen čas s polnim delovnim časom

2. SKLADIŠČNIK MATERIALA

za določen čas s polovičnim delovnim časom

Pogoji za sprejem:

- končana srednja izobrazba IV. stopnje ene izmed smeri:
- kovinarska, elektro, trgovska stroka s tehničnim blagom
- 1 leto delovnih izkušenj

Za prosta dela in naloge pod točko 1. zahtevamo 3-mesečno poskusno delo. Dela pod točko 2. so primerna tudi za upokojenca.

Prijave pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Svet Centra srednjega usmerjenega izobraževanja Jesenice, C. bratov Rupar 2, Jesenice. Priložite tudi dokazila o izobrazbi. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh od sprejema sklepa Sveta.

SGP TEHNIK ŠKOFJA LOKA STARA CESTA 2

TOZD Komunalne dejavnosti

Razpisna komisija razpisuje proste delovne naloge s posebnimi pooblastili

VODENJE FINANČNO RAČUNOVODSKE SLUŽBE TOZD

Pogoji:

- višja izobrazba ekonomske stroke in 3 leta delovnih izkušenj
- ali
- srednja izobrazba ekonomske stroke in 5 let delovnih izkušenj
- izpolnjevanje pogojev, določenih z družbenim dogovorom o enotnih merilih kadrovske politike v občini Škofja Loka
- gospodarska razgledanost
- izpolnjevanje splošnih in posebnih pogojev, predvidenih za to delo in naloge

Kandidati naj pošljejo pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v zaprti pisemski ovojnici z oznako "za razpisno komisijo" na naslov SGP Tehnik Škofja Loka, Kidričeva 43/a, v roku 15 dni od objave.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 15 dni po izbiri.

TOVARNA OBUTVE PEKO TRŽIČ
Ste Marie aux Mines 5
64290 TRŽIČ

Delovna skupnost skupnih služb Tovarne obutve Peko n.s.o. Tržič objavlja v splošnem sektorju dela in naloge

OPRAVLJANJE GASILSKIH DEL

Pogoji za sprejem:

- poklic: gasilec - zahtevana 4. stopnja izobrazbe funkcionalno znanje: izpit za voznika C kategorije
- delovno znanje: 1 leto
- poskusno delo: 3 mesece

OPRAVLJANJE VARNOSTNIH DEL

Pogoji za sprejem:

- poklic: varnostnik - zahtevana 2. stopnja izobrazbe delovno znanje: 1 leto
- poskusno delo: 2 mesece

Kandidati naj oddajo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: Tovarna obutve Peko Tržič, Ste Marie aux Mines 5.

IZBRALI SO ZA VAS

V MERKURJEVI prodajalni GLOBUS v Kranju vam nudimo veliko izbiro motornih žag TOMOS Koper
POSEBNA UGODNOST NAKUPA JE PLAČILO NA PET OBROKOV BREZ OBRESTI.

lesnina Kranj

salon pohištva na Primskovem

● vam nudi izredno ekonomična svetila »FLUO«. Svetila so namenjena za osvetlitev notranjih in zunanjih prostorov.

Če bi vsako gospodinjstvo v Jugoslaviji imelo samo eno tako svetilo, bi bil prihranek na električni energiji za eno elektrarno Džerdap.

● Pri gotovinski prodaji kuhinj Gorenje v vrednosti nad 3,650.000 din (brez vgrajenih elementov bele tehnike), vam v času akcije podarijo hladilnik Gorenje.

● Poleg navedenega vam Lesnina nudi nakup pohištva na obročno doplačevanje na 3, 6 in 12 mesecev.

Prevoz pohištva do 30 km je brezplačen.

MALI OGLASI

tel.: 27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodaj barvni TV Ei Niš. Goriče 7, Golnik 18608
Prodaj glasbeni stolp dainich, 2 x 20 W (dvojni kasetofon), nov, deklariran, ugodno prodaj. Mlaška c. 57, Kranj - Mlaka 18602
Prodaj hobi KOMBINIRKO mio stanard. Tel.: 66-091 18608
Prodaj TRAKTOR ferguson 539 in ferguson 535, škroplilnico metalna-rau, PUHALNIK tajfun in TROSILNIK gnojila creina vicon. Trilar, Okroglo 6 18627
Prodaj 4 KOLEKTORJE in vso dodatno opremo za montažo. Fic, Zg. Bitnje 108 18630
Prodaj molzni STROJ alfa laval. Tel.: 04-011 18635
Prodaj KASETOFON sansui D 90, ojačevalec fischer CA 38 in bokse. Tel.: 51-707 18649

V vaš dom, gostinski lokal, izložbo prihaja NOVO LETO!
ZA PRIJETNO VZDUŠJE, LEP IZGLED POSKRBITO MI Z NAŠIM ALI VAŠIM MATERIALOM.
Aranžiranje, okrasitev, darila za goste: tel.: 25-722

Prodaj skoraj nov KASETOFON Philips in kiperbusch ŠTEDILNIK. Smrekar, Kamna gorica 76, tel.: 79-571 18651
Prodaj SYNTHESIZER roland junio 106. Drago Benedičič, Galetova 12, Kranj, tel.: 25-259 18654
Prodaj TRAKTOR tomo vinkovič (motokultivator) in trajnožarečo PEČ. Tel.: 06-935, Kavčič, Dražgoše 13, Železniki 18657
Ugodno prodaj brezhiben barvni TV Iskra azur, star 3 leta in pol. Tel.: 74-560 18660

Prodaj glasbeni STOLP benytone, 2 x 70 W. Tel.: 42-687 18677
Prodaj barvni TV iskra na daljinsko upravljanje, star 4 leta. Tel.: 81-837, od 16. do 19. ure 18681
Ugodno prodaj APARAT za regeneriranje in popravilo TV ekanov. Tel.: 33-069 18687
Prodaj TRAKTOR TV 732, letnik 1981, s hidravličnim volanom. Tel.: 44-133 18688
PRALNI STROJ gorenje PS 663 bio, generalno obnovljen, z garancijo, prodaj. Tel.: 42-058 18690

GRADBENI MATERIAL

Električne OMARICE, zunanje in notranje, kompletno opremljene, prodaj 30 odstotkov ceneje. Tel.: 061/213-244 18373
Prodaj suh žagan LES - smreka, bor, deb. 25 in 50 mm. Naslov v oglašnem oddelku. 18652

KUPIM

Kupim polavtomatski SADILEC krompirja kirchner in IZKOPALNIK polak. Tel.: 0601/73-642, po 15. uri 18555
Kupim TELETA, starega do 7 dni. Tel.: 79-615 18609
Kupim smrekovo ŽAMANJE za kurjavo. Tel.: 45-497 18686

ŽIVALI

Prodaj BIKCA, starega 6 tednov, za zakol. Jerala, Podbrezje 218 18567
Prodaj BIKCA frizijca, starega 3 tedne. Jamnik, Žabnica 8 18597
Prodaj KRAVO simentalco, tretje tele, z ali brez. Sr. vas 26, Bohinj 18598
Prodaj 4 tedne staro TELIČKO simentalco. Suha 16, Kranj 18601
Prodaj BIKCA, starega 9 tednov, za zakol ali rejo. Sitar, Ljubno 108 18610
Prodaj PRAŠIČA za zakol. Breg 14, Preddvor 18617
Prodaj PRAŠIČA po izbiri. Marija Sajovic, Šenčur, Mlakarjeva 43 18619
Prodaj 10 dni starega BIKCA. Tel.: 51-559 18697

Prodaj mlade breje OVCE in OVCE z jagnjeti. Stara Fužina 10, tel.: 76-448 18634
Prodaj visoko brejo KRAVO frizijko, 2. tele in drobni KROMPIR. Praprotna polica 24, Cerklje 18653
PRAŠIČE 20 do 180 kg težke prodaj. Stanonik, Log 9, Šk. Loka 18656
Prodaj 1 teden staro TELIČKO simentalco. Ovsišče 24, Podnart, tel.: 70-238 18658
Prodaj TELIČKO simentalco v 8. mesecu brejosti. Tel.: 45-368 18662
Prodaj 10 dni stara TELETA. Urbanc, Goriče 24 18666
Prodaj PRAŠIČA za zakol. Smokuč 5, tel.: 80-521 18667
Prodaj teden dni staro TELIČKO simentalco. Tel.: 27-791 18674
Prodaj polovico KRAVE. Breg 11, Preddvor 18679
Prodaj 7 tednov stare PRAŠIČKE. Sodnik, Pivka 9, Naklo 18685
Prodaj PRAŠIČE za zakol in 14 dni staro TELIČKO simentalco. Češnjavek 5, Cerklje 18693

STANOVANJA

Na Jesenicah prodaj novejšo etažno 2-sobno STANOVANJE in garažo v garažni hiši. Ponudbe na tel.: 82-765 18648
V najem oddam 100 kvad. m. stanovanjske površine in prtiličju, primerno poslovne prostore. Šifra: KS KRANJ - CENTER 18695

VOZILA

Prodaj GOLF JGLD, letnik 1984. Aljančič, Kovor 16, tel.: 57-424
Prodaj Z 101, letnik 1978. Ciril Matko, C. Jaka Platiša 7, tel.: 39-215
Z 750, letnik 1979, registriran do novembra 1989. Naklo, P. Medetovec 28 18599
Prodaj Z 101, letnik 1976. Štular, Galetova 22, Kranj - Kokrica 18605
Prodaj Z 126 P, generalno obnovljen, letnik 1977. Tel.: 44-118 18606
Z 101 GTL, letnik 1984, dobro ohranjeno, prodaj za 12 mio. Tel.: 27-935 18611
Prodaj Z 101 GTL 55, letnik 1986. Informacije na tel.: 78-446, po 17. uri 18612
Prodaj VW 1303 J, letnik 1975, neregistriran. Cena 150 SM. Mežnarec, Hraše 27/b, Lesce 18613
Prodaj R 4 TL, letnik 1977, za 300 SM. Suhadole 12, Komenda 18620
Prodaj MERCEDES 200 D, letnik 1975. Kos, Reševa 11, Kranj, tel.: 26-152 18629
Prodaj NISSAN micra, letnik september 1987. Tel.: 50-272 18632
Prodaj Z 126 P, letnik 1978, registriran do 30. 8. 1989. Tel.: 80-466 18633
Ugodno prodaj motorno KOLO tomos 15 SLC, letnik oktober 1985. Tel.: 74-938 18638
Prodaj R 4 za 3,5 mio, registriran do oktobra 1989. Tel.: 73-529 18639
PEUGEOT 404, prodaj po delih. Informacije na tel.: 82-193 18640
Prodaj Z 101, letnik 1981. Tel.: 24-717, po 15. uri 18642
Prodaj osebni avto CITROEN GS 1,3, letnik 1980. Tel.: 064/622-667 18643
Prodaj Z 750, letnik 1982. Trata 25, Šk. Loka 18644
Prodaj GOLF, letnik 1982 (bencin). Tel.: 064/622-353 18646
Ugodno prodaj GOLF diesel, letnik 1986, rdeč, garažiran in 5 ton SENA. Dvorje 56, tel.: 42-037 18670
Ugodno prodaj BMW 2500, s plinsko napravo, rahlo karamboliran. Tel.: 064/631-597 18675
Prodaj DIANO, letnik 1979, celo ali po delih. Tel.: 73-695 18676
Prodaj dobro ohranjeno Z 101 mediteran 1300, letnik 1981. Ogled vsak dan popoldan. Gregorič, Begunje 15/a 18680
Prodaj JUGO 45 A, letnik 1986, registriran do oktobra 1989. Čičič, Stara loka 58/a, Škofja Loka 18682
Prodaj JUGO 45 A, letnik 1986. Tel.: 44-133 18689

ZAPOSLOTITVE

Berete oglase, premišljujete, pa se do sedaj ne morete odločiti. Zdaj vam ponujamo izdelek, ki je nujno potreben vsaki družini in je dosegel že razna priznanja doma in v tujini. Pogoji: avto in vikendi. Tel.: 68-760 18571
Zaradi povečanega obsega, osiovanja in vse večjega povpraševanja pri prodaji najnovejših svetovnih uspešnic (ATLAS SVETOVNE ZGODOVINE, ENCIKLOPEDIJA ROČNIH DEL itd.) imamo še prosta hobnorna delovna mesta - ZASTOPNIK. Prijave na tel.: 73-349, izključno od 9. do 12. ure 18604

Dekle ali mlajšo upokojeno za nekaj ur dnevno, takoj zaposlim v kuhinji. Gostilna Slavka Marinšek, Podbrezje 36, tel.: 70-518 18618
Honorarno zaposlimo potnika za prodajo priročnikov, enciklopedij in zdravstvenih vodnikov. Šifra: ODLIČEN HONORAR 18655
V Kranju zaposlim KV šiviljo. Šifra: JANUAR 18671
Iščemo PRODAJALCE (omejeno število) za 20 dnevno akvizitersko prodajo Novoletnega artikla. Tel.: 22-276, zjutraj in zvečer 18672

IZGUBLJENO

25. 11. 1988 sem pred Domom Kokrške čete v Šenčurju izgubil denarnico z dokumenti. Najditelja prosim, da jo proti nagradi vrne na naslov v denarnici. 18621

RAZNO PRODAJ

Prodaj klasično KITARO, razne gobeline in star singer ŠIVALNI STROJ. Tel.: 34-280 18600
Prodaj SENO, šrotar in prikolico za osebni avto. Jože Božič, Kranjska c. 25/a, Radovljica 18650
Ugodno prodaj otroško POSTELJICO z jogijem, avtosedež, športni voziček. Hladnik, Pot v Bitnje 16, Kranj 18659
Prodaj nov kiperbusch ŠTEDILNIK, srednji in nov špindel za cirkular, 30 mm. Vrečec, Oprešnikova 27, Kranj 18673
Ugodno prodaj novo žensko krzveno JAKNO, avstralska ovca, št. 40, za 50 SM in ustrojeno telečo KOŽO za 30 SM, SMUČI RC 200 cm z vezmi marker za 20 SM, smuči RC 190 cm z vezmi tirolja za 10 SM, PEČ za etažno centralno ogrevanje 17.000 kal. za 50 SM. Tel.: 51-960 18692
Prodaj hrušove HLODE in manjšo MLATILNICO z odvodom za prah. Tel.: 70-204 18696

STAN.OPREMA

Samo 40 SM daj in odpelji: raztegljiv KAVČ, 2 fotelja, mizo in konjsko kožo za tla. Tel.: 26-320 18614
Prodaj malo rabljen kiperbusch. Tel.: 42-588 18622
Prodaj termoakumulacijsko PEČ, zapakirano, 3,5 kW, za 50 SM. Tel.: 77-219, popoldan 18631
Prodaj dve leti staro SPALNICO. Tanšek, Frankovo nas. 155, Šk. Loka, tel.: 064/633-022 18641
Prodaj kiperbusch ŠTEDILNIK, nov, rjav. Tel.: 064/633-172 18645

POSESTI

Prodaj 0,6 ha GOZDA, KO Žabnica - Crngrob. Telefon (064) 21-914 - popoldne.
Prodaj GARAŽO na Laborah. Tel.: 33-800 18684

OBVESTILA

ROLETE, žaluzije, zasteklitev balkonov in teras, aluminij okna in vrata, aluminij predelne stene, večja popravila rolet in žaluzij naročite ŠPILERJEVIM, Gradnikova 9, Radovljica, tel.: (064) 75-610 17519
Popraviljam vse vrste tranzistorskih sprejemnikov, gramofone, kasetofone. Mandeljčeva pot 3/a (Švabska vas) 18249
Cenjene stranke obveščam, da zopet lahko naročijo rolete, žaluzije v vseh barvah, dimenzijah in izvedbah. Sprejemam naročila za zaves vseh vrst (rolo, lamelne, plese). Ugodna cena, dobavni roki. Cena zagotovljena od naročila do montaže. ROLETARSTVO NOGRAŠEK, MILJE 13, 64208 ŠENČUR, tel.: 061/50-720 18623

OSTALO

Prodaj AMC posodo. Tel.: 37-536 18595
Prodaj drobni KROMPIR in REPO. Visoko 14 18603
Poceni prodaj novo žensko krzveno JAKNO volk, št. 40. Tel.: 74-509 18624
Prodaj polarno LISICO. Tel.: 48-597 18626
Prodaj proseno domačo KAŠO. Zg. Brnik 17 18628
Iščem inštruktorico za poslovno matematiko. Tel.: 34-634 18647
Prodaj semenski KROMPIR igor in jake. Tel.: 45-000 18661
STATVE za ročno tkanje blaga (80 cm) prodaj. Metoda, Češnjica 20, Podnart 18663
Inštruiram angleščino za vse stopnje. Tel.: 35-301 18694

ZAHVALA

Ob zadnjem slovesu naše dobre mame, stare mame, prababice, sestre, tašče, tete in svakinje

ANE GOLOB

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje ter spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala zborovodji prof. Demšarju, pevcem KUD Ivan Cankar Sv. Duh ter pevcem cerkvenega zbora. Lepa hvala g. župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat hvala.

VSI NJENI

Virmaše, 19. novembra 1988

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mame, stare mame in prababice

FRANČIŠKE STARE

roj. Kokalj

se iskreno zahvaljujemo nadvse dobrim sosedom in vaščanom za pomoč v težkih trenutkih, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Zahvala velja tudi dr. Koselju in sestri Križnarjevi za zdravljenje, enako velja pevcem za lepo petje in častiti duhovščini za lepo opravljen pogrebni obred.

ŽALUJOČI: Vsi njeni

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila draga mama in stara mama v 81. letu starosti

EMA OVSENEK

Od nje se bomo poslovili v torek, 6. decembra 1988, ob 15. uri na pokopališču v Kranju.

Sin Bruno in vnuka Robert in Miran

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

JANKA PINTARJA

se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in izraze sožalja. Iskrena hvala sosedom za nesebično pomoč, dr. Habjanu za zdravniško nego, g. župniku za opravljen obred, lovcem LD Sorica in sosednjih družin za spremstvo na zadnji poti.

VSI NJEGOVI

Sorica, 1. decembra 1988

TEKSTILINDUS KRANJ

Sektor za družbeni standard

Na podlagi sklepa 14. redne seje DJS DO z dne 22.11.1988 oddamo v najem

POSLOVNE PROSTORE

V Delavskem domu v Kranju, Delavska 19

jedilnica	106,2 m ²
kuhinja	73,7 m ²
shramba + hodnik	52,3 m ²
točilnica	57,1 m ²

skupaj prtiličje	289,3 m ²
klet + hodnik	98,4 m ²
skupaj prtiličje + klet	387,7 m ²

Prostori so primerni za gostinsko dejavnost, mirno obrt ali skladiščne prostore.

V najem se lahko oddajo tudi posamezni sklopi prostorov, odvisno od potreb ponudnika in interesov DO.

Prijave sprejemamo v roku 10 dni po objavi.

Titov trg 4 b
34220 ŠKOFJA LOKA

SOZD Alpetour Škofja Loka razpisuje na podlagi sklepa delavskega sveta Creina Alpetour, DO za proizvodnjo in servisiranje kmetijske mehanizacije Kranj dela in naloge

POMOČNIKA PREDSEDNIKA KPO ZA EKONOMSKO POMOČNOST - VODJA KOMERCIALE

Poleg pogojev, predpisanih v 511. čl. ZZD in pogojev iz družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v občini, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka ali višja izobrazba ekonomske ali strojne smeri
- 5 let ustreznih delovnih izkušenj,
- aktivno znanje enega svetovnega jezika,
- zunanje trgovinska registracija.

Za opravljanje razpisanih del in nalog bo izbrani kandidat imenovan za 4 leta z možnostjo ponovnega kandidiranja.

Pisne ponudbe z opisom dosedanjih izkušenj in dokazilo o izpolnjevanju zahtevanih pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: SOZD Alpetour, kadrovski sektor Škofja Loka, Titov trg 4 b, z oznako »za razpis«.

Delavski svet se bo o izbiri kandidata odločil v 60 dneh po končanem zbiranju prijav. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh.

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš sodelavec v poköju iz tozda Vzdrževanje in energetika

VINKO ZAPLOTNIK

roj. 1913

Od njega smo se poslovili v soboto, 26. novembra 1988, ob 15. uri na kranjskem pokopališču.

Sindikalna organizacija
SAVA KRANJ

V SPOMIN

Tiho in mirno h grobu pristopite in večni mir mu zaželite...

Mineva že peto leto, kar nas je zapustil naš sin, mož, oči, brat in stric

FRANCI ŽIBERT

Hvala vsem sorodnikom, prijateljem in sodelavcem v Merkur-Globus Elektro, ki se ga na kakršenkoli način spominjate.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, ata in starega ata

JOŽETA MANFREDA

Fepita z Bohinjske Bele

se iskreno zahvaljujemo sosedom za pomoč, sorodnikom, znancem in prijateljem za darovano cvetje. Posebej srčna hvala medicinski sestri Danili Vidic iz ZD Bled za nesebično pomoč v zadnjih mesecih njegove bolezni.

ŽALUJOČI: žena in oiroci z dr. žinami

Bohinjska Bela, 23. novembra 1988

DELO

Izredna seja PK ZK Kosova: različne ocene

So bili shodi Albancev novembra na Kosovu kontrarevolucija ali samo množična zbiranja? — Polarizacija mnenj 45 razpravljalcev

OD NAŠEGA DOPISNIKA

Priština, 4. decembra — So bili novembrski dogodki v Prištini (od 17. do 21. novembra) kontrarevolucija ali masovna zbiranja, so bila v znamenju podpore ZK Jugoslavije in ZK Kosova ali ne? To je bilo osrednje vprašanje današnje izredne seje PK ZK Kosova, ki se je končno, po nekajkratnih preložitvah, po številnih sestankovanih in posvetovanjih sestel danes opoldne. Natančnega odgovora, vsaj dosedanja tok seje, še ni ponudil oziroma dal. Toda, kot je razbrati iz razprav, je polarizacija na nacionalni podlagi v PK po novembrskih dogodkih 1988 v Prištini še večja in ostrejša.

Ni težko razbrati, da del pokrajinskega komiteja zagovarja tezo, da so masovna zbiranja Albancev v dneh od 17. do 21. novembra v bistvu bila jugoslovansko in socialistično usmerjena, še posebej v prvih dneh, ko je v masi zbranih ljudi bilo precej več delavcev. Tega tudi ne more negirati dejstvo, da se je v zadnjih dneh socialna sestava zbranih spremenila, saj se je zmanjšalo število delavcev, zato pa se je povečalo število učencev in študentov, ter da je zbiranje zaradi nekaterih nekontroliranih izpadov dobilo značilnosti demonstracij. To je že v uvodu k razpravi dejal tudi Džumbret Selmani, vršilec dolžnosti sekretarja predsedstva PK ZK Kosova. Na drugi strani pa so se pojavljala mnenja in razprave, da so bila »masovna zbiranja« vse prej kot samo le to, saj so bila dobro organizirana, vodena po »dobro napisanem scenariju«, in še zda-

leč ne tako naivna, kot jih nekateri želijo prikazati.

Pred začetkom razprave na današnji izredni seji PK ZK Kosova, ki so jo nekateri novinarji poimenovali Zimmermanova drama (po režiserju westerna uspešnice Točno opoldne) je zbranim govoril Remzi Kolgeci, ki je med drugim dejal, da ste za spor potrebna dva, prav tako pa sta potrebna dva za pomiritev in za spravo.

Razpravljalci so si bili enotni — vsaj večina — da je na Kosovu skrajni čas, da prebivalci, Albanci, Srbi, Črnogorci, Hrvati, Turki, Romi, končno spoznajo, da nacionalna izločanja vodijo zgolj v ustvarjanje novih mednarodnih napetosti. Da je res tako, sta že v začetku razprave, za katero se je prijavilo 45 raz-

pravljalcev, menila Baskhi Bissari in Adem Hasenaj. Njuno razpravo bi lahko strnili v dejstvo, da če se bori vsaka stran v katerikoli večnacionalni skupnosti (še posebej je za to značilno za Kosovo) le za svoje pravice in svobode, potem je jasno, da so ji vse druge strani sovražnice.

Razprave »druge« strani bi lahko strnili v besede Jordana Kostića, ki je spomnil na žvižge Sinanu Hasaniju članu predsedstva SFRJ, na parole »Kosovo republika«, »Ne spreminjamo ustave, ki jo je napisal Tito« in podobno. Srbi in Črnogorci na Kosovu namreč menijo, je dejal Kostić, da so razmere na Kosovu rezultat nacionalnega podvajanja, za katero pa je krivo izključno politično vodstvo Kosova.

Kljub pričakovanjem — vsaj albanskega dela kosovskega življa — na današnji izredni seji vsaj za sedaj niso razpravljali o kadrovskih spremembah oziroma o preklicu odločitev s prejšnje seje pokrajinskega komiteja, ko sta s položaja odstopila Kaqusha Jashari in Azem Vllasi. O kadrovskih »spremembah«, je spregovoril le uvodničar Džumbret Selmani, ki je med drugim dejal, »da bi bil kolektivni odstop predsedstva PK ZK Kosova (kar nekateri zahtevajo) povsem nesprejemljiv. Zato smo se odločili za ugotavljanje posamične odgovornosti članov predsedstva«. O tem bodo spregovorili — kot smo izvedeli — na naslednji seji PK ZK Kosova. Sicer pa je danes na Kosovu mirno.

Dejan Vodovnik

Sklepni izlet na Tisje

Kranj, 5. decembra - Kranjsko planinsko društvo, ki je letos organiziralo že blizu petdeset izletov, prireja to nedeljo, 11. decembra 1988, še zadnjo skupno turo. Planinci se bodo pod vodstvom Slave Obradovič in Igorja Kloarja udeležili 8. spominskega pohoda na Tisje. Iz Kranja se bodo odpravili z vlakom ob 5. uri in 44 minut do Litije. Na poti bo 3 do 4 ure zmerne hoje, za katero zadostuje običajna planinska oprema, priporočajo pa tudi smučarske palice. Na kontrolni točki, na Tisju, bo moč dobiti čaj, na cilju v Veliki Kostevnici pa tudi hrano. Prijave za izlet niso potrebne, saj si bo vsak udeleženec sam kupil vozno karto.

S.

Občinski praznik je blizu

Telefoni so še gluhi

Škofja Loka, 4. decembra - Do praznika škofjeloške občine, ki bo čez dober mesec dni, naj bi po obrob-nih mestnih naseljih proti Kranju in Ljubljani ljudje dobili okroglo tisoč novih telefonskih priključkov. Praznik je skoraj tu in po številnih tehničnih napakah, ki so jih menda odkrili delavci PTT Kranj na novih krajevnih omrežjih, se ljudje, zlasti v krajevni skupnosti Sv. Duh, boje, da se bo priključitev zavlekla in da zbrana vsota denarja ne bo zadoščala. Kako je s tem, smo vprašali na tri različne konce.

V krajevni skupnosti Sv. Duh so povedali, da jim je PTT oziroma komisija za odpravo pomanjkljivosti na telefonskem omrežju dala rok 30. november, ko naj bi izvajalci omrežja popravili vse tehnične napake, nakar bi lahko iskali vsa potrebna ostala dovoljenja za priključitev. Žal s popravili za nekaj dni zamujajo, kljub temu pa upajo, da s tem ne bodo sprožili tudi zamude pri priklopljanju telefonov ter bistvenih podražitev. Ljudje so denar že zbrali in je obrestovan, tako da skoraj zagotovo dodatnih stroškov ne bodo več imeli.

V PTT Kranj so interni tehnični pregled omrežja že opravili, zdaj pa za Sv. Duh čakajo na uporabno dovoljenje, ki ga izda-

ja občinski upravni organ in na različna soglasja. Brez uporabnega dovoljenja telefonov ne upajo priključiti, saj se boje strogega republiškega inšpektorja za promet in zveze, čeprav imajo številke za Sv. Duh tako rekoč že v predalu in bi po internih tehničnih normativih to območje lahko priključili. Brž za njim, ko bodo odpravljene gradbene pomanjkljivosti, pa tudi Godešič in Reteče.

Ali torej zdaj birokratsko zavlačuje upravni organ? V občinskem komiteju za družbeno planiranje in urejanje prostora pravijo, da ne. Vlogo za izdajo uporabnega dovoljenja za Sv. Duh so dobili 21. novembra, prvi mo- goč dan za tehnični pregled pa

je po njihovem koledarju 22. decembra. Če bo takrat vse v redu in bodo takoj pridobili tudi vsa potrebna soglasja, bodo uporabno dovoljenje lahko izdali v najboljšem primeru 26. decembra. Torej bo imel PTT še dovolj časa, da do občinskega praznika telefone pri Sv. Duhu priključi.

Vlog za izdajo uporabnih dovoljenj za ostala naselja v komiteju v petek še niso imeli, če jih dobijo takoj, tehničnega pregleda prej kot 29. decembra ne bo mogoče opraviti. Torej ljudje v teh naseljih lahko upravičeno dvomijo, da jim bodo telefoni zavezani za občinski praznik. Ali pa jih vendarle čaka prese- nečenje? Občinski izvršni svet je PTT Kranj predlagal za občinsko priznanje. Morda bodo vsi skupaj vendarle napeli moči in krajeve prijetno presenetili!

H. Jelovčan

V Dobenski Ameriki bo 42 hiš

Škofja Loka, 4. decembra - Izvršni svet je sprejel osnutek zazidalne- ga načrta za Dobensko Ameriko v Poljanah, ki je eno od prvih več- jih zemljišč za usmerjeno individualno gradnjo v škofjeloški občini. Na precej strmeh pobočju na zahodnem robu Poljan nad novo os- novno šolo bo zgrajenih 42 objektov.

V Zavodu za družbeni razvoj so povedali, da sporazumno pridobi- vanje zemljišč poteka, prav tako pa tudi vseh ostalih soglasij. Vo- dijo postopek za izgradnjo kanalizacije in čistilne naprave, ki bo skupna za Poljane in Gorenjo vas in brez katere praviloma ni mogo- če odpreti novega stanovanjskega naselja.

Gradnja bo zaslegla 2,6 hektarja. Predvidena sta dva tipa stano- vanjskih hiš, v naselju pa bo tudi trgovina in gostinski lokal. Grad- nja bo zaradi razgibanosti oziroma naklona terena precej zahtevna. Ob javni razgrnitvi osnutka zazidalnega načrta je bilo največ pri- pomp glede rešitev cestnih povezav, zlasti dostopa v naselje.

H. Jelovčan

GLASOVA ANKETA

Minus 10 bo plus 20

Za prvi letošnji sneg, ki je padel konec no- vembra, bi lahko rekli, da je pravzaprav razkril prave karte glede tega, kaj nas čaka to zimo oziroma po novem letu na cestah. Če bi lani po prvem snegu prišlo do tolikšnih zastojev in pravih prometnih infarktov zaradi slabih cest, ki so bile potem takšne še nekaj dni, bi vso kri- tiko pa tudi jezo tistih, ki so letošnjo prvo zim- sko past občutili še kako drugače na lastni ko- ži, prav gotovo naprtili vzdrževalcem oziroma cestarjem. Tako pa je na (njihovo) srečo, prav na dan, ko je zapadel sneg, prišlo tudi sporočilo o spremenjenem pravilniku in slabšem zim- skem vzdrževanju cest. Novi pravilnik namreč cestarjem nalaga manj dela. Manj naj bi solili in posipavali s peskom in kasneje naj bi začeli plužiti. To naj bi bila torej prva odkrita karta za voznike. Tej pa je sledila tudi druga, ki se nanaša na akcijo, da bi prihodnje leto v pri- merjavi z obdobjem zadnjih treh let zmanjšali število nesreč v naši republiki za deset odstotkov. Strokovnjaki pravijo, da si pravilnik in akcija nista v nasprotju. Pravi odgovor bodo prav gotovo dali šele zima in ceste v prihod- njem letu. Trenutno pa bi se marsikdo težko strinjal s takšno oceno. Morda bi jim deloma lahko pritrdili (strokovnjakom namreč) le ob ugotovitvi, da vsaj vemo, kaj nas čaka.

Jernej Vogrin, prome-tnik na kranjski avtobu- sni postaji: »Mislim, da prihranka z okrnjenim zimskim vzdrževanjem ne bo. Cestna skupnost bo morda nekaj prihra- nila, vendar pa bodo iz- gube na drugi strani to- liko večje. Samo en av- tobus naj se na slabi ce- sti postavi počez in za- pre promet, pa bo raču- nica hitro pokazala pravo sliko. Ne znam si predstavljati, kako bo, če bo nekaj časa snežilo, ko je že prvi sneg naredil takšno zmedo...«

Vojko Selišnik, voznik avtobusa z Jezerskega: »Slišal sem za novi pra- vilnik. Bojim se, da bo veliko karambolov. Menda so ob novembr- skem snegu na Gorenj- skem zabeležili okrog 100 prometnih nesreč. Če cestarji ne bodo pra- vočasno solili in orali, bomo imeli snežne in le- dene deske. Menim, da bo davek, da se bomo nanje navadili, velik, pre- hud in težko opravičljiv.«

A. Žalar

Bojan Robljek z Golni- ške ceste na Mlaki pri Kranju-avtoveleka: »Mo- ram reči, da ne razu- mem novega pravilnika. Prav gotovo pozimi ne moremo na pot s tako opremljenim vozilom kot poleti, vendar, če ti- sti, ki so zadalženi, cest ne bodo vzdrževali tako in takrat, ko je treba, potem še tako dobra oprema ne bo pomagala. Človek ima vtis, da je na zalogi preveč verig in je zato zdaj takšna propaganda zanje. Nekaj podobnega je bilo pred leti z zavesicami. Če bodo ceste slabe in bo vse za cesto, potem tudi vlečne službe ne bo- do mogle delati...«

Štefan Lepoša, bolničar z Golnika: »Res imamo težave, vendar pri zim- ski službi ne bi smeli ta- ko drastično kazati na našo nerazvitost. Bojim se, da je bilo včasih bo- lje, ko smo imeli samo lopate. Ta pravilnik la- hko povzroči, da bomo namesto akcije minus 10 dosegli plus 20. Pri prvem snegu so bile va- ške ceste bolj splužene, kot avtocesta in magi- stralke. Kako prav pa so imeli sestavljavci in zagovorniki novega pravilnika, pa bodo kmalu ugotavljali zavarovalnica, zdravstvena skupnost in proizvodnja...«

Tone Ropret, upokoje- nec Cestnega podjetja Kranj iz Velesovega: »Ne poznam sicer vseh podrobnosti novega pra- vilnika, vendar, kot sem slišal, pravzaprav ne gre za nobeno novost. Tudi včasih so bile lahko ce- ste tretjega reda zaprte do 48 ur. Res pa je, da je največkrat bolj kot de- belina snega, pomemb- no pravočasno in pravilno posipanje. Pa tudi posebej velikih razlik med cestami ne bi smeli delati. Če lokalne ceste ne bodo splužene, lju- dje ne bodo mogli na delo.«

A. Žalar

Radovljiski žulji, sitnosti in težave

Počitniške hiše v vaških jedrih

Bohinjska Bistrica - V razmerah, ko je v območju Triglavskega narodnega parka prepovedana gradnja počitniških hišic, prav tako pa tudi spreminjanje namembnosti gospodarskih stavb (senikov, hlevov, planšarij) na planinah, človeška iznajdljivost ne pozna meja. Nekateri enostavno obidejo zakone in predpise in se obnašajo, kot da so »posvečeni« (v krajevni skupnosti Koprivnik-Gorjune se sprašuje, kdo je izdal dovoljenje za preureditev dveh hlevov in senika na Pokrovcu v počitniške hišice), drugi sicer ubirajo legalna pota, vendar posegajo v ustaljene odnose na vasi.

V čem je problem? Stavbe, ki so naprodaj v starih vaških je- drih, kupijo »tujci« in jih pre- uredijo v počitniške hišice ali domove. Tako se dogaja v Stari Fužini in še v nekaterih bohinj- skih vaseh. Krajevni funkci- onarji poslušajo kritiko domači- nov, češ »nekaj ukrenite«, kraje- vna skupnost pa je nemočna, prav tako tudi občina, ki lahko uveljavlja predkupno pravico le za stavbe, ki so spomeniško za- ščitene. Ob vsem tem ne gre le za vprašanje lastništva, ampak predvsem za negativne pojave, ki jih vikendaštvo vnaša v pro- stor, zlasti v strnjeno naselje. Medsebojni odnosi med domači- ni in nedeljimi priselenci so le redkokje iskreni in sproščeni. Domačini se počutijo odrinjeni in manjvredne, saj njim ni dano, kar je dano priseljencem (vi- kend, redni dopust, itd.). Pove- dano drugače: do kratkih stikov prihaja zato, ker poležavanje na soncu ne gre skupaj s trdim kmečkim delom in življenjem, ki je značilno za stara vaška je- dra.

Balkonu grozi rušenje

Krajevna skupnost Begunje je že drugič, tokrat na novembr- ski seji občinske skupščine po- stavila delegatsko vprašanje, kako pristojni občinski organi ukrepajo zoper nezakonito zgra- jen balkon pri hiši v bližini be- gunjske cerkve. Odgovor je po- slala Uprava inšpekcijskih služb za Gorenjsko. V njem piše, da je republiška urbanistična inšpek- cija (iz formalno-pravnih razlo- gov) razveljavila odločbo, s kate- ro je občinski inšpektor odredil, da mora investitor odstraniti be- tonsko teraso. Inšpektor je zato junija letos izdal novo ustavitve- no odločbo, ob koncu oktobra pa še (novo) odločbo o odstranitvi. Ko bo pravno močna, bo urbani-

stična inšpekcija izdala še sklo- po tem, da je dovoljena rušitev.

Zgradili bloke, a na cesto po- bili

V Begunjah pa se ubadajo z enim problemom. Čeprav morala biti do Poddobrave zgra- jena nova dostopna cesta, preden je začela nastajati no- voseska, pa te ni niti zdaj, stojita že dva bloka s skupno stanovanji in se je začela tu- gradnja 21 zasebnih hiš. Stan- valci se morajo voziti po poti, poteka po zasebnih zemljiščih, je makadamska, ovinkasta utesnjena med zidove in stavi- la in je zlasti pozimi zelo nevar- na. Da bi bila nesreča še večja, isti poti hodijo v šolo in vrtec- gunjski in okoliški otroci.

C. Zaplotnik

V petek, 9. decembra, ob 19. uri bo v kranjskem hotelu Creina prva jesenska Glasova preja. Misli na temo

Sedem desetletij Jugoslavije

in sedem desetletij socializma v svetu

bosta predevala predsednik predsedstva CK ZKS Milan Kučan in voditelj Glasovih prej, podpredsednik RK SZDL Viktor Žakelj.

Vabimo Vas, da se nam pridružite in s svojimi mnenji obogatite večer.

Rezervacije sprejemamo na telefone 21-860 in 21-835

ODISEJ SE SMUČA:

— NOVO LETO V SARAJEVU
OD 7. 1. 1989 DALJE SMUČANJE SA-
MO 490.000 DIN
(v ceni: 7 pol. HTL - A.ktg, prevoz,
smuč. karta, animacija)

— FRANCIJA (Tri doline, Val D'Isere)

— ČSSR/POLJSKA